

BIULETYN

OKRĘGOWEJ IZBY PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH W BYDGOSZCZY

MIĘDZYNARODOWA RADA PIELĘGNIAREK

Pielęgniarki są siłą sprawczą zmian

POPRCZE ZWIĘKSZENIE
ELASTYCZNOŚCI I ODPORNOŚCI
SYSTEMÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ

12 MAJA 2016

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ PIELĘGNIAREK

OBCHODY DNIA PIELĘGNIARKI I POŁOŻNEJ

Jak co roku obchody Krajowego Dnia Położnej i Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki rozpoczęliśmy 8 maja 2016 r.

STR. 13

UPRAWNIENIE DO WYKONYWANIA BADAŃ (PRÓB) WYSIŁKOWYCH

Zgodnie z art. 4 ust.1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (DZ.U.z 2014 r.)

STR. 21

25 LAT SAMORZĄDNOŚCI PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Serdecznie Zapraszamy Ramowy program Bydgoszcz - Opera Nova 20 września 2016 r.

STR. 28

REDAKTOR NACZELNY BIULETYNU

Wiesława Stefaniak-Gromadka

OD REDAKCJI

Przedstawiamy Państwu kolejny numer Biuletynu Informacyjny w VII kadencji działalności samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych.

Otrzymaliśmy od Państwa wiele głosów z których wynika, że podoba się biuletyn w nowej odsłonie. Dziękujemy za wszystkie miłe opinie.

Zachęcamy koleżanki i kolegów z naszej OIPiP, do dzielenia się na łamach Biuletynu swoimi doświadczeniami zawodowymi, sposobami różnych, nowatorskich rozwiązań w swojej praktyce zawodowej, czy problemami w tym klinicznymi pacjentów.

Zachęcamy do dzielenia się na naszych łamach najważniejszymi wnioskami i wskazaniem dla praktyki z Waszych badań, które były prowadzone w ramach prac licencjackich, magisterskich czy doktorskich. Zaprezentujcie to na naszych łamach.

www.oipip.bydgoszcz.pl

Nakład 2000 egzemplarzy

Biuletyn BEZPŁATNY dla Członków Samorządu WYDAWCA:

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy
85-079 Bydgoszcz, ul. T. Kościuszki 27/30 - 32,
tel. 52 372-68-78

REDAKTOR NACZELNY: Wiesława Stefaniak-Gromadka
PROJEKT I DRUK:

MS Project Bydgoszcz, biuro@msproject.com.pl

CZŁONKOWIE ZESPOŁU REDAKCYJNEGO:

Katarzyna Florek - Przewodnicząca OIPiP

Mariola Banaszekiewicz - Wiceprzewodnicząca OIPiP

Anna Andruszkiewicz, Beata Mołdoch,

Renata Jakobi, Damian Jagielski,

Izabela Orłowska, Patryk Korpala

Dołącz do grona autorów prac naszego Biuletynu, spełniając następujące warunki techniczne publikacji:

- artykuł powinien być zapisany w programie Word for Windows, styl standaryzowany, bez akapitów, specjalnych wyróżnień, przesłany do redakcji w formie elektronicznej na adres izba@oipip.bydgoszcz.pl
- objętość artykułów powinna wynosić ok. 10-12 tysięcy znaków ze spacjami
- pliki graficzne w formacie TIF, JPG o rozdzielczości 300 DPI
- praca powinna mieć tytuł, być podpisana imieniem i nazwiskiem autora, prosimy podać tytuł zawodowy lub naukowy, stanowisko, miejsce pracy, adres, telefon kontaktowy, e-mail.
- redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania nadesłanych tekstów, zmiany tytułów.
- opinie wyrażane w artykułach są publikowane na wyłączną odpowiedzialność autorów w związku z tym wydawca nie ponosi odpowiedzialności za konsekwencje wykorzystania jakichkolwiek nieścisłych informacji.
- wszystkie materiały są objęte prawem autorskim, przedruk materiałów w jakiegokolwiek formie bez wcześniejszej zgody jest zabronione.

Biuro Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy

85-079 Bydgoszcz, ul. T. Kościuszki 27/30-32 VIII p.

www.oipip.bydgoszcz.pl, e-mail: izba@oipip.bydgoszcz.pl

NIP 554-13-03-482

Numer konta:

Bank BGŻ Oddział w Nakle n/Not.

02 2030 0045 1110 0000 0397 2510

Centrala:

tel. 52 372-68-78, 52 372-79-04, tel. kom. 694-450-057

Biuro czynne:

poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek: 7.30-16.00, środa: 7.30-16.30

Kasa biura czynna:

poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek: 8.00-14.30, środa: 7.30-16.00

Specjalista ds. szkoleń:

tel. 52 362-03-75

Radca prawny OIPiP:

udziela porad w zakresie prawa pracy oraz przepisów związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i położnej
środa: 10.30-16.30 - tel. 52 372-68-78 w.13

Dział Prawa Wykonywania Zawodu:

tel. 52 322-07-83, e-mail: pwz@oipip.bydgoszcz.pl

Szanowne Koleżanki i Koledzy

Z okazji naszych Świąt

Krajowego Dnia Położnej

i Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki

życzymy

aby każdy dzień przynosił wiele satysfakcji z wykonywania trudnych i odpowiedzialnych zadań, umacniał w przekonaniu o dokonywaniu właściwych wyborów.

W życiu osobistym życzymy zaś pomyślności i spełnienia marzeń.

Zbliża się również czas naszych urlopów, z tej okazji życzymy wszystkim udanych wakacji, pełnych wrażeń i niezapomnianych przygód.

REDAKCJA

Szanowni Państwo.

Z nieukrywaną przyjemnością mamy zaszczyt przekazać w Państwa ręce drugi numer Biuletynu informacyjnego naszego samorządu.

W tym numerze znajdziecie Państwo relacje z przebiegu obchodów Krajowego Dnia Położnej oraz Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki, kilka relacji z minionych konferencji oraz ciekawe artykuły.

Jak już wspomniałam mamy za sobą obchody świąt pielęgniarek i położnych. W dniu 8 maja 2016 r. odbyła się uroczysta Msza Św. w intencji Pielęgniarek i Położnych odprawiona tradycyjnie już w Katedrze Diecezji Bydgoskiej pw. Św. Marcina i Mikołaja w Bydgoszczy.

Odbyła się również impreza plenerowa na Wyspie Młyńskiej w ramach, której razem z Violetą Filuk i Karolem Gałoszewskim wzięliśmy udział w zawodach sportowych wyścigu smocznych łodzi pod banderą Expressu Bydgoskiego. Rywalizacja była duża. Zmierzyliśmy się z nie lada zawodowcami w tej dziedzinie, ale zabawa była przednia. W przyszłym roku mam nadzieję, że wystawimy własną pielęgniarsko-położniczą drużynę. Może nie zabraknie chętnych?

Spójrzcie Państwo na relację z konferencji naukowo-szkoleniowej nt. „Jakość wykładnikiem opieki pielęgniarskiej”, którą opisała mgr Ewa Madajewska oraz z I Ogólnopolskiej Konferencji Ratownictwa nt. „Ratownictwo-Medyczne - wyzwania i możliwości” w krótkiej relacji opisaną przez konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego mgr Annę Burak oraz na relację z V Jubileuszowej Konferencji Naukowo Szkoleniowej Polskiego Towarzystwa Pielęgniarstwa Angiologicznego przygotowanej przez dr n. med. Justynę Cwajdę-Białasik. Wszystkie te spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem i wysokim poziomem naukowym.

Dnia 4 maja wspólnie z przewodniczącą ORPiP we Włocławku Małgorzatą Zawirorską oraz przewodniczącym ORPiP w Toruniu Tomaszem Krzysztyńskim odbyło się spotkanie z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim Mikołajem Bogdanowiczem oraz Dyrektorem Wydziału Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego Magdaleną Daszkiewicz. Wojewoda wyraził duże zaniepokojenie stanem pielęgniarstwa/położnictwa w Naszym województwie.

Dnia 5 maja 2016 razem z konsultantem wojewódzkim w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego mgr Wiesławą Kujawą oraz przewodniczącą komisji ds. pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania mgr Aleksandrą Piątek wzięłam udział w spotkaniu organizowanym przez Komitet Obrony Pielęgniarek i Położnych, które miało miejsce w Sopocie, a które skierowane było przeciwko próbie odebrania niezależności Pielęgniarkom i Położnym z Podstawowej Opieki Zdrowotnej, a także pielęgniarkom środowiska nauczania i wychowania.

Od 1 lipca 2016 roku wchodzi w życie program KOC czyli kompleksowa opieka medyczna nad kobietą w okresie ciąży, porodu i połogu oraz jej nowo narodzonego dzieckiem. To elementy programu opieki koordynowanej, który uruchamia Narodowy Fundusz Zdrowia. W pierwszym numerze wspominałam, że Rok 2016 jest także rokiem jubileuszowym. Wydarzenie to odbędzie się 20 września br. w Operze Nova. Wśród zaproszonych gości znajdują się takie osobistości jak m. in. Urszula Krzyżanowska-Łagowska działaczka samorządowa, inicjatorka i współzałożycielka samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych. Osoby zainteresowane tym wydarzeniem będą mogły zarejestrować się elektronicznie za pośrednictwem naszej strony internetowej.

Życzę miłej lektury.

L. Fioleli
Przewodnicząca OIPIP

*Z okazji
Międzynarodowego
Dnia Pielęgniarki
i Krajowego Dnia Położnej*

*Wszystkim Pielęgniarkom,
Pielęgniarskom i Położnym*

składam

*serdeczne podziękowania
za codzienny trud wkładany
w wykonywanie zawodu.
Życzę wielu sukcesów
w zawodzie,
w życiu osobistym
oraz osiągnięcia wszystkich
marzeń i celów.*

W NUMERZE:

- SPRAWY SAMORZĄDU
- MY TEŻ TAM BYLIŚMY
- NASZE JUBILEUSZE
- WARTO PRZECZYTAĆ
- Z WOKANDY I Z ŻYCIA

- KAMPANIA „PIELĘGNIARKI DLA ZDROWIA MIESZKAŃCÓW REGIONU”
- PEŁNOMOCNI PRZEDSTAWICIELE OIPIP VII KADENCJI
- PIERWSZA POMOC W WARUNKACH DOMOWYCH
- WIELOASPEKTOWA OPIEKA PIELĘGNIARSKA W RAKU JAJNIKA
- OSOBOWOŚĆ POGRANICZNA

KALENDARIUM PRACY OIPIP W BYDGOSZCZY od 1 kwietnia 2016 r. do 14 lipca 2016 r.

14-07-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w posiedzeniu Zespołu ds. Kontroli Organizatorów Kształcenia NRPIP w Warszawie.

12-07-2016 r.

Posiedzenie Komisji Historycznej.

05-07-2016 r.

Sekretarz Iwona Jorka uczestniczyła w szkoleniu dla pielęgniarek i położnych pt. „Pielęgniarki i położne dla zdrowia mieszkańców regionu.”

27-06-2016 r.

Wiceprzewodnicząca Mariola Banaszekiewicz uczestniczyła w posiedzeniu Komisji Polityki Zdrowotnej Rady Miasta Bydgoszczy.

22-06-2016 r.

Posiedzenie Komisji ds. Podstawowej Opieki Zdrowotnej.

21-06-2016 r.

Posiedzenie Okręgowej Komisji Rewizyjnej.
Posiedzenie Komisji Historycznej.

16-06-2016 r.

Posiedzenie Komisji ds. Pielęgniarstwa Ratunkowego. Wiceprzewodnicząca Mariola Banaszekiewicz uczestniczyła w uroczystym otwarciu Polikliniki Centrum, Centrum Onkologii w Bydgoszczy.

15-06-2016 r.

Odbyło się posiedzenie ORPiP. Przewodnicząca Katarzyna Florek i Zastępca Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej NRPIP Wiesława Stefaniak-Gromadka uczestniczyły w uroczystej gali wręczenia nagród laureatom plebiscytu Złote Stetoskopy 2016 „Expressu Bydgoskiego” w Hotelu Słoneczny Młyn w Bydgoszczy.

13-14-06-2016 r.

Odbyły się II posiedzenia Komisji Konkursowych na stanowiska Pielęgniarek Oddziałowych oraz Naczelnej Pielęgniarki w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Świeciu, którym przewodniczyła Pani Przewodnicząca Katarzyna Florek. W Wielospecjalistycznym Ośrodku Zdrowia „Gryf-Med” w Bydgoszczy rozpoczęto kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego dla pielęgniarek organizowanym przez Ośrodek Kształcenia OIPIP w Bydgoszczy.

11-06-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek oraz Wiceprzewodnicząca Mariola Banaszekiewicz brały udział w XI Zjeździe Towarzystwa Pielęgniarek i Położnych Operacyjnych, który odbył się w Zespole Pałacowo-Parkowym w Lubostroniu.

10-06-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w spo-

tkaniu szkoleniowym pielęgniarek epidemiologicznych województwa kujawsko-pomorskiego w Ośrodku Konferencyjnym w Rybakówce.

W siedzibie OIPIP w Bydgoszczy odbył się egzamin kursu specjalistycznego w zakresie edukator w cukrzycy dla pielęgniarek i położnych.

09-06-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w posiedzeniu Rady Programowej w Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych w Warszawie.

08-06-2016 r.

Na zaproszenie Pani Przewodniczącej Katarzyny Florek odbyło się spotkanie z pełnomocnymi przedstawicielami ORPiP.

Na zaproszenie Pani Wiceprzewodniczącej Marioli Banaszekiewicz odbyło się spotkanie z Przewodniczącymi komisji problemowych działających przy ORPiP.

Odbyło się posiedzenie Komisji ds. pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania.

W siedzibie OIPIP w Bydgoszczy rozpoczęto kurs specjalistyczny w zakresie resuscytacji oddechowo-kръżeniowej noworodka dla pielęgniarek i położnych.

07-06-2016 r.

Pani Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w spotkaniu na zaproszenie Pani Magdaleny Daszkiewicz Dyrektora Wydziału Zdrowia w Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy w celu przedstawienia warunków płacowych pielęgniarek i położnych, które stopniowo prowadzi do zmniejszania stanu zatrudnienia.

06-06-2016 r.

W siedzibie OIPIP w Bydgoszczy odbył się egzamin kursu specjalistycznego w zakresie ordynowania leków i wypisywania recept cz. I dla pielęgniarek i położnych.

01-06-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w obchodach Dnia Dziecka w Wojewódzkim Szpitalu Dziecięcym w Bydgoszczy.

31-05-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w spotkaniu, które zapoczątkowało kampanię na temat „Pielęgniarki dla zdrowia mieszkańców regionu”. Celem kampanii jest zwiększenie świadomości zdrowotnej mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w posiedzeniu Rady Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Bydgoszczy.

30-05-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w wydaniu pt. „Debata na trzy głosy” organizowanym przez Telewizję Polską w sprawie próby odebrania niezależności Pielęgniarkom i Położnym z Podstawowej Opieki Zdrowotnej! Spotkanie zorganizowano w Uniwersytecie Medycznym w Gdańsku.

W siedzibie OIPiP w Bydgoszczy odbył się egzamin kursu specjalistycznego w zakresie endoskopii dla pielęgniarek.

24-05-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w posiedzeniu Komisji Polityki Zdrowotnej Rady Miasta w Bydgoszczy.

Odbyło się posiedzenie Okręgowej Komisji Rewizyjnej.
Odbyło się posiedzenie Komisji Historycznej.

21-05-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w finale X Ogólnopolskiego Konkursu „Ratujemy życie” zorganizowanym przez Zespół Szkół Nr 22. Impreza odbyła się pod patronatem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, Prezydenta Miasta Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty oraz OIPiP w Bydgoszczy.

20-05-2016 r.

W siedzibie OIPiP w Bydgoszczy odbył się egzamin kursu specjalistycznego w zakresie wywiad i badanie fizykalne dla pielęgniarek i położnych.

19-05-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w IV Konferencji Naukowo-Szkoleniowej pt: „Bydgoskie Spotkania Położnych” zorganizowanej z okazji Krajowego Dnia Położnych w Sali Konferencyjnej Restauracji Telimena w Bydgoszczy.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w V Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej Polskiego Towarzystwa Pielęgniarstwa Angiologicznego w Hotelu City w Bydgoszczy.

W siedzibie OIPiP w Bydgoszczy odbył się egzamin kursu specjalistycznego w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej dla pielęgniarek i położnych.

18-05-2016 r.

Spotkanie Komisji ds. Pielęgniarstwa Środowiska Nauczania i Wychowania.

17-05-2016 r.

W siedzibie OIPiP odbyło się spotkanie szkoleniowo-edukacyjne dla pielęgniarek i położnych zorganizowane przez Komisję ds. Położnych i firmę Pelargos nt: „Pierwsza pomoc dla noworodków i niemowląt” oraz „Poród w pozycjach wertykalnych”.

16-05-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w obchodach jubileuszu 130 - Lecia Szpitala oraz 110 - Lecia Szpitala w Smukale w Kujawsko-Pomorskim Centrum Pulmonologii.

14-05-2016 r.

Odbyła się Impreza Plenerowa dla mieszkańców na wyspie Młyńskiej pod hasłem: „Pielęgniarka i Położna w życiu każdego z Nas” razem z Expressem Bydgoskim w czasie której odbył się:

- IV Bieg poz drowie z pielęgniarką i położną
- III Spacer z Nordic Walking z Pielęgniarką i Położną oraz wyścigi smoczych łodzi.

11-05-2016 r.

Posiedzenie Prezydium ORPiP.

Spotkanie Komisji ds. Przyznawania Zapomóg Losowych – Przewodnicząca Barbara Szablewska.

Przewodnicząca Katarzyna Florek oraz Wiceprzewodnicząca Mariola Banaszekiewicz uczestniczyły w uroczystych obchodach Międzynarodowego Dnia Pielęgniarek i Krajowego Dnia Położnych w 10 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką SP ZOZ w Bydgoszczy.

09-05-2016 r.

Spotkanie Komisji ds. Opieki Długoterminowej i Opieki Paliatywnej z przedstawicielami NFZ Oddział w Bydgoszczy z Panią Danutą Tafliną i Iwoną Kołodziej.

08-05-2016 r.

Uroczysta Msza Święta w katedrze Bydgoskiej z Okazji Krajowego Dnia Położnej i Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki.

06-05-2016 r.

Odbyło się posiedzenie Komisji Skarg i Wniosków.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w obchodach 25-lecia Samorządu Zawodowego Pielęgniarek i Położnych we Włocławku.

W siedzibie OIPiP w Bydgoszczy rozpoczęto kurs specjalistyczny w zakresie ordynowania leków i wypisywania recept cz. I dla pielęgniarek i położnych.

05-05-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w Kongresie POZ zorganizowanym przez Komitet Obrony Pielęgniarek i Położnych w Sopocie.

04-05-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek, przewodnicząca ORPiP we Włocławku Małgorzata Zawirska oraz przewodniczący ORPiP w Tomasz Krzysztyniak zostali zaproszeni na spotkanie z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim Mikołajem Bogdanowiczem i z Dyrektorem Wydziału Zdrowia Magdaleną Daszkiewicz celem przedstawienia sytuacji kadrowej wśród pielęgniarek i położnych województwa kujawsko-pomorskiego.

W siedzibie OIPiP w Bydgoszczy odbył się egzamin kursu specjalistycznego w zakresie wykonania i interpretacji zapisu elektrokardiograficznego dla pielęgniarek i położnych.

03-05-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w obchodach Święta Konstytucji 3 Maja na Starym Rynku w Bydgoszczy.

29-30-04-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w Konferencji Naukowo-Szkoleniowej pt. „Jakość wykładnikiem opieki pielęgniarskiej” w Centrum Onkologii w Bydgoszczy zorganizowanej przez Oddział Terenowy Polskiego Stowarzyszenia Pielęgniarek Onkologicznych w Bydgoszczy i Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy.

27-04-2016 r.

Posiedzenie Komisji Historycznej.

15-04-2016 r.

Posiedzenie Okręgowej Komisji Rewizyjnej.

14.04.2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek, Sekretarz Iwona Jorka oraz Skarbnik Jan Słysz uczestniczyli w szkoleniu w Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych w Warszawie. Posiedzenie Komisji ds. Opieki Długoterminowej i Opieki Paliatywnej.

13-04-2016 r.

Posiedzenie Komisji ds. Pielęgniarstwa Środowiska Nauczania i Wychowania – Przewodnicząca. Odbyło się posiedzenie Komisji ds. Położnych.

12-04-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek i St. specjalista ds. rejestru Lidia Pietkun uczestniczyli w szkoleniu nt. „Europejska Legitymacja Zawodowa” w Ministerstwie Zdrowia Departament Pielęgniarek i Położnych. Posiedzenie Komisji ds. Kształcenia i Doskonalenia zawodowego. Posiedzenie Zespołu ds. Indywidualnych i Grupowych Praktyk Pielęgniarek i Położnych rodzinnych.

11-04-2016 r.

W siedzibie OIPIP w Bydgoszczy rozpoczęto kurs specjalistyczny w zakresie edukator w cukrzycy dla pielęgniarek i położnych.

08-04-2016 r.

W Szpitalu Uniwersyteckim Nr 2 im. dr J. Biziela w Bydgoszczy rozpoczęto kurs specjalistyczny w zakresie endoskopii dla pielęgniarek zorganizowany przez OIPIP.

07-04-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek uczestniczyła w posiedzeniu Rady Kujawsko-Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Bydgoszczy.

06-04-2016 r.

Posiedzenie ORPiP. Posiedzenie Komisji ds. Przyznawania Zapomóg Losowych.

04-04-2016 r.

Przewodnicząca Katarzyna Florek spotkała się z Posłem RP Tomaszem Latosem w celu przekazania stanowiska ORPiP w Bydgoszczy dotyczącego nierówności we wzroście wynagrodzeń pielęgniarek i położnych oraz nowelizowanej ustawy o Podstawowej Opiece Zdrowotnej w kontekście pielęgniarek i położnych. W siedzibie OIPIP w Bydgoszczy odbył się egzamin kursu specjalistycznego w zakresie ordynowania leków i wypisywania recept cz. I dla pielęgniarek i położnych.

01-04-2016 r.

Spotkanie merytoryczne Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie pielęgniarstwa Rodzinnego Wiesławy Kujawy z pielęgniarkami Podstawowej Opieki Zdrowotnej.

W TROSCE O SWOICH CZŁONKÓW

OKRĘGOWA IZBA PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH W BYDGOSZCZY PRZYPOMINA O OBOWIĄZKU AKTUALIZACJI DANYCH OSOBOWYCH

zgodnie z art. 11 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 01 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 174 z 2011 r. poz. 1038)

PRZYPOMINAMY O OBOWIĄZKU AKTUALIZACJI DANYCH OSOBOWYCH

w zakresie:

- **ukończenia specjalizacji** - celem wpisania do dokumentu - należy dostarczyć oryginał prawa wykonywania zawodu i dyplom specjalizacji
- **zmiany nazwiska** - celem wpisania do dokumentu – należy dostarczyć oryginał prawa wykonywania zawodu i odpis skrócony aktu małżeństwa
- **kursów kwalifikacyjnych, specjalistycznych i doksztalających** – należy dostarczyć zaświadczenie o ich ukończeniu
- **studiów licencjackich i magisterskich na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo** - należy dostarczyć dyplom ich ukończenia
- **studiów magisterskich na kierunkach innych niż pielęgniarstwo i położnictwo** - należy dostarczyć dyplom ich ukończenia
- **uzyskania stopni i tytułów naukowych** - należy dostarczyć dyplom ich nadania
- **zmiany adresu zamieszkania**
- **zmiany miejsca pracy**
- **przejścia na emeryturę, rentę,**
- **przebywania na bezrobociu** (konieczne jest potwierdzenie zarejestrowania w PUP)
- **zaprzestaniu wykonywania zawodu pielęgniarki, położnej** (konieczne jest zdanie oryginału prawa wykonywania zawodu do akt osobowych)

Aktualizacji dokonujemy na podstawie wypełnionego arkusza aktualizacyjnego (dostępny na stronie internetowej w zakładce „wzory wniosków” oraz w siedzibie OIPIP) i załączonych kserokopii dokumentów, potwierdzających zmiany - przedłożone oryginały ww. dokumentów kserujemy na miejscu.

Wszelkie zmiany powinny być zgłoszone w ciągu 14 dni od momentu ich powstania.

Dnia 4 kwietnia Przewodnicząca Katarzyna Florek spotkała się z Posłem RP Tomaszem Latosem w celu przekazania stanowiska ORPiP w Bydgoszczy dotyczącego nowelizowanej ustawy o Podstawowej Opiece Zdrowotnej w kontekście pielęgniarek i położnych.

Stanowisko Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy w sprawie wynagrodzeń pielęgniarek i położnych

W imieniu Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy, pragnę zwrócić się do Pań i Panów Posłanek/Posłów i Senatorów z apelem o wypracowanie rozwiązania systemowego dotyczącego zagwarantowania godziwego wynagrodzenia pielęgniarek i położnych w Polsce.

Obecnie obowiązujące regulacje zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 października 2015 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zapewniły podwyżki wynagrodzeń i środki finansowe na podwyżki wynagrodzeń jedynie za udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia.

Jak wynika z powołanych przepisów, Narodowy Fundusz Zdrowia wypłaca dodatkowe środki świadczeniodawcom na podstawie aneksów do umów:

- o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z przeznaczeniem na wzrost wynagrodzeń pielęgniarek i położnych realizujących świadczenia opieki zdrowotnej i zatrudnionych u świadczeniodawcy na podstawie umowy o pracę, stosunku służbowego, umowy cywilnoprawnej, czyli wykonujących zawód w rozumieniu art.19 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1435 ze zm.) oraz w formie indywidualnej praktyki pielęgniarki lub położnej wyłącznie w przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego i w formie indywidualnej specjalistycznej praktyki pielęgniarki lub położnej wyłącznie w przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego,
- o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna z przeznaczeniem na wzrost wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki lub higienistki szkolnej udzielającej świadczeń w środowisku nauczania i wychowania oraz położnej podstawowej opieki zdrowotnej.

Minister Zdrowia w pismach dnia 27 października 2015 r., znak: MZ-PP-P.078.2.2015 oraz z dnia 23 grudnia 2015 r., znak: PPP.024.52.2015.RJ/TB wyjaśniając wątpliwości interpretacyjne postanowień cyt. rozporządzenia potwierdził dodatkowo, że obowiązujące regulacje prawne zapewniają środki finansowe na wzrost wynagrodzeń dla pielęgniarek i położnych udzielających świadczeń zdrowotnych również u świadczeniodawców bez względu na ich formę organizacyjno-prawną, posiadających umowy o udzielanie świadczeń w rodzaju świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej, w tym opieki długoterminowej domowej. Także pielęgniarki i położne wykonujące zawód u świadczeniodawców realizujących umowy w rodzaju podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej zostaną objęte podwyżkami, lecz dopiero od dnia 1 września 2016 r.

Wprowadzone mechanizmy oparte na ustaleniu wysokości podwyżek, a nie wysokości docelowego wynagrodzenia, skutkują przy tym w praktyce automatycznymi podwyżkami „po równo” dla wszystkich pielęgniarek i położnych, bez względu na jakość ich pracy i poziom wykształcenia, rujnując ewentualną politykę dobrej płacy za dobrą pracę.

Przed wszystkim jednak poza tymi regulacjami pozostały całe rzesze osób wykonujących odpowiedzialne i niezbędne społecznie zawody pielęgniarki i położnej. Bez gwarantowanych podwyżek pozostały pielęgniarki zatrudnione między innymi w żłobkach, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, domach pomocy społecznej, a także zakładach karnych.

Do Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy wpływają skargi i sygnały od zatrudnionych w takich instytucjach kolegów i koleżanek, których zarobki przy trzydziestoletnim stażu pracy wynoszą w granicach 2300,00 zł brutto.

Nadto poza jakimikolwiek regulacjami i zainteresowaniem władz pozostają pielęgniarki i położne zatrudnione w podmiotach leczniczych/prowadzących działalność leczniczą przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych niekontraktowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia (często obok koleżanek i kolegów zatrudnionych w tych samych podmiotach ale przy udzielaniu świadczeń kontraktowanych) czy w służbie medycyny pracy. Jedyną gwarancją i to tylko dla osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę jest minimalne wynagrodzenie na podstawie ustawy z 10.10.2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, równe dla wszystkich pracowników, niezależnie od poziomu ich wykształcenia, wykonywanego zawodu, rangi społecznej. Tu również spotykamy się z rozżaleniem i bezsilnością naszych koleżanek i kolegów, którzy nie są objęci podwyżkami ze środków NFZ i nie mają w praktyce żadnych instrumentów nacisku na swoich pracodawców.

Powstała w ten sposób sytuacja narusza prawo do równego traktowania gwarantowane w Konstytucji, ale przede wszystkim brak godziwego wynagradzania osób wykonujących zawody pielęgniarki i położnej stwarza zagrożenie dla ochrony zdrowia obywateli i właściwego funkcjonowania systemu ochrony zdrowia.

Zgodnie z art. 68 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej: Każdy ma prawo do ochrony zdrowia, a zgodnie z ust. 3 tegoż artykułu: Władze publiczne są obowiązane do zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej dzieciom, kobietom ciężarnym, osobom niepełnosprawnym i osobom w podeszłym wieku.

SENATOR
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Andrzej Kobiak

Bydgoszcz, dn. 24.06.2016 r.

Przewodnicząca
Okręgowej Rady Pielęgniarek
i Położnych w Bydgoszczy
mgr Katarzyna Florek

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na przesłane przez Panią pismo w imieniu Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy w sprawie wynagrodzeń pielęgniarek i położnych uprzejmie informuję, iż w dniu 12.05.2016 na 17. Posiedzeniu Senatu RP skierowałem oficjalne oświadczenie z zapytaniem do Ministra Zdrowia Konstantego Radziwiłła. Do zapytania zostało załączone przesłane przez Panią stanowisko.

Otrzymana odpowiedź z ministerstwa zostanie Pani przekazana w kolejnym piśmie.

Z poważaniem

Andrzej Kobiak

Senátor RP

NACZELNA RADA PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH
z siedzibą w Warszawie
02-757 Warszawa, ul. Pory 78, lok. 10
tel. (22) 327 61 61, fax (22) 327 61 60

Stanowisko Nr 1

Prezydium Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych

z dnia 30 maja 2016 r.

w sprawie strajku pielęgniarek i położnych w Instytucie „Pomniku – Centrum Zdrowia Dziecka”

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych z wielką trwogą obserwuje dramat, który rozgrywa się w Instytucie – Pomniku Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie. Jako samorząd zawodowy jesteśmy ustawowo zobligowani do nadzoru nad należyтым wykonywaniem zawodu pielęgniarki i położnej. Przez ostatnie ćwierćwiecze zgromadziliśmy ogromny materiał merytoryczny - raport odzwierciedlający stopień bezpieczeństwa pacjentów i zakres zabezpieczenia społeczeństwa w opiekę pielęgniarską i położniczą.

Wysoka jakość opieki pielęgniarskiej gwarantująca bezpieczeństwo pacjentów powinna wszystkim leżeć na sercu. Strajk trwający w „Instytucie Pomniku – Centrum Zdrowia Dziecka”.

jest swoistym obnażeniem patologii, które od lat toczą system ochrony zdrowia, nie tylko na poziomie jednego szpitala, ale niestety większości placówek medycznych. W większości podmiotów leczniczych opiekę sprawuje zbyt mała liczba pielęgniarek i położnych, co zagraża zdrowiu i życiu pacjentów ...

więcej informacji na stronie internetowej www.oipip.bydgoszcz.pl

OGÓLNOPOLSKI ZWIĄZEK ZAWODOWY PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH ZARZĄD KRAJOWY

Warszawa, 7 czerwca 2016r.

ZK-437/VII/2016

**Pani
Beata Szydło
Prezes Rady Ministrów**

Zarząd Krajowy Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych wnosi o spotkanie – w dogodnym dla Pani Premier terminie i miejscu – w celu umożliwienia przedstawienia sytuacji grupy zawodowej pielęgniarek i położnych w Polsce.

Sytuacja, jaka powstała w Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie jest sytuacją nadzwyczajną, a prowadzona od kilkunastu dni akcja strajkowa jest już kryzysowa. Liczymy, że pomimo wielkich trudności w prowadzeniu dialogu - z pomocą Ministra Zdrowia - uda się wynegocjować zapisy pozwalające choćby zawiesić prowadzoną akcję strajkową.

Dramatyczna sytuacja, jaka powstała w CZD w Warszawie jest jednak przykładem, że w poszczególnych zakładach pracy ujawniają się już tak duże napięcia społeczne i konflikty związane z warunkami pracy, że nie da się ich rozwiązać wyłącznie rokowaniami i mediacjami.

W 2015r. udało się określić ścieżkę stopniowego wzrostu wynagrodzeń grupy zawodowej pielęgniarek i położnych rozłożoną na cztery lata (porozumienie z ówczesnym Ministrem Zdrowia i Prezesem NFZ z dnia 23 września 2015 r.) Zarząd Krajowy OZZPiP wywiązał się z warunków porozumienia i zakończył ogólnokrajową akcję protestacyjną dotyczącą warunków pracy.

Narasta jednak w Polsce inny problem, stopniowego pogarszania się warunków pracy pielęgniarek i położnych. Wnosimy zatem o spotkanie z Zarządkiem Krajowym OZZPiP, podczas którego chcemy bezpośrednio przedstawić Pani Premier jak wygląda w praktyce świadczenie opieki pielęgniarskiej i położniczej, jakie są główne oraz najbardziej palące problemy naszych zawodów oraz jakie są zagrożenia dla jego przyszłości.

Wnosimy także o utrzymanie mechanizmów wzrostu wynagrodzeń dla pielęgniarek i położnych, które zostały wypracowane na zasadzie rozłożonego na cztery lata kompromisu stopniowego podniesienia uposażeń. Kompromis ten z uwagi na tak długie rozłożenie w czasie nie był osiągnięciem celu do jakiego pielęgniarki i położne dążyły, ale pozwolił jednak wygasić w 2015r. emocje społeczne i zapobiegł masowym strajkom i akcjom protestacyjnym w Polsce.

Liczymy, że bezpośrednia rozmowa z Panią Premier pozwoli wypracować jeszcze jakieś inne mechanizmy wsparcia (oprócz realizowanego obecnie stopniowego wzrostu wynagrodzeń), które poprawią warunki pracy naszej grupy zawodowej i jej bezpieczeństwo. Może taki pakiet rozwiązań pozwoli złagodzić napięcia społeczne w poszczególnych zakładach pracy i uniknąć tak ostrego konfliktu jaki rozgorzał w Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie.

Wobec skali zagrożeń, jakie dotyczą pielęgniarek i położnych, w imieniu Zarządu Krajowego OZZPiP jeszcze raz proszę o osobiste spotkanie z naszymi przedstawicielami.

Przewodnicząca
Zarządu Krajowego OZZPiP
Lucyna Dąbulewicz

Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych Zarząd Krajowy z siedzibą w Warszawie

ul. Podwałe 11 lok. 311 | 00-252 Warszawa tel. (022) 504 42 67 | 504 42 69 | fax. (022) 504 42 54 | e-mail: biuro@ozzzip.com.pl | www.ozzzip.com.pl

NIP: 888-20-68-724 | REGON: 910234133

**OGÓLNOPOLSKI ZWIĄZEK ZAWODOWY
PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH
ZARZĄD KRAJOWY**

Warszawa, 7 czerwca 2016r.

ZK-436/VII/2016

**Pan
Konstanty Radziwiłł
Minister Zdrowia**

**ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa**

Zarząd Krajowy Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych zwraca się z prośbą o bezpośrednie włączenie się Pana Ministra w rozwiązanie sytuacji kryzysowej, jaka od kilkunastu dni ujawniła się w Instytucie-Pomniku Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie. Zdajemy sobie sprawę, że formalnie stroną uprawnioną do rozmów ze strajkującymi Koleżankami i Kolegami z CZD jest Pracodawca, jednak w naszej ocenie wyczerpały się już możliwości samodzielnego zakończenia sporu zbiorowego przez jego Stronę.

Akcja strajkowa prowadzona przez nasze Koleżanki i Kolegów dotyczy warunków płacowych, które są uregulowane na poziomie zbyt niskim i w konsekwencji prowadzą do stopniowego zmniejszania się stanu zatrudnienia. W ten sposób powstał trwały niedobór liczby pielęgniarek i położnych w zestawieniu z rzeczywistymi potrzebami zatrudnienia, co uniemożliwia właściwe i bezpieczne wykonywanie zawodu.

Uważamy, że w tym konkretnym przypadku – wobec przedłużających się w nieskończoność rozmów i pewnego impasu w rozwiązaniu sporu – włączenie się do rozmów bezpośrednio Pana Ministra i zarazem przedstawiciela właściciela Centrum Zdrowia Dziecka stworzy warunki, aby wynegocjować zapisy pozwalające choćby zawiesić prowadzoną akcję strajkową.

Wnosimy również o natychmiastowe podjęcie działań mających na celu zwiększenie zatrudnienia pielęgniarek i położnych oraz stopniowe uporządkowanie warunków pracy naszej grupy zawodowej.

Przewodnicząca
Zarządu Krajowego OZZPiP
Lucyna Dąrzgiewicz

3 MAJA 2016 r.

- 225 ROCZNICA UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA

225 lat temu uchwalono Konstytucję 3 Maja. Od tego czasu dzień ten jest uznawany za ważne święto narodowe, które jest obchodzone w całej Polsce.

O godz. 11.00 na placu Starego Rynku rozpoczęła się msza święta w intencji Ojczyzny pod przewodnictwem ordynariusza diecezji bydgoskiej, bpa Jana Tyrawy. Po wspólnej modlitwie rozpoczęły się główne uroczystości. Najpierw nastąpiło odegranie hymnu państwowego i podniesienie flagi. Później rozpoczęły się okolicznościowe przemówienia. Głos zabrali najważniejsi przedstawiciele władzy w naszym mieście i województwie: Wojewoda Kujawsko-Pomorski Mikołaj Bogdanowicz, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotr Całbecki oraz Prezydent Miasta Bydgoszczy Rafał Bruski. Uroczystość uświetnił pokaz musztry paradnej w wykonaniu Orkiestry Wojskowej w Bydgoszczy oraz Koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Ziemia Bydgoska”.

W uroczystych obchodach po raz pierwszy w historii działania samorządu zawodowego wzięła udział Przewodnicząca OIPiP VII kadencji w Bydgoszczy Pani Katarzyna Florek wraz z poczem sztandarowym OIPiP w składzie:

- Grażyna Adrych pielęgniarka,
- Karol Gołaszewski pielęgniarka,
- Wiesława Stefaniak-Gromadka położna.

Tekst WSG, Foto z arch.OIPiP

KAMPANIA

„PIELĘGNIARKI DLA ZDROWIA MIESZKAŃCÓW REGIONU”

System ochrony zdrowia nie tylko w Polsce, ale na całym świecie stoi w obliczu kryzysu związanego z brakiem pracowników a szczególnie pielęgniarek/pielęgniarzy i położnych. Zauważalne jest zjawisko starzenia się naszej grupy zawodowej, odchodzenia od zawodu i migracja. Ogólnospołecznym skutkiem tego jest utrata personelu - członków zespołu opieki zdrowotnej, co rzutuje na obserwowany już kryzys w grupie personelu pielęgniarskiego. W województwie kujawsko-pomorskim wskaźniki są dramatycznie najniższe w kraju w 2015 roku na 1000 mieszkańców wskaźnik wynosił 4,28. Prognozy przewidują spadek, który zagraża bezpieczeństwu mieszkańców w roku 2025 wyniesie 3,77 a w 2035 roku 2,96. Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, mając na uwadze potrzeby zdrowotne mieszkańców przystąpił do realizacji kampanii pn. „Pielęgniarki dla zdrowia mieszkańców regionu”. Celem kampanii jest zwiększenie świadomości zdrowotnej mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, zwiększenie liczby mieszkańców zgłaszających się na badania profilaktyczne, poprawa wizerunku pielęgniarek i położnych, prezentacja ich szerokich kompetencji, zwiększenie zainteresowania absolwentów szkół maturalnych zawodem pielęgniarki i położnej.

W dniu 31.05.2016 roku odbyło się spotkanie, którego celem było przedstawienie sytuacji pielęgniarek i położnych w województwie kujawsko pomorskim.

Agenda spotkania – Pielęgniarki dla zdrowia mieszkańców regionu
Otwarcie Konferencji: <i>Prof. dr hab. Kornelia Kędziora – Kornatowska – Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum im. dra L. Rydygiera w Bydgoszczy, UMK w Toruniu</i> <i>dr Małgorzata Wiśniewska – z-ca Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego</i>
Zabezpieczenie mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego w świadczenia pielęgniarek i położnych <i>dr n.med. Anna Andruszkiewicz – Katedra i Zakład Promocji Zdrowia, Collegium Medicum im. dra L. Rydygiera w Bydgoszczy, UMK w Toruniu, członek Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy</i> <i>dr n.med. Mariola Banaszekiewicz – Zakład Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek, Collegium Medicum im. dra L. Rydygiera w Bydgoszczy, UMK w Toruniu, wice – przewodnicząca Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy</i>
Współczesny model kształcenia pielęgniarek i położnych <i>dr n.med. Mirosława Felsman – Zakład Teorii Pielęgniarstwa, Collegium Medicum im. dra L. Rydygiera w Bydgoszczy, UMK w Toruniu</i>
Kształcenie podyplomowe pielęgniarek i położnych <i>dr n.med. Mariola Banaszekiewicz – Zakład Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek, Collegium Medicum im. dra L. Rydygiera w Bydgoszczy, UMK w Toruniu, wice – przewodnicząca Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy</i>
Współczesny model edukacji zdrowotnej w profilaktyce chorób układu krążenia – możliwości współpracy i wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego <i>dr hab. n.med. Aldona Kubica – Katedra i Zakład Promocji Zdrowia, Collegium Medicum im. dra L. Rydygiera w Bydgoszczy, UMK w Toruniu</i>
Dobre programy polityki zdrowotnej – prezentacja studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu
Dyskusja Podsumowanie spotkania <i>dr Małgorzata Wiśniewska, dr Anna Andruszkiewicz</i>
Wizyta w nowoczesnym centrum symulacji medycznych

W podsumowaniu spotkania i dyskusji, która się wywiązała zebrani, podkreślili, że pielęgniarka i położna w grupie zawodowej pracowników systemu zdrowotnego są najczęściej pierwszym ogniwem kontaktu pacjenta z ochroną zdrowia. Opieka pielęgniarska/położnicza stanowi jeden z najszerszych obszarów świadczeń zdrowotnych, realizowanych w najbliższym i najbardziej bezpośrednim kontakcie z odbiorcą usług. Ma to duży wpływ na ogólny poziom jakości opieki zdrowotnej. Nie ma sprawnie działającego systemu ochrony zdrowia bez pielęgniarek i położnych. Sytuacja wymaga podjęcia konkretnych i systemowych działań ze strony władz województwa oraz środowiska pielęgniarek i położnych.

Bardzo konkretnym efektem dyskusji i spotkań w ramach kampanii było powstanie grupy pielęgniarek/ położnych

„pozytywnie zakręconych”

jeśli jesteś jedną/jednym z nich dołącz do nas i podziel się z nami każdym swoim sukcesem, chcemy cieszyć się razem z Tobą.

Pielęgniarstwo
- zawód szerokich możliwości,
wysokie kompetencje, pasja a jednocześnie dar, który umożliwia nam pomaganie innym w realizowaniu ich marzeń.

 **na facebooku jest grupa:
Jestem pielęgniarką - jestem potrzebna.**

Zapraszamy wszystkich
„pozytywnie zakręconych”

Anna Andruszkiewicz

W ramach realizacji kampanii zorganizowane zostały różne wydarzenia, m.in. szkolenia dla pielęgniarek i położnych

– w dniach 10 czerwca br. (OIPIP Włocławek), 16 czerwca br. (OIPIP Toruń).

Dnia 5 lipca br. w siedzibie OIPIP Bydgoszczy odbyło się szkolenie. Uczestników przywitała w imieniu Pani Przewodniczącej Katarzyny Florek, specjalistka działu szkoleń Izabela Brusikowska-Maguda. Swoją obecnością zaszczyliła nas dr n.med. Małgorzata Leźnicka - Kierownik Biura Programów Profilaktycznych Departament Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Uczestnicy wysłuchali następujących wykładów:

- Zasady odpowiedzialności cywilnej personelu medycznego
- Prawa pacjenta w praktyce
- Pielęgniarka i położna jako funkcjonariusz publiczny
- Jak reagować na agresję pacjentów i członków ich rodzin

Wykłady wygłosiła dr Anita Gałęska-Śliwka – Zakład Podstaw Prawa Medycznego, Collegium Medicum im. dra L. Rydygiera w Bydgoszczy, UMK w Toruniu.

- Uwarunkowania zaburzeń czynnościowych narządu ruchu w pracy pielęgniarki,
- Przewlekłe zmęczenie – realne zagrożenie w pracy pielęgniarki

Wykłady wygłosił dr hab. n. o zdr. Paweł Zalewski – Zakład Ergonomii i Fizjologii Wysiłku Fizycznego, Collegium Medicum im. dra L. Rydygiera w Bydgoszczy, UMK w Toruniu.

od lewej: dr n.med. Małgorzata Leźnicka, Izabela Brusikowska-Maguda, dr Anita Gałęska-Śliwka

Uczestnicy szkolenia w Bydgoszczy

Uczestnicy szkolenia w Bydgoszczy

OBCHODY KRAJOWEGO DNIA POŁOŻNEJ I MIĘDZYNARODOWEGO DNIA PIELĘGNIARKI W OKRĘGOWEJ IZBIE PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH W BYDGOSZCZY

MSZA ŚWIĘTA

Jak co roku obchody Krajowego Dnia Położnej i Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki rozpoczęliśmy 8 maja 2016 r. o godz. 18.00 mszą św. w Katedrze Bydgoskiej pw. Św. Marcina i Mikołaja odprawioną w intencji Pielęgniarek i Położnych Mszę św. Swoim śpiewem uświetnił chór pw. św. Cecylii z parafii pw. Chrystusa Króla. Po mszy św. wysłuchaliśmy koncertu z różą w wykonaniu chóru.

Zapraszamy za rok 8 maja 2017 roku na godz. 18.00

IMPREZA PLENEROWA - WYSPA MŁYŃSKA

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszcy zorganizowała po raz kolejny imprezę plenerową dla mieszkańców na Wyspie Młyńskiej. W tym roku razem z Expressem Bydgoskim pod hasłem „Powrót do dzieciństwa” z okazji 670 urodzin miasta oraz „Pielęgniarka i Położna w życiu każdego z nas”.

Imprezę na Wyspie Młyńskiej rozpoczęły o godz. 11.00 wyścigi smoczycy łodzi na Brdzie. Załogi zmierzyły się na dystansie od mostu Kiepury do Wyspy Młyńskiej. Każda z drużyn wystawiła osadę składającą się z dziesięciu osób + 1 bębniarz wybijający rytm.

W drużynie z Expressem wzięli udział Przewodnicząca Katarzyna Florek jako bębniarz oraz członek załogi Karol Gołaszewski. Kibicowała drużynie z nabrzeża Violetka Filuk.

Pół godziny później wystartował IV Bieg z Pielęgniarką i Położną bulwarem nad Brdą na trasie 5 km oraz III Spacer nordic walking. Zapisy prowadzone były na pół godziny przed startem, a rozgrzewkę poprowadziła instruktorka fitness.

W tym roku aż osiem stoisk wystawiły pielęgniarki i położne, gdzie uczestnicy imprezy mogli przejść podstawowe badania- poziomu cukru we krwi oraz pomiar ciśnienia tętniczego krwi, uzyskać informacje na temat programów NFZ, porady z zakresu profilaktyki, czy przy mierzyć sztuczny brzuch, który pozwala wczuć się w sytuację ciężarnej kobiety.

W imprezie wzięli udział:

COLLEGIUM MEDICUM studenci wraz z opiekunami; Anna Andruszkiewicz, Halina Idczak, Aldona Kubica, Łukasz Pietrzykowski, Piotr Michalski, Marta Nowik
SZPITAL UNIWERSYTECKI NR 1 IM. DRA. A. JURASZA - Milena Bartoszyńska, Teresa Świątkowska, Katarzyna Pastwa, Karol Gołaszewski, Wiesława Stefaniak-Gromadka
SZPITAL UNIWERSYTECKI NR 2 IM. DRA J. BIZIELA - Anna Rosińska, Ewa Szynekiewicz, Renata Grabowska
WOJEWÓDZKI SZPITAL DZIECIĘCY - Anna Fetzka, Małgorzata Muszyńska
WOJEWÓDZKI SZPITAL OBSERWACYJNO-ZAKAŻNY Alicja Burchard, Małgorzata Błazejewska
POŁOŻNE Z KOMISJI DS. POŁOŻNYCH - Barbara Dobosz, Magdalena Tuczyńska, Violetta Filuk
PIELĘGNIARKI Z KOMISJI DS. OCHRONY ZDROWIA PRACUJĄCYCH - Iwona Szumacher, Anna Bąkowska
ZAKŁAD PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA przy CENTRUM ONKOLOGII - Ilona Polasik
PSSE - Danuta Zroślak
K-P OW NFZ - Łukasz Pyszka, Barbara Nawrocka
FUNDACJA DR CLOWN

Na scenie ustawionej na Wyspie Młyńskiej zaprezentowały się także grupy taneczne z Pałacu Młodzieży, wśród nich najmłodszy zespół Rytmisie. Swoje programy zaprezentowały także formacje Amulet II, Relise oraz Amulecik. Pojawił się również duet EL-MAR, który tańczył do muzyki country. Nie zabrakło również występów zespołów wokalnych Tercja i Niespodzianka z Klubu Seniora Żłota Jesień przy Kujawko- Pomorskim Centrum Kultury, które przypomniały standardy muzyczne jak np. Batumi, czy W drodze do Fontainebleau.

Na gości czekały różnego rodzaju atrakcje i animacje. Dzieci miały okazję zagrać w szurka, ciuciubabkę czy kapsle, czekały na nich też strefa zabaw z dmuchanymi elementami, konkurs plastyczny przygotowany przez MWiK oraz szcudlarze i aktorzy z Teatru Pantomimy DAR. Bydgoszczanie mieli możliwość zapoznania się z zasadami gry w bumball, a także obejrzeć wystawę samochodów retro, która została zorganizowana na terenie parkingu za Młynami Rothera. Ogromną atrakcją będzie także strefa dawnych komputerów, gdzie każdy z uczestników będzie mógł spróbować swoich sił w zapomnianych już grach, które królowały kilkanaście lat temu.

O godz. 17.00 życzenia bydgoszczanom złożył prezydent Rafał Bruski, a na zebranych czekał tort ufundowany specjalnie na tą okazję przez Cukiernię Rem Marco oraz ciepły posiłek.

*Tekst: Wiesława Stefaniak-Gromadka
foto: Monika Pezacka*

Dziękuję

Pielęgniarkom, Położnym, Studentom oraz ich opiekunom którzy wzięli czynny udział w zorganizowaniu i przeprowadzeniu akcji profilaktycznej dla mieszkańców naszego miasta oraz sponsorowi Firmie VITALABO, Państwu Annie i Norbertowi Pietrykowskim dzięki, którym można było dokonać pomiaru poziomu cukru we krwi

Przewodnicząca OIPIP Katarzyna Florek

PIKNIK BYDGOSKICH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Odwiedzający w niedzielę 15 czerwca 2016 r. Wyspę Młyńską mieli możliwość spędzenia niedzielnego popołudnia wśród wielu atrakcji przygotowanych przez przedstawicieli organizacji pozarządowych, grup nieformalnych, jednostki miejskie, wolontariuszy oraz Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy.

W programie m.in. były: pokazy i prezentacje działań organizacji pozarządowych, wyrobów rękodzielniczych, występ Michała Sikory – uczestnika programu XFactor,

występ zespołu cygańskiego Jamaro Sveto, przeciąganie liny, zabawy chustowe, warsztaty z lepienia w glinie, warsztaty sensoryczne, zabawy harcerskie, gry a także zabawy podwórkowe w strefie Rodziny 3 Plus, pokazy sztuk walki, strzelanie z broni dla niewidomych, strefa służb mundurowych – pokazy sprzętu, udzielania pierwszej pomocy, samoobrony, przejażdżka zabytkowym autobusem, pokaz zumby, tańca brzucha, pokaz kulturowy, loterie i konkursy.

Dużym powodzeniem cieszył się punkt pomiaru ciśnienia i poziomu cukru we krwi zorganizowany przez Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy.

Badania wykonywały:

Alicja Burchard

z Wojewódzkiego Szpitala Obserwacyjno-Zakaźnego oraz Beata Tkaczyk z Wojewódzkiego Szpitala Dziecięcego

*Tekst: Wiesława Stefaniak Gromadka
Foto: Alicja Burchard*

„PORANEK U MINISTRA ZDROWIA”

W dniu 11 maja 2016 r. Minister Zdrowia Konstanty Radziwiłł z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Położnej zaprosił przedstawicieli organizacji pielęgniarskich i położnych oraz liderów środowiska na „Poranek u Ministra Zdrowia”.

Minister wraz z wiceministrem Markiem Tombarkiewiczem oraz dyrektorem Departamentu Pielęgniarek i Położnych Beatą Cholewką na ręce przedstawicieli organizacji zrzeszających pielęgniarki i położne w Polsce złożył życzenia i podziękował za ich dotychczasową pracę.

„Dynamiczny rozwój medycyny i stałe trendy demograficzne powodują w całej Europie konieczność realizowania przez osoby wykonujące zawody medyczne nowych, coraz bardziej zaawansowanych ról i zadań w procesach diagnostyczno-terapeutycznych. Zmiany, które wymagają podejmowania stałego wysiłku na rzecz doskonalenia wiedzy medycznej i praktycznych umiejętności, powodują jednocześnie, że Wasza rola w systemie ochrony zdrowia staje się kluczowa”. Pan Minister Konstanty Radziwiłł wyraził również nadzieję na współpracę ze środowiskiem w zakresie wyzwań w systemie ochrony zdrowia w atmosferze porozumienia i dialogu.

Tekst: Wiesława Stefaniak Gromadka na podstawie strony internetowej PTP, Foto: ze strony internetowej PTP

Z okazji
Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki
i Krajowego Dnia Położnej

Składam
Wszystkim Koleżankom i Kolegom

Najserdeczniejsze życzenia
Wszelkiego Dobra w życiu osobistym i zawodowym
oraz spełnienia wszystkich życiowych planów.

Halina Idczak
Przewodnicząca Oddziału PTP Bydgoszcz

12 maja 2016

Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki
International Nurses Day 2016

Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie życzy wszystkim
Pielęgniarkom i Pielęgniarzom dużo szczęścia,
sukcesów zawodowych i radości w życiu.

Pielęgniarki są siłą sprawczą zmian – poprzez zwiększenie elastyczności i odporności systemów opieki zdrowotnej.

2016: Nurses: A Force for Change: Improving health systems' resilience.

Szanowne Panie Pielęgniarki i Położne,
Szanowni Panowie Pielęgniarze i Położni,
z okazji

Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki
i Krajowego Dnia Położnej
życzę drogie Koleżanki i Koledzy, aby wykonując
ten wyjątkowy, szlachetny zawód spełniały się Wasze
zamierzenia zawodowe, aby realizacja zawodowych
obowiązków łączyła się z satysfakcją zarówno
materialną, jak też wyrażającą się w serdeczności
ze strony pacjentów i ich rodzin
oraz w uznaniu społecznym.

Życzę zdrowia i wszelkiej pomyślności
osobistej i zawodowej

Mariola Banaszekiewicz
Przewodnicząca Oddziału Akademickiego Polskiego
Towarzystwa Położnych w Bydgoszczy

UROCZYSTE OBCHODY MIĘDZYNARODOWEGO DNIA PIEŁĘGNIARKI I KRAJOWEGO DNIA POŁOŻNEJ W 10 WOJSKOWYM SZPITALU KLINICZNYM Z POLIKLINIKĄ SP ZOZ W BYDGOSZCZY

Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki oraz Krajowy Dzień Położnej, to doskonała okazja do podkreślenia wagi tych zawodów we współczesnym świecie. Z tej okazji, szanując codzienny trud, poświęcenie, ogrom pracy i olbrzymi wkład w sprawne funkcjonowanie i rzetelne działanie Szpitala, w 10 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką SP ZOZ w Bydgoszczy w dniu 11 maja 2016 r. odbyły się uroczyste obchody z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Krajowego Dnia Położnej.

Uroczystość zapoczątkowało przywitanie wszystkich przybyłych przez por. mgr piel. Iwonę Żuczek - Naczelną Pielęgniarkę 10 WSzKzP SP ZOZ oraz wystąpienie płk dr n. med. Jarosława Marciniaka Komendanta Szpitala.

Na zaproszenie Komendanta Szpitala w uroczystości wzięły udział Przewodnicząca OIPiP Katarzyna Florek oraz Wiceprzewodnicząca Mariola Banaszkiwicz

Z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Kra-

jowego Dnia Położnej Dyrektor Departamentu Wojskowej Służby Zdrowia wyróżnił Listem Gratulacyjnym mgr piel., spec. Krystynę Rainko oraz piel. Lucynę Kaniecką. Za ogromny wkład pracy, poświęcenie, zaangażowanie oraz spełnianie ideałów pielęgniarstwa na wniosek Rady Oddziałowych Plakietą Honorową Bene Merentibus zostały uhonorowane: mgr. piel., spec. Aldona Laskowska, mgr piel., spec. Marzena Lemanowicz, piel. spec. Teresa Erwardt, mgr Beata Lewandowska. Przyznano również wyróżnienia dla pielęgniarek i położnych za uzyskanie tytułu pielęgniarki specjalistki, w związku z ukończeniem studiów licencjackich i magisterskich w dziedzinie pielęgniarstwa, a także za wyjątkowe zaangażowanie w realizowaniu codziennych zadań służbowych.

Wszyscy zgromadzeni mieli również możliwość wystąpienia prezentacji na temat edukacji zdrowotnej w cukrzycy przygotowanej przez mgr piel. Wiolettę Dylewską.

*Tekst, foto: ze strony internetowej szpitala
Wiesława Stefaniak-Gromadka*

„BYDGOSKIE SPOTKANIA POŁOŻNYCH”

Dnia **15.05.2016 r.** w Sali Konferencyjnej Restauracji Telimena w Bydgoszczy, odbyła się IV Konferencja Naukowo – Szkoleniowa pt.: „Bydgoskie Spotkania Położnych” z okazji Krajowego Dnia Położnych.

Konferencja zorganizowana została wspólnie przez: Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy, Komisję ds. Położnych przy OIPiP, Oddział Akademicki Polskiego Towarzystwa Położnych w Bydgoszczy, Zakład Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek, Pracownię Podstaw Opieki Położniczej, Zakład Medycyny Rozrodu

i Antropologii, Katedrę i Klinikę Ginekologii Onkologicznej i Pielęgniarstwa Ginekologicznego Wydziału Nauk o Zdrowiu UMK Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Patronat Honorowy Konferencji objęły prof. dr hab. n. med. Kornelia Kędziara-Kornatowska Dziekan Wydziału Nauk O Zdrowiu Collegium Medicum w Bydgoszczy Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Katarzyna Florek Przewodnicząca Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy.

Przybyłych na konferencję gości i uczestników powitała Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego mgr Wiesława Stefaniak – Gromadka oraz dr n. med. Mariola Banaszkiewicz.

W sesji plenarnej składającej się z 2 referatów przedstawiono następujące tematy:

- „*Położna wczoraj, dzisiaj, perspektywy na jutro*”

- mgr Leokadia Jędrzejewska Krajowy Konsultant w Dziedzinie Pielęgniarstwa Położniczo-Ginekologicznego

- „*Zawód położnej w świetle zmieniających się regulacji prawnych - obawy i oczekiwania*”,

dr hab. n. o zdr. Grażyna Iwanowicz - Palus Wojewódzkiego Konsultanta w Dziedzinie Pielęgniarstwa Położniczo-Ginekologicznego z Lublina (temat zaprezentowała mgr Leokadia Jędrzejewska pod nieobecność Pani dr hab. n. o zdr. Grażyna Iwanowicz - Palus).

I Sesję tematyczną „*Wyzwania współczesnego pielęgniarstwa położniczego i ginekologicznego*” poprowadziły: dr n. med. Małgorzata Gierszewska, dr n. o zdr. Grażyna Gebuza, dr n. o zdr. Marzena Kaźmierczak.

Przedstawiono następujące tematy:

1. „*Charakterystyka działań pielęgniarstkich po wielonarządowej pierwotnej resekcji w przebiegu raka jajnika*”

dr n. med. Aleksandra Mazur

2. „*Opieka okołoporodowa nad pacjentką obrzezaną*”

dr n. med. Dorota Rogala, studentka - Joanna Kornowska

3. „*Muzykoterapia w okresie narodzin dziecka*”

dr n. o zdr. Grażyna Gebuza

4. „*Zaburzenia nastroju w okresie poporodowym*”

dr n. o zdr. Marzena Kaźmierczak

5. „*Ciąża mnoga wysokiego ryzyka powikłana cukrzycą - studium przypadku*”

studentka - Joanna Rozembajger, dr n. med. Mariola Banaszkiewicz

6. „*Rozwój bliźniąt jednojajowych, jednoowodniowych z ciążą wysokiego ryzyka*”

studentka - Patrycja Owczarzak, dr n. med. Mariola Banaszkiewicz

W II sesji tematycznej odbyła się projekcja filmu o Stanisławie Leszczyńskiej - Patronce Położnych Polskich: „*Matka Matek*”. Komentarz do filmu przedstawiła autorka filmu - Maria Stachurska. Nie obyło się bez łez i wzruszeń.

W III sesji plakatowej przedstawione plakaty dotyczyły:

1. Oceny czynności serca płodu w III trymestrze ciąży podczas słuchania utworów Maurice'a Ravela i Johanna Straussa.

2. Porównania wskaźnika nacięcia krocza w szpitalu I i III stopnia referencyjności.

- Akceptacji choroby i jakości życia pacjentek z rakiem piersi.

3. Oceny zapisu kardiograficznego serca płodu w III trymestrze ciąży podczas słuchania utworu Wolfganga Amadeusza Mozarta „*Marsz Turecki*” oraz utworu Johanna Straussa „*Tritsch-Tratsch Polka*”.

4. Analizy wybranych zmiennych psychologicznych determinujących występowanie zaburzeń nastroju po porodzie.

5. Zachowań zdrowotnych a poczucia własnej skuteczności u kobiet w okresie poporodowym.

6. Zakrzepicy żył głębokich w czasie ciąży i porodu – aktualne możliwości diagnostyki i leczenia.

Na zakończenie konferencji i wręczono certyfikaty oraz upominki przygotowane przez firmy będące współorganizatorami konferencji.

Dziękuję za liczny udział w konferencji i zapraszam do udziału za rok w jubileuszowych V BYDGOSKICH SPOTKANIACH POŁOŻNYCH

Wiesława Stefaniak-Gromadka
Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego

Członkowie Komitetu Naukowego, prelegenci

Koleżanki z Lublina

Współorganizatorzy

Maria Stachurska

Uczestnicy Konferencji

Foto: Patryk Korpala

KOORDYNOWANA OPIEKA NAD KOBIECĄ W CIĄŻY (KOC)

ZARZĄDZENIE Nr 24/2016/DSOZ PREZESA NARODOWEGO FUNDUSZU ZDROWIA z dnia 13 kwietnia 2016 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna

Na podstawie art. 102 ust. 5 pkt 21 i 25 oraz art. 146 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581, z późn. zm.1)) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Nr 79/2014/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 5 grudnia 2014 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna (w brzmieniu wynikającym z zarządzenia Nr 109/2015/BP Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna), wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 w ust. 1:

a) pkt 24 otrzymuje brzmienie:

„24) **rozporządzenie o opiece okołoporodowej** – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, porodu oraz opieki nad noworodkiem (Dz. U. poz. 1100, z późn. zm.);”,

b) po pkt 32 dodaje się pkt 33 i 34 w brzmieniu:

„33) **koordynowana opieka nad kobietą w ciąży (KOC)** – zakres świadczeń w rodzaju: świadczenia zdrowotne kontraktowane odrębnie (SOK), w ramach którego realizowana i finansowana jest skoordynowana opieka dla kobiet w ciąży, obejmująca specjalistyczne poradnictwo ambulatoryjne, przedporodową i poporodową opiekę położniczą, poród, a w przypadku wskazań medycznych także hospitalizację;

34) **rozporządzenie o opiece w ciąży patologicznej** – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych w dziedzinie położnictwa i ginekologii z zakresu okołoporodowej opieki położniczo-ginekologicznej, sprawowanej nad kobietą w okresie ciąży, porodu, porodu, w przypadkach występowania określonych powikłań oraz opieki nad kobietą w sytuacji niepowodzeń położniczych (Dz. U. poz. 2007).”;

2) w § 10:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Fundusz nie finansuje świadczeń ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w poradniach specjalistycznych, udzielonych kobietom w ciąży objętym koordynowaną opieką nad kobietą w ciąży, jeżeli świadczenia te związane są z ciążą, porodem i porodem, na podstawie za-

wartej umowy w zakresie położnictwa i ginekologia oraz w innych zakresach.”,

b) po ust. 14 dodaje się ust. 14a w brzmieniu:

„14a. W przypadku udzielania, w zakresie położnictwa i ginekologia, świadczeń o profilu położniczym, świadczeniodawca obowiązany jest do weryfikacji objęcia świadczeniobiorcy zakresem świadczeń KOC, w oparciu o system informatyczny udostępniany przez Fundusz.”;

3) w załączniku nr 5b część 1 do zarządzenia wiersz w lp. 12 tabeli otrzymuje brzmienie:

”

1	5.05.00.000	świadczenie wykonywane u kobiet w okresie ciąży fizjologicznej	1	5	świadczenie wykonywane zgodnie z zapisami określonymi w: „Standardy postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, porodu oraz opieki nad noworodkiem” stanowiącymi załącznik do rozporządzenia o opiece okołoporodowej. Rozliczenie świadczenia możliwe jest po wykazaniu w raporcie statystycznym świadczeń profilaktycznych, badań diagnostycznych i konsultacji medycznych przypisanych właściwemu terminowi badania wskazanego w rozporządzeniu. Świadczenie nie może być rozliczane w przypadku realizacji umowy w rodzaju SOK – Koordynowana opieka nad kobietą w ciąży (KOC).
2.	0081				

”.

§ 2. Do postępowań w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie zarządzenia, stosuje się przepisy zarządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia.

§ 3. 1. Zobowiązuje się dyrektorów oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia do wprowadzenia niezbędnych zmian wynikających z wejścia w życie przepisów zarządzenia, o których mowa w § 1, do postanowień umów zawartych ze świadczeniodawcami.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do umów zawartych ze świadczeniodawcami po zakończeniu postępowań, o których mowa w § 2.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu podpisania, z mocą obowiązującą od dnia 1 lipca 2016 r.

p.o. PREZESA
NARODOWEGO FUNDUSZ ZDROWIA
Zastępca Prezesa ds. Medycznych
Andrzej Jacyna

Dnia 6 maja 2016 r.

w JH Hotelu w Warszawie odbyła się konferencja adresowana do położnych, organizowana przez Centralę NFZ pt. „Koordynowana opieka nad kobietą w ciąży - czy można prowadzić ciążę bez położnej?” Uczestniczyły: w niej; Mirosława Uczyńska- Przewodnicząca Zespołu ds. Indywidualnych i Grupowych Praktyk Pielęgniarek i Położnych Rodzinnych, Beata Harczenko członek Zespołu ds. Indywidualnych i Grupowych Praktyk Pielęgniarek i Położnych Rodzinnych, Wiesława Stefaniak-Gromadka - Przewodnicząca Komisji ds. Położnych.

Dnia 12 maja 2016 r.

w „Hotel & Centrum Kongresowe IOR” w Poznaniu odbyła się konferencja organizowana przez Wielkopolski Oddział NFZ w której uczestniczyły: Mariola Banaszekiewicz - Wiceprzewodnicząca OIPIP Wiesława Stefaniak-Gromadka - Przewodnicząca Komisji ds. Położnych, Barbara Dobosz członek Komisji ds. Położnych.

Dnia 11 maja 2016 r.

w Sali konferencyjnej w siedzibie OIOiP w Bydgoszczy na zaproszenie Komisji ds. Położnych odbyło się spotkanie z Położnymi rodzinnymi w celu przedstawienia zasad funkcjonowania rozporządzenia Prezesa Narodowego Funduszu - KOC

Dnia 15 czerwca 2016 r.

w Sali konferencyjnej w siedzibie OIOiP w Bydgoszczy na zaproszenie Komisji ds. Położnych odbyło się spotkanie z Położnymi pracującymi w szpitalach (opieka nad pacjentką w okresie okołoporodowym) w celu przedstawienia zasad funkcjonowania rozporządzenia Prezesa Narodowego Funduszu - KOC

Tekst, foto: Wiesława Stefaniak-Gromadka

FESTYN Z OKAZJI DNIA DZIECKA W WOJEWÓDZKIM SZPITALU DZIECIĘCYM IM. J. BRUDZIŃSKIEGO W BYDGOSZCZY

W środę 1 czerwca w Wojewódzkim Szpitalu Dziecięcym im. J. Brudzińskiego w Bydgoszczy odbył się festyn z okazji Dnia Dziecka. Uczestniczyła w nim delegacja Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego. Wojewodę kujawsko-pomorskiego reprezentowali: Magdalena Daszkiewicz, dyrektor Wydziału Zdrowia-Kujawsko-Pomorskiego Centrum Zdrowia Publicznego oraz Tomasz Łapicz, dyrektor Biura Wojewody.

Mali pacjenci, ich rodzice, a także personel szpitala mogli obejrzeć malownicze pokazy, nie mogło również zabraknąć prezentów.

Z prezentem dla małych pacjentów oraz kwiatami dla pielęgniarek pojawiła się na uroczystości Przewodnicząca ORPIP w Bydgoszczy Katarzyna Florek.

Tekst: Wiesława Stefaniak-Gromadka

UPRAWNIENIE DO WYKONYWANIA BADAŃ (PRÓB) WYSIŁKOWYCH

Zgodnie z art. 4 ust.1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2014 r., poz. 1405 ze zm.), wykonywanie zawodu pielęgniarki polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w szczególności na:

- 1) rozpoznawaniu warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta;
- 2) rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta;
- 3) planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem;
- 4) samodzielnym udzielaniu w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych oraz medycznych czynności ratunkowych;
- 5) realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji;
- 6) orzekaniu o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
- 7) edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia.

Na podstawie ustawy wydane zostało Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 listopada 2007 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego (Dz. U. Nr 210 z 2007 r., poz. 1540). W Rozporządzeniu wymienione są świadczenia diagnostyczne, jakie mogą być wykonywane samodzielnie przez pielęgniarkę bez zlecenia lekarskiego, gdzie wśród wymienionych nie ma próby wysiłkowej/badania wysiłkowego.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, dla badań wykonywanych w ramach świadczeń gwarantowanych (czyli finansowanych ze środków publicznych) z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej typu:

- Badanie wysiłkowe serca na bieżni ruchomej
- Badanie wysiłkowe serca na ergometrze rowerowym
- Badanie wysiłkowe izotopowe z talem - z lub bez stymulacji przezprzełykowej, wymagany jest od świadczeniodawcy następujący personel:

1) lekarz specjalista w dziedzinie kardiologii lub chorób wewnętrznych w trakcie specjalizacji w dziedzinie kardiologii, lub lekarz specjalista chorób wewnętrznych posiadający odpowiednie doświadczenie w wykonywaniu

prób wysiłkowych, a w przypadku badania dzieci - lekarz specjalista w dziedzinie kardiologii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie pediatrii jednocześnie posiadający tytuł specjalisty w dziedzinie kardiologii albo lekarz specjalista w dziedzinie pediatrii w trakcie specjalizacji w dziedzinie kardiologii dziecięcej lub lekarz specjalista w dziedzinie pediatrii posiadający odpowiednie doświadczenie w wykonywaniu prób wysiłkowych dzieci;

2) pielęgniarka lub

3) osoba, która:

a) rozpoczęła po dniu 30 września 2012 r. studia wyższe w zakresie elektroradiologii obejmujące co najmniej 1700 godzin kształcenia w zakresie elektroradiologii i uzyskała co najmniej tytuł licencjata lub inżyniera,

b) ukończyła studia wyższe na kierunku lub w specjalności elektroradiologia obejmujące co najmniej 1700 godzin w zakresie elektroradiologii i uzyskała tytuł licencjata lub inżyniera,

c) ukończyła szkołę policealną publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskała tytuł zawodowy technik elektroradiolog lub technik elektroradiologii lub dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie technik elektroradiolog.

Również dla wykonywania świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej, w których zestaw do prób wysiłkowych wchodzi w zakres rehabilitacji kardiologicznej, wymagany jest personel obejmujący lekarzy odpowiedniej specjalizacji (zob. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej Dz. U. z 2013 r. poz. 1522).

Uzyskanie umiejętności wykonywania prostych testów wysiłkowych znajduje się także w standardzie kształcenia na kierunku lekarskim, nie ma ich na kierunku studiów pielęgniarstwo (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa Dz. U. z 2012r. poz.631).

Powyższe potwierdza, że wykonywanie prób/badań wysiłkowych należy do badań, które winny być wykonywane przez lekarza.

*Sporządziła
radca prawny Julia Gałska*

PEŁNOMOCNI PRZEDSTAWICIELE OKRĘGOWEJ RADY PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH VII KADENCJI

W dniu 8 czerwca 2016 r. w siedzibie Izby w Bydgoszczy odbyło się kolejne spotkanie Pełnomocników VII kadencji. W trakcie spotkania Pani Przewodnicząca Katarzyna Florek przekazała najważniejsze informacje z działalności Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych. Poinformowała o obowiązkach, jakie należą do Pełnomocników oraz wręczyła zakres obowiązków wszystkim uczestnikom.

Obowiązki związane z pełnieniem funkcji pełnomocnika

1. Pełnomocnik jest przedstawicielem Okręgowej Rady i działa na podstawie udzielonego pisemnie pełnomocnictwa na rzecz członków samorządu danego zakładu pracy lub określonego rejonu
2. Okręgowa Rada realizuje swoje zadania przez pełnomocnych przedstawicieli mające na celu należytą ochronę interesów zawodowych członków samorządu na terenie zakładów pracy
3. Do obowiązków pełnomocnika w szczególności należy:
  - prawidłowy i rzetelny obieg informacji pomiędzy Okręgową Izbą a danym zakładem pracy
  - uczestniczenie pełnomocników w zebraniach organizowanych przez Okręgową Radę
  - integrowanie środowiska pielęgniarek i położnych
  - obrona godności zawodowej pielęgniarki i położnej w miejscu pracy
  - informowanie środowiska zawodowego o organizowanych szkoleniach i możliwościach korzystania z nich
4. Okręgowa rada z własnej inicjatywy lub na wniosek 1/3 członków samorządu danego rejonu wyborczego, może odebrać pełnomocnictwo przedstawicielowi, który nienależycie wypełnia swe obowiązki. Decyzja o odebraniu pełnomocnictwa musi być uzasadniona i złożona do protokołu.

PEŁNOMOCNICZY

Rejon Wyborczy Nr 1

pełnomocnik Jolanta Dejewska

- Szpital Uniwersytecki Nr 1 im. dr A. Jurasza

w Bydgoszczy

- Collegium Medicum

Rejon Wyborczy Nr 2

pełnomocnik Janina Schabowska

- Szpital Uniwersytecki Nr 2 im. dr J. Bizuela w Bydgoszczy
- NZOZ Wident Liliana Winiarska w Bydgoszczy
- NZOZ Lux-Med. w Bydgoszczy

Rejon Wyborczy Nr 3

pełnomocnik Krystyna Leszczyńska-Mul

- Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. dr E. Warmińskiego w Bydgoszczy
- NZOZ Centrum Dializ Fresenius Nephrocare w Bydgoszczy
- Hospicjum im. ks. J. Popiełuszki w Bydgoszczy

Rejon Wyborczy Nr 4

pełnomocnik Grażyna Różycka

Pielęgniarki

- Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii

Rejon Wyborczy Nr 5

pełnomocnik Alicja Burchard

- Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny w Bydgoszczy
- Wojewódzka Przychodnia Dermatologiczna w Bydgoszczy

Rejon Wyborczy Nr 6

Pielęgniarki – pełnomocnik Maria Teresa Skiba

- SP Wielospecjalistyczny ZOZ MSW w Bydgoszczy
- Regionalne Centrum Krwiodawstwa w Bydgoszczy
- SP ZOZ Woj. Centrum Reumatologii i Rehabilitacji w Bydgoszczy
- Międzywojewódzka Przychodnia Rehabilitacyjna w Bydgoszczy
- Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki Wydział Zdrowia w Bydgoszczy

Rejon Wyborczy Nr 7

Pielęgniarki – pełnomocnik

Katarzyna Dankowska

- Wojewódzki Szpital Dziecięcy Bydgoszcz

Rejon Wyborczy Nr 8

pełnomocnik Iwona Trochowska

Pielęgniarki

- N ZOZ „Nowy Szpital” w Świeciu

Rejon Wyborczy Nr 9

pełnomocnik Anna Stosik

- Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Świeciu n/W

Rejon Wyborczy Nr 10

pełnomocnik Ilona Polasik

Pielęgniarki

- Centrum Onkologii im. prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy
- NZOZ Dom Sue Ryder w Bydgoszczy

Rejon Wyborczy Nr 11**pełnomocnik Barbara Szablewska**Pielęgniarki

- NZOZ „Nowy Szpital” w Nakle i Szubinie,
- NZOZ Lekarz Domowy w Szubinie,
- NZOZ Nasza Przychodnia w Kcyni,
- NZOZ Gabinet Lekarza Rodzinnego Żarczyn

Położne

- Nowy Szpital w Nakle i Szubinie w Nakle,
- NZOZ Krajna Zdrowie MD Nakło,
- NZOZ Awicenna Mrocza,
- NZOZ Medyk Kcynia,
- NZOZ Medicus Sp. z o.o. Nakło

Rejon Wyborczy Nr 12 Pielęgniarki**pełnomocnik Violetta Jędykiewicz**

- Szpital Wielospecjalistyczny im. dra L. Błazka w Inowrocławiu
- Pracownia Rezonansu Magnetycznego – NZOZ Tomograf w Inowrocławiu,
- Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Inowrocławiu,
- Jednostka Wojskowa 1641 w Inowrocławiu,
- Powiatowe SSE w Inowrocławiu,
- Żłobek Miejski Maja w Inowrocławiu,

Położne

- Szpital Wielospecjalistyczny im. dra L. Błazka Inowrocław,
- NZOZ Rodzinny Inowrocław,
- NZOZ „Cegielnia” Inowrocław,
- NZOZ Przychodnia „Rąbin” Inowrocław,
- NZOZ „Ars-Medica” Inowrocław,
- NZOZ Przychodnia „Piastowska” Inowrocław,
- NZOZ „Mątwy” Inowrocław,
- NZOZ „Medicus” Pakość,
- NZOZ „Eskulap” Gniewkowo,
- NZOZ Praktyka Lekarza Rodzinnego Jaksice,
- NZOZ „Zdrowie” Janikowo,
- Medyczne Studium Zawodowe Inowrocław,
- Farma-Med.” Inowrocław,
- Grupowa Praktyka Lekarza Rodzinnego Nasz lekarz Kruszwica

Rejon Wyborczy Nr 13**Pielęgniarki – pełnomocnik Barbara Barwik**

- NZOZ Szpital Powiatowy Tuchola
- Cardinox sp. z o.o. - Szpital Tucholski Tuchola,
- Centrum Usług Pielęgniarskich NZOZ Zdrowie Tuchola,
- Powiatowa Stacja San.-Epidemiologiczna Tuchola
- Punkt Pielęgn.-Opiekuńczy „Troska” Tuchola
- Centrum Usług Pielęgn. NZOZ „Zdrowie” Tuchola
- Miejskie Centrum Lekarskie Tuchola
- Miejskie Centrum Lekarskie Sp. z o.o. Tuchola
- NZOZ w Lubiewie s.c. Ośrodek Zdrowia Bysław
- SP ZOZ Cekcyn,
- SP ZOZ Gostycyn,
- Indywidualna Praktyka Pielęgniarki Małgorzata Zalewska,
- SP ZOZ Kęsowo,
- Praktyka Lekarza Rodzinnego T.Ossowska

i D. Maciejaszek Legbąd,

- SP ZOZ Śliwice

Rejon Wyborczy Nr 14**pełnomocnik Violetta Dobrowolska**

- NZOZ Pałuckie Centrum Zdrowia w Żninie
- SP ZOZ Łabiszyn,
- SPZOZ Barcin,
- NZOZ Barcin,
- NZOZ Gąsawa,
- NZOZ Przychodnia Lekarska Rogowo,
- NZOZ „Epoka” Żnin,
- SPZOZ Janowiec Wlkp.,

Położne

- Pałuckie Centrum Zdrowia Żnin,
- NZOZ Przychodnia Lekarska Rogowo,
- NZOZ „Epoka” Żnin,
- SP ZOZ Łabiszyn,
- SP ZOZ Barcin,
- NZOZ Gąsawa,
- NZOZ Lekarz Domowy Łabiszyn.

Rejon Wyborczy Nr 15**pełnomocnik Lidia Cichoń**Pielęgniarki

- SP ZOZ Mogilno + Strzelno,
- NZOZ Ośrodek Zdrowia Jeziora Wielkie,
- NZOZ „Medica” Strzelno,
- Powiatowa Stacja „Sanepid” Mogilno,
- NZOZ „Solus” Mogilno,
- NZOZ „Rodzina” Sp. z o.o. Mogilno,

Położne

- SP ZOZ Mogilno + Strzelno

Rejon Wyborczy Nr 16 – Pielęgniarki**pełnomocnik Teresa Dobrowolska**

- NZOZ „Novum-Med.” Szpital Powiatowy Więcbork
- NZOZ „Zdrowie” Sośno
- NZOZ „Doktor” Sępólno Kraj.
- NZOZ „Provita” Więcbork
- Stacja Opieki Długoterm. „Caritas” Sępólno Kraj.
- Ośrodek Med.Środow.-Rodzinnej „Vita” Sępólno Kraj.
- Powiatowa Stacja Sanit.-Epidem. Sępólno Kraj.
- SP M-G Przychodnia Kamień Kraj.
- Dom Pomocy Społecznej Kamień Kraj.
- Centrum Medyczne SPAMED Sępólno Kraj.
- Zakład Diagnostyczno-Lecznicy Bonus-Plus Sępólno Kraj.

Rejon Wyborczy Nr 17**pełnomocnik Iwona Jorka**

- NZOZ „Nowy Szpital” Sp. z o.o. w Nakle n/Not
- Przychodnia Rodzinna NZOZ „Krajna-Zdrowie” Nakło n/Not.,
- NZOZ „Medicu” Sp. z o.o. Nakło n/Not.,
- NZOZ „Amicus” Mrocza,
- NZOZ „Awicenna” Mrocza,
- NZOZ „Medyk” Kcynia,
- SPZOZ Sadki,
- B.Braun Avitum Stacja Dializ Nakło

Rejon Wyborczy Nr 18 – Pielęgniarki**pełnomocnik Jolanta Lewandowska**

- 10 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką Bydgoszcz

- 1 Wojskowy Szpital Polowy Bydgoszcz,
- 11 Wojskowy Oddział Gospodarczy Bydgoszcz,
- Oddział Zabezpieczenia JFTC Bydgoszcz,
- Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych Szefostwo Wojskowej Służby Zdrowia Bydgoszcz,
- 1 Brygada Logistyczna Bydgoszcz,

Rejon Wyborczy Nr 19

pełnomocnik Beata Mołdoch

- Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy,
- Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego,
- Narodowy Fundusz Zdrowia,
- Lotnicze Pogotowie Ratunkowe,
- NZOZ „Elmed”,
- Obwód Lecznictwa ul. Dworcowa w/m,
- Medycyna Specjalistyczna „Belma”,
- Centrum Chirurgii Bieńkowski,
- NZOZ „Ogrody”,
- „Sanitas” ul. M. Skłodowskiej-Curie,
- NZOZ „Chrobrego”,
- Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,
- NZOZ „Centrum”,
- Medcover,
- PKP Kolejowa Medycyna W-wa.

Rejon Wyborczy Nr 20

pełnomocnik Monika Śledzińska

- M-G Przychodnia Świecie
- NZOZ "Florencja"
- NZOZ „WAMAP” Świecie
- NZOZ Praktyka Lekarza Rodzinnego Świecie
- NZOZ „Now-Vita” Nowe
- Gminna Przychodnia Nowe
- NZOZ Gabinet Lekarza Rodzinnego Lniano
- NZOZ Przychodnia Rodzinna s.c. Drzycim
- SP ZOZ Gminna Przychodnia Bukowiec
- SP ZOZ Gminna Przychodnia Jeżewo
- Gminna Przychodnia w Dragaczu – Dolna Grupa
- Gabinet Lekarza Rodzinnego Świekatowo
- SP ZOZ Gminna Przychodnia Osie
- Gabinet Lekarza Rodzinnego Osie
- SP ZOZ Gminna Przychodnia Warlubie
- NZOZ „Agamed” Pruszcz
- Powiatowa Stacja Sanit.-Epidem. Świecie

Rejon Wyborczy Nr 21

wybory nie odbyły się w rejonie

Położne

- NZOZ „Nowy Szpital” w Świeciu,
- MG Przychodnia Świecie,
- Gminna Przychodnia Jeżewo,
- Gminna Przychodnia Drzycim,
- Gminna Przychodnia Bukowiec,
- Gminna Przychodnia Dolna Grupa,

Rejon Wyborczy Nr 22

wybory nie odbyły się w rejonie

Pielęgniarki

- Areszt Śledczy Inowrocław
- Areszt Śledczy Bydgoszcz
- Zakład Karny Fordon
- Zakład Karny Potulice
- Zakład Karny Koronowo

- Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy Pruszcz
- Zakład Poprawczy Nowe
- Zakład Poprawczy Szubin
- Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychow. Bydgoszcz
- Zakład Karny Czersk

Rejon Wyborczy Nr 23 – Pielęgniarki

pełnomocnik Marzena Klawińska

- NZOZ Dom Sue Ryder Bydgoszcz

Rejon Wyborczy Nr 24 – Pielęgniarki

wybory nie odbyły się w rejonie

- DPS Bożenkowo
- DPS „Jesień Życia”
- DPS Gołuszyce
- DPS Wysoka w Raciążu
- DPS w Siemionkach
- DPS w Inowrocławiu
- DPS w Suchorączku
- DPS w Tonowie
- DPS w Barcinie
- DPS w Podobowicach
- DPS w Warzynie

Rejon Wyborczy Nr 25 Pielęgniarki

pełnomocnik Alicja Koterska

- NZOZ Dąbrowa Biskupia,
- NZOZ Przychodnia „Piaśtowska” Inowrocław,
- NZOZ „Twoje Zdrowie” Kruszwica,
- NZOZ Rodzinny Inowrocław,
- NZOZ „Cegielnia” Inowrocław,
- NZOZ „Rąbin” Inowrocław,
- NZOZ Praktyka Lekarza Rodzinnego Jaksice,
- NZOZ „Zdrowie” Janikowo,
- NZOZ „Eskulap” Gniewkowo,
- NZOZ „Nasze Zdrowie” Rojewo,
- NZOZ „Medicus” Pakość,
- NZOZ „Mątwy” Inowrocław,
- NZOZ „Ars-Medica” Inowrocław,
- Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej Złotniki Kuj.,
- „Farma-Med.” Inowrocław,
- Żłobek „Bajka” Inowrocław,
- Szkoła Medyczna Inowrocław

Rejon Wyborczy Nr 26 – Pielęgniarki

pełnomocnik Aleksandra Monarska

- Uzdrowisko „Solanki” Inowrocław
- NZOZ Sanatorium Uzdrowskie „Oaza” Inowrocław
- NZOZ Centrum Uzdrowskie „Energetyk” Inowrocław
- NZOZ Sanatorium „Modrzew” Inowrocław
- Sanatorium Uzdrowskie „Przy Tężni” Inowrocław
- SIR Med. Inowrocław

Rejon Wyborczy Nr 27

pełnomocnik Gabriela Marek

Pielęgniarki

- Wielospecjalistyczny Ośrodek Zdrowia NZOZ „Gryf-Med.”
- NZOZ „Almach”,
- Gminna Przychodnia Osielsko,
- NZOZ Poradnia Zdrowia Psychicznego w/m,
- Wojewódzka Przychodnia Zdrowia Psychicznego
- Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy ul. Smukalska,

- SP ZOZ Koronowo
- Gminna Przychodnia SPZOZ Dąbrowa Chełmińska,
- MG Przychodnia Solec Kujawski,
- Zespół Żłobków Miejskich w/m,
- NZOZ „Dan-Med.” ul. Łomżyńska,
- NZOZ Wtelno,
- NZOZ „Eskulap” Osielsko,
- NZOZ Rodzina Jerzy Rajewski Koronowo,

Rejon Wyborczy Nr 28 – Pielęgniarki

wybory nie odbyły się w rejonie

- NZOZ Przychodnia „Gdańska”
- NZOZ Przychodnia „Komunalni”
- NZOZ „Intercor”
- NZOZ Przychodnia „Leśna”
- NZOZ Przychodnia „Śródmieście”
- Przychodnia Akademicka
- NZOZ „Bartodzieje”
- NZOZ „Nad Wisłą”
- NZOZ Przychodnia „Tatrzańska”
- NZOZ Przychodnia „Romet”
- NZOZ Przychodnia „Doktor”
- Alergo Vita
- Centrum Medyczne „Gizińscy”
- Gminna Przychodnia Dobrcz
- Przychodnia Medycyny Rodzinnej

Rejon Wyborczy Nr 29 – Pielęgniarki

pełnomocnik Monika Król

- NZOZ Przychodnia „Górzyskowo”
- NZOZ Centrum Zdrowia „Błonie”
- NZOZ „Zdrowie dla Ciebie”
- NZOZ „Okole”
- Centrum Medyczne „Zachód”
- SPZOZ Gminna Przychodnia Nowa Wieś Wielka
- NZOZ „Gemed” Sicienko
- NZOZ „Zdrowie” Łochowo
- NZOZ Wierzchucin Królewski
- Grupowa Praktyka Lekarska „Salus”
- NZOZ „Tamed” Koronowo
- Woj. Przychodnia Sportowo-Lekarska
- „Medic” Sp. z o.o. w/m
- Zakłady Pracy Chronionej
- Zespół Placówek Opiekuń.-Wychowawczych
- Centrum Diabetologii i Endokrynologii
- Przychodnia „Przyjazna”
- Przychodnia na Szwedерowie Sp. z o.o.
- NZOZ „Kapuściska”
- NZOZ Przychodnia Medyczna Łęgowo
- „Intermed” Sp. z o.o. „Wzgórze Wolności”
- SPZOZ Przychodnia Stomatologiczna
- NZOZ Przychodnia „Wilczak”
- NZOZ Przychodnia „Jachcice”

Rejon Wyborczy Nr 30 – Położne

pełnomocnik Małgorzata Bannach

- NZOZ Przychodnia „Górzyskowo”
- NZOZ Centrum Zdrowia „Błonie”
- NZOZ „Okole”
- Centrum Medyczne „Zachód”
- NZOZ „Zdrowie” Łochowo
- „Medic” Sp. z o.o w/m

- Przychodnia „Przyjazna”
- Przychodnia na Szwedерowie Sp. z o.o.
- NZOZ „Kapuściska”
- NZOZ Przychodnia „Wilczak”
- NZOZ Przychodnia „Jachcice”
- NZOZ „Gryf-Med.”
- NZOZ Przychodnia „Ogrody”
- NZOZ „Doktor”
- NZOZ Przychodnia „Koszalińska”
- NZOZ Przychodnia „Gdańska”
- NZOZ Przychodnia „Komunalni”
- NZOZ „Łomżyńska”
- NZOZ „Karpacka”
- NZOZ „Chrobrego”
- Indywidualna Praktyka Położnicza Mirosława Uczyńska
- „Novum-Med.” Więcbork
- Indywidualna Praktyka Położnicza Bożena Malczewska
- Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w/m
- NZOZ Przychodnia „Centrum”
- Obwód Lecznictwa
- Centrum Medyczne „Bieńkowski”
- Gminna Przychodnia Dobrcz
- Gminna Przychodnia Osielsko
- NZOZ „Twoje Zdrowie” Kruszwica
- Gminna Przychodnia Dąbrowa Chełmińska
- NZOZ „Doktor” Sępólno Krajeńskie
- NZOZ Przychodnia „Tatrzańska”
- NZOZ Przychodnia „Nad Wisłą”
- NZOZ Przychodnia Medycyny Rodzinnej
- Szpital Powiatowy Strzelno
- NZOZ Przychodnia „Śródmieście”

Rejon Wyborczy Nr 31 – Położne

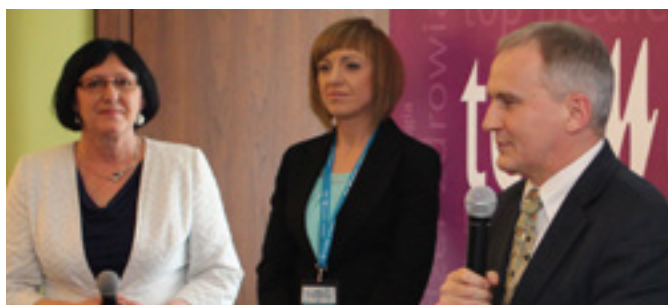
pełnomocnik Janina Fałkowska

- Szpital MSWiA,
- Szpital Uniwersytecki Nr 1 im. dr A.Jurasza,
- Wojewódzki Szpital Obserwacyjno-Zakaźny,
- Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego,
- Collegium Medicum,
- „Sanitas” ul. Dworcowa w/m,
- NZOZ „Gizińscy”,
- Żłobki Bydgoszcz,
- Wojewódzki Szpital Dziecięcy,
- Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii,
- NZOZ Dąbrowa Biskupia,
- NZOZ „Leśna”,
- Miejsko-Gminna Przychodnia Solec Kujawski,
- SPZOZ Gminna Przychodnia Nowa Wieś Wielka,
- NZOZ Gabinet Lekarza Rodzinnego Wtelno,
- SP ZOZ Koronowo,
- NZOZ Szpital Powiatowy Tuchola
- SP ZOZ Cekcyn,
- SP ZOZ Gostycyn,
- SP ZOZ Kęsowo,
- N ZOZ Lubiewo,
- SP ZOZ Śliwice.

Tekst, foto: Wiesława Stefaniak-Gromadka

SPRAWOZDANIE Z V JUBILEUSZOWEJ KONFERENCJI NAUKOWO-SZKOLENIOWEJ POLSKIEGO TOWARZYSTWA PIELĘGNIARSTWA ANGIOLOGICZNEGO

W dniach **19-20 maja 2016 r.** w Bydgoszczy, w hotelu City, odbyła się **V Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Polskiego Towarzystwa Pielęgniarstwa Angiologicznego**. Organizatorami konferencji byli: Zakład Pielęgniarstwa Chirurgicznego i Leczenia Ran Przewlekłych CM UMK w Bydgoszczy, Katedra i Klinika Chirurgii Naczyniowej i Angiologii CM UMK w Bydgoszczy, Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy oraz Polskie Towarzystwo Pielęgniarstwa Angiologicznego. Patronat honorowy nad konferencją objęli Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, prof. Andrzej Tretyn, oraz prorektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, prof. Jan Styczyński. Podobnie, jak w poprzednich latach konferencja cieszyła się ogromnym zainteresowaniem, łącznie zgromadziła ponad 300 osób, w tym pielęgniarki różnych specjalności, lekarzy, mikrobiologów i fizjoterapeutów z całej Polski.

Inauguracja Konferencji, od lewej - prof. Maria T. Szewczyk, Przewodnicząca Komitetu Naukowego, dr n. med. Justyna Cwojda-Białasik - Prezes Zarządu Towarzystwa oraz prof. dr hab. Jan Styczyński, Prorektors. Collegium Medicum w Bydgoszczy, UMK w Toruniu.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonała Przewodnicząca Komitetu Naukowego, Redaktor Naczelna czasopisma Pielęgniarstwo Chirurgiczne i Angiologiczne oraz Viceprezes Zarządu Towarzystwa Pani prof. Maria T. Szewczyk, która przywitała przybyłych gości, m.in. przedstawicieli władz Collegium Medicum w Bydgoszczy UMK w Toruniu, Jego Magnificencję Prorektora UMK ds. Collegium Medicum w Bydgoszczy prof. Jana Styczyńskiego, Dyrektora Wydziału Zdrowia Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy Panią Magdalenę Daszkiewicz, Prezesa (past) Europejskiego Towarzystwa Chirurgii Naczyniowej Pana prof. Arkadiusza Jawienia, Prezesa Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów Panią prof. Eugenię Gospodarek-Komkowską, Przewodniczącą Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy mgr Katarzynę Florek, Dyrektora Szpitali Uniwersyteckich, prof. Jacka Manitusia, dr Wandę Korzycką-Wilińską, Dyrektora ds. pielęgniarstwa Szpitali Uniwersyteckich Panią mgr Mirosławę Ziółkowską oraz dr Aleksandrę Po-

pow, pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału Nauk o Zdrowiu CM w Bydgoszczy, członków i sympatyków PTPA, a także Dyrektora Wydawnictwa Termedia. Podczas wieczornych warsztatów do uczestników konferencji dołączyła również Pani Zofia Małas, Prezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych.

Uczestnicy Konferencji podczas inauguracji

Tegoroczna konferencja miała szczególny charakter, ponieważ zbiegła się z Jubileuszem 10-lecia powstania Towarzystwa. Jego historię, rozwój i osiągnięcia przedstawiła podczas wykładu inauguracyjnego Pani prof. Maria Szewczyk, inicjatorka, współzałożyciel i pierwszy Prezes Zarządu Towarzystwa. Pani Profesor przypomniała dzień Spotkania Założycielskiego 27. Stycznia 2006 r., podczas którego przyjęto statut stowarzyszenia, ustalono kierunki rozwoju i przeprowadzono wybory władz pierwszej kadencji – wybrano Zarząd, Komisję Rewizyjną i Sąd Koleżeński. Rok później, dzięki przychylności i zaangażowaniu Wydawnictwa Termedia, sfinalizowano wysiłki związane z edycją i upowszechnianiem specjalistycznego czasopisma naukowego i powołano do życia kwartalnik poruszający zagadnienia związane z chorobami naczyniowymi, skierowany do pielęgniarek chirurgicznych i angiologicznych oraz współpracujących z nimi lekarzy. Do dnia konferencji wydano 38 numerów Pielęgniarstwa Chirurgicznego i Angiologicznego, w którym opublikowano łącznie ponad 250 prac oryginalnych, kazuistycznych i poglądowych oraz ponad 200 streszczeń konferencyjnych. Wydano również podręcznik z zakresu pielęgniarstwa angiologicznego dla pielęgniarek pod redakcją prof. Marii Szewczyk i prof. Arkadiusza Jawienia. Najmłodszym osiągnięciem naukowym Towarzystwa są opracowane przez Zespół Ekspertów Zalecenia dotyczące profilaktyki zakażeń miejsca operowanego i stosowania antybiotykoterapii w okresie przedoperacyjnym i pooperacyjnym. Łącznie obejmują 28 zaleceń, opisujących zasady postępowania ogólnego, miejscowego, pielęgnacji rany pooperacyjnej, obserwacji ukierunkowanej na wczesną identyfikację i leczenie zakażenia, które omówiono podczas jednej z sesji konferencji, poświęconej właśnie Zakażeniom Miejsca Operowanego.

Po wykładzie inauguracyjnym Pani prof. Maria Szewczyk wręczyła dyplomy szczególnego uznania i podziękowania, m.in. Panu prof. Arkadiuszowi Jawieniowi za zaangażowanie, współpracę i osobisty udział w promocji i rozwoju Towarzystwa, prof. Kornelii Kędziorze-Kornatowskiej, prof. Romanowi Ossowskiemu, prof. Eugenii Gospodarek-Komkowskiej, prof. Wojciechowi Pospiechowi, dr Annie Spannbauer, dr hab. Marzenie Bartoszewicz, prof. Jackowi Klawe za współpracę i udział w działalności naszego Towarzystwa na przestrzeni 10-let jego istnienia oraz wieloletnim Sekretarzom Redakcji czasopisma Pielęgniarstwo Chirurgiczne i Angiologiczne dr Katarzynie Cierzniańskiej i dr Justynie Cwajda-Białasik. Szczególne podziękowanie złożyli na ręce Pani prof. Marii Szewczyk przedstawiciele Zarządu i Członkowie Towarzystwa za podjęcie inicjatywy powołania Towarzystwa, osobiste zaangażowanie w rozwój i trud codziennej pracy przekładającej się na liczne sukcesy całego środowiska pielęgniarskiego.

Program naukowy konferencji obejmował sześć interesujących sesji, podczas których wygłoszono 34 prace oraz omówiono wspomniane wcześniej Zalecenia profilaktyki ZMO. Tematyka poszczególnych sesji obejmowała: interdyscyplinarność w chirurgii, rany przewlekłe o etiologii naczyniowej, zakażenia miejsca operowanego, zespół stopy cukrzycowej, chirurgię i pielęgniarstwo chirurgiczne oraz varia. Dużym zainteresowaniem cieszyły się również warsztaty dotyczące doboru opatrunków specjalistycznych i enteralnego żywienia chorych. Konferencję merytorycznie podsumowała prof. Maria T. Szewczyk dziękując Komitetowi Naukowemu, wszystkim przybyłym gościom z Polski, prelegentom, wydawnictwu Termedii za organizację oraz partnerom za wsparcie i pomoc podczas organizacji konferencji. Streszczenia wygłoszonych prac zostały opublikowane w Pielęgniarstwie Chirurgicznym i Angiologicznym 2/2016.

dr n. med. Justyna Cwajda-Białasik

SPOTKANIE Z PRZWODNICZĄCYMI KOMISJI PROBLEMOWYCH

Na zaproszenie wiceprzewodniczącej Pani Marioli Banaszekiewicz **dnia 8 czerwca 2016 roku** w siedzibie Izby odbyło się pierwsze z cyklicznych spotkań Przewodniczących Komisji Problemowych, w którym uczestniczyła również Pani Przewodnicząca Katarzyna Florek.

Celem spotkania było zapoznanie się z planami pracy poszczególnych Komisji na najbliższy rok i aktualną kadencję działalności. W czasie spotkania poruszone zostały najważniejsze problemy nurtujące środowisko zawodowe pielęgniarek i położnych oraz zagadnienia dotyczące obszarów związanych z działalnością poszczególnych Komisji.

Foto: z archiwum izby, Tekst: Mariola Banaszekiewicz

DZIEWIĄTA OGÓLNOPOLSKA AKCJA „ZBIERAMY KREW DLA POLSKI”

Dnia 18.06.2015 roku przy Intermarcche w Bydgoszcy pracownicy publicznej służby krwi pobierali krew od zgłaszających się HONOROWYCH DAWCÓW KRWI.

Zgłosiło się wiele osób, które bezinteresownie chciały podzielić się częścią siebie by w ten sposób wspomóc tę wspianą inicjatywę. Krwiodawcy po oddaniu krwi otrzymywali przy stoisku PCK drobny poczęstunek przygotowany przez Intermarcche oraz upominki od PCK. Mogli również przy stoisku grillowym posilić się ciepłą kielbaską.

Kujawsko-Pomorski Oddział Okręgowy z Bydgoszcy przygotował wiele atrakcji szczególnie dla dzieci. Poza kolorowymi balonikami dzieci otrzymały wiele nagród za udział w konkursach, które zasponsorował bydgoski Intermarcche.

Dużym powodzeniem cieszył się punkt mierzenia ciśnienia i poziomu cukru zorganizowany przez Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszcy.

Badania wykonywały:

Grażyna Adrych

z Wojewódzkiego Szpitala Obserwacyjno-Zakaźnego oraz Wiesława Stefaniak-Gromadka ze Szpitala Uniwersyteckiego nr 1 im. dr. A. Jurasza.

Tekst: Wiesława Stefaniak-Gromadka,

Foto: Mariusz Stasiewski

X OGÓLNOPOLSKI KONKURS „RATUJEMY ŻYCIE”

21 maja 2016 r. na terenie Zespołu Szkół nr 22 w Bydgoszczy odbył się finał X ogólnopolskiego konkursu „Ratujemy życie”. Wzięło w nim udział 28 drużyn z całej Polski wyłonionych w ramach eliminacji. Z OIPiP w konkursie aktywnie wspomagali organizatorów członkowie komisji do spraw pielęgniarstwa ratunkowego.

Uczestnicy zmagali się z resuscytacją dorosłego, dziecka oraz poszkodowanym z dusznościami, ciałem obcym w kończynie dolnej oraz złamaniem kończyny górnej.

Finaliści

I miejsce - SP nr 34 w Bydgoszczy

II miejsce - ZS w Marciszowie

III miejsce - SP nr 68 w Szczecinie

Nagroda Wojewody Kujawsko-Pomorskiego

– SP nr 4 w Radomsku

Nagroda Prezydenta Miasta Bydgoszczy

– SP w Wylatowie

Nagroda Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty

– SP nr 74 w Poznaniu

Nagroda Komendanta KM Policji w Bydgoszczy

– SP w Brzozówce

Nagroda Dyrektora ZS BZDZ – SP w Siedlikowie

Nagroda Przewodniczącej OIPiP – ZS w Kleszczewie

Nagroda Dyrektora INOTIS – SP nr 47 w Bydgoszczy

Piękna pogoda pozwoliła na przygotowanie grilla, który zawsze jest atrakcją dla uczestników. Domowe wypieki wszystkim smakowały.:-)

Organizatorami tego przedsięwzięcia są: ZS nr 22 w Bydgoszczy, WSG w Bydgoszczy, G nr 24, Straż Miejska w Bydgoszczy oraz Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy. Opiekę medialną i patronat prasowy sprawowali: TVP Bydgoszcz, Express Bydgoski. Sponsorzy konkursu: INOTIS, Czajkopol, Urząd Miasta Bydgoszczy, TZMO Matopat, **OIPiP w Bydgoszczy**, Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych oraz rodzice uczniów naszej placówki.

**SERDECZNIE DZIĘKUJEMY
ZA WSPARCIE I NIEOCENIONĄ POMOC!**

*Tekst: Barbara Boniek, Beata Mołdoch,
Foto: z archiwum OIPiP*

Przewodnicząca Katarzyna Florek wręcza nagrodę

OBCHODY XX – LECIA KATEDRY I ZAKŁADU OPIEKI PALIATYWNEJ UMK COLLEGIUM MEDICUM KONFERENCJA JUBILEUSZOWA 18 CZERWCA 2016 r.

*Kierownik Katedry: dr hab. n. med. Małgorzata Krajnik, prof. UMK
wraz z zespołem Foto: z archiwum Katedry*

W Katedrze i Zakładzie Opieki Paliatywnej prowadzone są zajęcia dydaktyczne dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, pierwszego i drugiego stopnia dla kierunków: lekarskiego, inżynierii biomedycznej, pielęgniarstwa, fizjoterapii, ratownictwa medycznego, położnictwa, elektroradiologii. Oprócz kształcenia przed-dyplomowego, realizowane są również kursy do specjalizacji z medycyny paliatywnej oraz warsztaty dla specjalistów medycyny paliatywnej.

Aktywność naukowo badawcza pracowników Katedry i Zakładu Opieki Paliatywnej koncentruje się wokół analizy scenariuszy umierania w chorobach ograniczających życie, wykorzystanie układów opioidowych w leczeniu bólu, duszności i kaszlu, monitorowania kaszlu przy uży-

ciu analizatorów całodobowych, holistycznej ocena chorych z zaawansowaną chorobą nowotworową objętych opieką paliatywną, dylematów etycznych końca życia, układów opioidowych w sercu i układzie oddechowym człowieka, opieki paliatywnej u pacjentów z niewydolnością serca, zintegrowanej opieki nad chorymi z zaawansowanym POChP.

Pracownicy Katedry i Zakładu Opieki Paliatywnej są autorami licznych artykułów z zakresu medycyny i opieki paliatywnej

Działalność usługowa dla pacjentów Szpitala im. dr A. Jurasza od roku 2003 świadczona była początkowo w formie Zespołu Wspierającego Opieki Paliatywnej. Nieco później powstała Poradnia Medycyny Paliatywnej, a w roku 2005 otwarto Oddział Medycyny Paliatywnej. Pierwotnie Oddział mógł otoczyć opieką sześciu chorych. Obecnie, w nowym budynku Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego Oddział zyskał możliwość rozszerzenia swojej działalności. Pod opieką lekarzy i pielęgniarek przebywa 10 chorych. Przyjmowani pacjenci mogą liczyć na pomoc w zakresie leczenia bólu, duszności, nieoperacyjnych niedrożności przewodu pokarmowego, wdrażaniu wspomagania oddychania respiratorem u chorych ze stwardnieniem bocznym zanikowym oraz innymi chorobami prowadzącymi do przewlekłej niewydolności oddechowej. Zespół lekarzy Zakładu Medycyny Paliatywnej składa się z 3 specjalistów chorób wewnętrznych ze specjalizacją szczegółową z medycyny paliatywnej oraz 1 specjalisty neurologa ze specjalizacją szczegółową z medycyny paliatywnej. Wszyscy lekarze mają wieloletnie doświadczenie w pracy w opiece paliatywnej. Zespół pielęgniarski składa się z 10 pielęgniarek, w tym 7 specjalistek opieki paliatywnej, 1 specjalistki w dziedzinie pielę-

gniarstwa dla przewlekłe chorych i niepełnosprawnych. Chorzy mogą również liczyć na pomoc fizjoterapeuty i psychologa. Oddział Medycyny Paliatywnej stanowi bazę dydaktyczną dla zajęć praktycznych studentów medycyny, pielęgniarstwa i położnictwa Katedry i Zakładu Opieki Paliatywnej Collegium Medicum UMK. Zakład Opieki Paliatywnej posiada również akredytację do prowadzenia specjalizacji z zakresu medycyny paliatywnej.

W dniu 18 czerwca 2016r. odbyła się konferencja z okazji Jubileuszu XX-lecia Katedry i Zakładu Opieki Paliatywnej. W uroczystości wzięli udział: prof. dr hab. Jan Styczyński, Prorektor ds. Collegium Medicum, prof. dr hab. Kornelia Kędziora – Kornatowska, Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu CM; mgr Jacek Kryś, Dyrektor Szpitala Uniwersyteckiego nr 1 w Bydgoszczy. Nasi honorowi goście skierowali do obecnych kilka słów, wspominając początki istnienia Katedry i doceniając wkład w rozwój medycyny paliatywnej w kraju i w regionie, życzyli dalszych lat pełnych sukcesów. Podczas obchodów pracownicy Katedry prezentowali obszary badań w ramach swoich zainteresowań (opioidy w płucach; scenariusze umiarnienia w SLA; fizjoterapia u kresu życia; opioidofobia). Pani dr Małgorzata Krajnik, prof. UMK przedstawiła historię dwudziestoletniego istnienia Katedry i Zakładu Opieki Paliatywnej UMK CM. Uczestnicy spotkania mieli także okazję obejrzeć muzyczną prezentację uwiecznionych na zdjęciach dziejów Katedry. W obchodach Jubileuszu udział wzięło 230 osób z całej Polski.

*mgr Sabina Panfilak
magister zarządzania i marketingu
Katedra i zakład Opieki Paliatywnej
UMK Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy*

Alicja Mikołajewska

*Pielęgniarka
Koordynująca
Bloku Operacyjnego
Wielospecjalistycznego
Szpitala Miejskiego
im. dr E. Warmińskiego
w Bydgoszczy,
wiceprzewodnicząca
Towarzystwa Pielęgniarek
i Położnych Operacyjnych.*

20 LAT TOWARZYSTWA PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH OPERACYJNYCH

Aż trudno uwierzyć, że to już 20 lat...

A jednak tyle czasu minęło od dnia, kiedy niewielka grupa instrumentariuszek z kilku bydgoskich szpitali postanowiła powołać do życia organizację zrzeszającą w swoich szeregach pielęgniarki i położne operacyjne.

Co nami powodowało? Co takiego działo się w tej dziedzinie pielęgniarstwa (lub może - co nie działo się), że najpierw kilka, potem kilkanaście, a następnie kilkadzie-

siąt osób na co dzień spędzających całe godziny przy stole operacyjnym, miało ochotę spotykać się w swoim wolnym czasie i poruszać tematy, od których wydawałoby się, powinny chcieć odpocząć? Oczywiście chcieliśmy rozwiązywać pojawiające się w naszej pracy problemy, wymieniać poglądy, zgłębiać wiedzę, zdobywać doświadczenie, ale takie pragnienia i potrzeby obserwuje się

wśród wielu innych grup zawodowych, a mimo to rzadko odpowiedzią na nie jest powstanie jakiegoś stowarzyszenia. Podejmowane działania zazwyczaj są doraźne i często odnoszą się do jednostek.

Pani z OSI - Barbara Dąbrowska

Prezes TPiPO Lucyna Tomicka

A my chcieliśmy inaczej, chcieliśmy wspólnie i nie jednorazowo. Wiedzieliśmy przy tym, że możemy liczyć tylko na siebie. Mimo to coś nas pchało do tego działania, jakiś wewnętrzny niewymuszony przymus. Brzmi to paradoksalnie: niewymuszony przymus; szukając innego określenia, najwłaściwszym wydaje się słowo PA-SJA. Chcieliśmy wiedzieć, jak to, co dzieje w moim bloku operacyjnym wygląda w innym szpitalu, jakie zabiegi są tam wykonywane, jak przebiegają przygotowania do nich, jakich materiałów się używa, z jakiego sprzętu się korzysta, a wreszcie, jak inni radzą sobie z problemami, które okazały się moimi problemami.

Przewodnicząca Kasia Florek i Wiceprzewodnicząca Mariola Banaszkiewicz

No i tak się zaczęło. W dniu 14.06.1996 roku odbyło się I Walne Zebranie Towarzystwa Pielęgniarek i Położnych Operacyjnych, na którym został wyłoniony pierwszy Zarząd z Krystyną Chrabąszczewską na czele. Krysia już niestety nie żyje od 5 lat, ale nie da się o niej zapomnieć. Była to osoba, która zarażała nas swoją energią i optymizmem. W dużym stopniu to dzięki jej uporowi i woli działania narodziła się nasza organizacja. Spotykaliśmy się i spotykamy do tej pory na roboczych spotkaniach szkoleniowych organizowanych przez członków TPiPO z całego regionu kujawsko-pomorskiego, uczestniczymy

w postępowaniach rekrutacyjnych na kursy kwalifikacyjne i specjalizacje operacyjne, jesteśmy kierownikami i wykładowcami na tych szkoleniach, współpracujemy z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Instrumentariuszek. Co roku organizowane są również Zjazdy TPiPO połączone z tematycznymi sesjami szkoleniowymi.

Ostatni XI Zjazd, odbył się w dniach 11-12.06.2016 r. w Lubostroniu. Było to szczególne wydarzenie, gdyż zbiegło się z dwudziestolecie istnienia naszej organizacji. Uroczystość uświetniły swoją obecnością min. Przewodnicząca Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy, mgr Katarzyna Florek oraz Wiceprzewodnicząca dr Mariola Banaszkiewicz, które na ręce Prezes TPiPO mgr Lucyny Tomickiej złożyły życzenia i gratulacje z okazji jubileuszu. Obie strony wskazały na potrzebę oraz wyraziły wolę utworzenia w najbliższym czasie Komisji do Spraw Pielęgniarstwa Operacyjnego, która działałaby przy ORPiP.

Na spotkaniu gościliśmy również mgr Barbarę Dąbrowską, była przewodniczącą Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Instrumentariuszek z siedzibą w Białymstoku, obecnie członka Zarządu tej organizacji. W swoim wystąpieniu przedstawiła ona aktualną sytuację pielęgniarstwa operacyjnego w Polsce, opowiedziała o działaniach podejmowanych na rzecz naszego środowiska oraz przybliżyła struktury Europejskiego Stowarzyszenia Pielęgniarek Operacyjnych EORNA, których członkiem Polska jest od ubiegłego roku.

Tematem sesji szkoleniowej były zabiegi w laryngologii. Swój wykład zaprezentował min. dr n. med. Robert Bilewicz, który opowiedział o zabiegu całkowitego usunięcia krtani oraz współczesnych metodach rehabilitacji mowy u pacjentów po takim zabiegu. Występująca po nim mgr Anna Kisiel opowiedziała o leczeniu operacyjnym schorzeń ucha środkowego oraz wszczepianiu aparatu ślimakowego w leczeniu niedosłuchu u dzieci, natomiast mgr Lucyna Tomicka przybliżyła postępowanie w nagłych stanach laryngologicznych.

Po zakończonych wykładach przenieśliśmy się w lata 1996-2016, kiedy to z nostalgią, ale też z humorem, oglądając wyświetlane zdjęcia, wspominaliśmy sobie z różnych okresów działalności Towarzystwa. Dodatkowym akcentem, który po uroczystej kolacji uświetnił nasz jubileusz, był ogromny tort z logo TPiPO. A potem bawiliśmy się tak, jak tylko pielęgniarki potrafią się bawić...

25 lat samorządności - drogą do nowoczesnego pielęgniarstwa

Szanowne Koleżanki i Koledzy

W 2016 roku mija 25 lat
funkcjonowania Samorządu Pielęgniarek i Położnych.

Dnia 20 września 2016 roku w Operze Nova w Bydgoszczy.
Rejestracja od 1.09 do 10.09. 2016 roku
na stronie internetowej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy

www.oipip.bydgoszcz.pl

Serdecznie zapraszamy

RAMOWY PROGRAM

Bydgoszcz – Opera Nova - 20 września 2016 roku

10.30 – 11.30	Rejestracja uczestników (powitalny poczęstunek)
11.30 – 12.30	Otwarcie Uroczystości
12.30 – 13.45	Prezentacja multimedialna „25 lat samorządności drogą do nowoczesnego pielęgniarstwa” Wręczenie odznaczeń i wyróżnień
13.45 – 14.45	Wykłady okolicznościowe Urszula Krzyżanowska - Łagowska Elżbieta Buczkowska Zofia Małas
14.45 – 15.15	Wystąpienia sponsorów
15.15 – 16.00	Tort i lampka szampana
16.00 – 18.30	Recital Hanny Śleszyńskiej
18.30 –	Bankiet

Z okazji naszego Jubileuszu proponujemy konkurs na esej

REGULAMIN KONKURSU NA ESEJ

PT.: „25 LAT SAMORZĄDNOŚCI DROGĄ DO NOWOCZESNEGO PIELEŃNIARSTWA”

I. Postanowienia ogólne

Celem Konkursu jest wybór **trzech** oryginalnych, najciekawszych esejów dotyczących refleksji na temat szeroko rozumianej problematyki zawodowej pielęgniarek i położnych w Polsce w kontekście historycznym, współczesnym i perspektywicznym.

Laureaci konkursu otrzymają nagrodę:

- za I miejsce 300.00
- za II miejsce 200.00
- za III miejsce 100.00

Regulamin określa zasady przeprowadzenia konkursu oraz warunki uczestnictwa w nim.

Ramy czasowe konkursu:

w dniach od 15 lipca 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r. do godziny 15.00 - nadsyłanie prac konkursowych drogą listowną na wskazany adres,
do dnia 15 września 2016 r. do godziny 15.00 - ocena nadesłanych prac konkursowych i ogłoszenie wyników.

II. Organizator konkursu

Organizatorem Konkursu jest Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy, ul. T. Kościuszki 27/30-32, 85-079 Bydgoszcz, reprezentowana przez Zespół Redakcyjny Biuletynu OIPiP w Bydgoszczy.

III. Uczestnicy konkursu

Konkurs jest adresowany do członków Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy.

W konkursie nie mogą brać udziału członkowie Komisji Konkursowej.

W celu wzięcia udziału w konkursie uczestnik konkursu składa u Organizatora konkursu tekst pracy w formie papierowej oraz na nośniku CD w terminie do 15 sierpnia 2016 roku (decyduje data stempla pocztowego) w zamkniętych kopertach z dopiskiem „Konkurs – esej”, drogą pocztową pod adresem: Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy, ul. T. Kościuszki 27/30-32, 85-079 Bydgoszcz.

IV. Wymagania dotyczące prac konkursowych

Zasady redagowania artykułów

- Prace publikowane są w języku polskim. Objętość prac oryginalnych nie powinna przekraczać 10 stron standaryzowanego maszynopisu, nie wliczając piśmiennictwa.
- Prace powinny być napisane w edytorze tekstu Word, czcionka Times New Roman o wielkości „12”.
- Pracę należy sformatować z zachowaniem 1,5 odstępu, z lewej strony należy zachować margines 2 cm, a z prawej margines szerokości 3 cm.
- Na pierwszej stronie należy podać:
  - pełny tytuł pracy w języku polskim,

Uwaga: załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu zawierający dane identyfikacyjne Autora pracy należy umieścić w dodatkowej małej, zaklejonej kopercie, a tę umieścić w dużej kopercie z pracą.

5. Skróty i symbole:

- należy używać tylko standardowych skrótów i symboli. Pełne wyjaśnienie pojęcia lub symbolu powinno poprzedzać pierwsze użycie jego skrótu w tekście,

6. Piśmiennictwo:

- powinno być ułożone zgodnie z kolejnością cytowania prac w tekście,

- liczba cytowanych prac w przypadku prac nie powinna przekraczać 20 pozycji,

- powinno zawierać wyłącznie pozycje opublikowane.

powinno uwzględniać normy według następującego wzoru:

• Szulc W, Niewiadomska WE. Etnopielęgniarstwo. Piel. 2000. 1999;2 (43): 34-36.

• Kulik TB, Wrońska I. red. Koncepcja zdrowia w medycynie i naukach społecznych. Stalowa Wola: Wyd. Wydz. Nauk Społ. KUL; 2000.

• Piątkowski W. Zdrowie w socjologii. [w:] Kulik TB, Wrońska I, red. Koncepcja zdrowia w medycynie i naukach społecznych. Stalowa Wola: Wyd. Wydz. Nauk Społ. KUL; 2000, s.128-159.

• w przypadku korzystania ze źródeł informacji elektronicznej wymagany jest pełny adres strony internetowej wraz z datą korzystania z niej.

V. Ocena prac konkursowych i rozstrzygnięcie konkursu

1. Nad przebiegiem konkursu będzie czuwać Komisja Konkursowa w składzie 5 osobowym wyłoniona przez Organizatora konkursu.

2. Komisja Konkursowa dokonuje oceny prac i wskazuje zwycięzcę konkursu, które przedstawia do akceptacji Organizatorowi konkursu.

3. Z obrad Komisji zostanie sporządzony protokół podpisany przez wszystkich członków Komisji, który przechowywany będzie w siedzibie Organizatora konkursu.

4. Prace oceniane będą zgodnie z następującymi kryteriami:

- poprawność literacka

w jakim stopniu:

- treść eseju może zaciekać czytelnika?
- zaznacza się indywidualność stylu autora?
- zaznacza się subiektywizm w ujęciu tematu?
- tekst jest poprawny językowo?

- poprawność metodologiczna

w jakim stopniu:

- esej jest na temat?

- temat jest uzasadniony przez autora?
- esej napisany jest w sposób planowy i przejrzysty?
- obszerność tekstu jest właściwa i dostosowana do tematu?
- zachowany jest porządek logiczny treści
- zachowano właściwe proporcje objętości poszczególnych treści?
- daje się zauważyć niezależność poglądów autora?
- niezależność poglądów jest zasadna?
- wysuwane opinie i stwierdzenia są uzasadniane?
- przekonywująca jest zastosowana argumentacja?

5. Decyzje Komisji Konkursowej są niepodważalne, ostateczne i nie przysługuje od nich odwołanie.

6. Organizator konkursu akceptuje wskazanie Komisji Konkursowej, o którym mowa w ust.2 lub podejmuje decyzję o unieważnieniu konkursu.

7. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi do dnia 8 września 2016 r. do godziny 15.00

8. Ogłoszenie wyników konkursu nastąpi na stronie internetowej Organizatora – OIPiP w Bydgoszczy nie później niż do dnia 9 września 2016 roku oraz w najbliższym wydaniu Biuletynu OIPiP w Bydgoszczy.

9. Laureaci konkursu esejów wyłonieni przez Komisję Konkursową będą powiadomieni o rezultatach konkursu oraz o terminie i miejscu wręczenia nagrody, telefonicznie, listownie lub za pomocą poczty elektronicznej.

10. Prace pozostałych uczestników konkursu, które spełniają zasady niniejszego regulaminu zostaną opublikowane za zgodą Autorów w kolejnych wydaniach Biuletynu OIPiP w Bydgoszczy.

11. Organizator zastrzega sobie prawo zakończenia postępowania konkursowego bez wybierania najlepszej pracy, a co za tym idzie bez przyznania nagrody głównej.

VI. Nagroda

1. Laureaci konkursu otrzymają nagrodę:

- za I miejsce
- za II miejsce
- za III miejsce

2. Nagroda zostanie wręczona Laureatom Konkursu 20 września 2016 roku w czasie obchodów Jubileuszu 25-lecia Samorządu Zawodowego Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy.

3. Warunkiem odbioru nagrody jest okazanie dowodu osobistego Laureata konkursu i potwierdzenie członkostwa w Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych oraz regularnego opłacania składek.

VII. Prawa autorskie

1. Uczestnik konkursu oświadcza, iż jest autorem nadesłanej przez siebie pracy konkursowej oraz jego praca konkursowa nie narusza praw osób trzecich ani obowiązujących przepisów prawa.

2. Uczestnik ponosi pełną odpowiedzialność w przypad-

ku, gdy osoba trzecia będzie sobie rościć prawa do nadesłanej przez Uczestnika Pracy Konkursowej.

3. Zwycięzca konkursu z chwilą wręczenia nagrody przeniesie na Organizatora konkursu, bez dodatkowego wynagrodzenia wszelkie autorskie prawa majątkowe do pracy stanowiącej najlepsze prace konkursowe.

4. Wszelkie prawa autorskie i majątkowe pozostałych nienagrodzonych prac pozostaną własnością autorów, a Organizator konkursu nie będzie rościć do nich żadnych praw.

VIII. Postanowienia końcowe

1. Niniejszy regulamin jest jedynym i wyłącznym dokumentem określającym zasady i warunki prowadzenia konkursu.

2. Organizator zastrzega sobie prawo zmian postanowień niniejszego regulaminu w każdym czasie bez podania przyczyny.

3. Każdy uczestnik ma prawo zwrócić się do Organizatora konkursu o wyjaśnienie treści niniejszego regulaminu.

4. Do udzielenia wyjaśnień upoważniona jest Pani Wiesława Stefaniak - Gromadka – Redaktor Naczelny Biuletynu OIPiP w Bydgoszczy - e-mail: wiesiagrom@interia.pl telefon: 795 106 771.

5. Organizator nie zwraca Uczestnikom prac konkursowych biorących udział w konkursie.

6. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem stosuje się odpowiednie przepisy obowiązującego prawa, a w szczególności Kodeksu Cywilnego.

GALA „ZŁOTY STETOSKOP 2016”

W środę 15 czerwca w hotelu „Słoneczny Młyn”, odbyła się uroczysta gala corocznego plebiscytu Expressu Bydgoskiego na najlepszych lekarzy, lekarzy kardiologów, pielęgniarki i położne, przychodnie, laboratoria. W tym roku najwięcej głosów zdobyli:

Pielęgniarka/Położna

1. Płaskonka Anna - pielęgniarka Centrum Medyczne IKAR
2. Tuczyńska Maria Magdalena - położna Wielospecjalistyczny Szpital Miejski SPZOZ im. dr. E. Warmińskiego
3. Bethke Alina- pielęgniarka Szpital Uniwersytecki nr 2 im dr. J. Bizuela

Lekarz

1. Borowicz Maciej - Centrum Medyczne IKAR
2. Kwela Krzysztof - Miejsko-Gminna Przychodnia w Świeciu
3. Kwas Kamil- NZOZ Przychodnia „Wilczak” sp. z o.o.

Przychodnia

1. Centrum Medyczne IKAR
2. NZOZ Allmedica sp.z o.o.
3. Przychodnia ESKULAP

Lekarz Kardiolog

1. Polak Gwidon
2. Bieliński Maciej
3. Krzyżanowski Marian

Laboratorium

1. Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego im.dr. E.Warmińskiego SPZOZ
2. Vitalabo Laboratoria Medyczne

Laureaci odbierali nagrody i gratulacje z rąk wicemarszałka województwa kujawsko-pomorskiego Zbigniewa Ostrowskiego, wiceprezydent Bydgoszczy Anny Maciewicz, przewodniczącej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych Katarzyny Florek, członka Zarządu Express Media dr Tomusza Wojciekiewicza oraz Wiesławy Stefaniak-Gromadki, zastępcy rzecznika odpowiedzialności zawodowej w Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych.

Tekst: ze strony internetowej Expressu Bydgoskiego, Foto: D. Bloch

FINAŁ KONKURSU „PIELĘGNIARKA ROKU 2015”

W Warszawie w dniu 07.04 br. odbył się finał XI Konkursu Pielęgniarka Roku 2015, w którym brała udział laureatka z Naszego Regionu Pani mgr Renata Grabowska. Zadanie finałowe dotyczyło przygotowania i przedstawienia prezentacji na temat: „Pielęgniarstwo wielokulturowe wyzwaniem dla edukacji i praktyki pielęgniarskiej w Polsce”.

Wyniki postępowania konkursowego zostały ostatecznie ogłoszone na Gali Konkursu w dniu 08.04 br. odbywającym się w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym.

I miejsce czyli Pielęgniarką Roku 2015 została mgr MARZENA NOWOMIŃSKA

z Lubelskiego Oddziału PTP, zatrudniona w Oddziale Nefrologii i Nadciśnienia Tętniczego, w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Lublinie, ale także pielęgniarka opieki długoterminowej.

„O zawodzie pielęgniarki marzyłam od dziecka i nie wyobrażam sobie, że bym mogła robić w życiu coś innego. Jestem szczęśliwą mamą dwójki dzieci. Bardzo lubię swoją pracę i staram się ją wykonywać sumiennie, rzetelnie i z pasją, najlepiej jak tylko potrafię. Dobro pacjenta jest dla mnie sprawą priorytetową.”

II miejsce zdobyła mgr RENATA GRABOWSKA

specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa geriatrycznego, z Kujawsko-Pomorskiego Oddziału PTP, zatrudniona w Szpitalu Uniwersyteckim nr 2 im dr Jana Bizieła, w Klinice Alergologii, Immunologii Klinicznej i Chorób Wewnętrznych w Bydgoszczy.

Do udziału w konkursie „Pielęgniarka Roku 2015” została wytypowana wraz z dwiema innymi pielęgniarkami ze szpitala przez Panią Dyrektora Aleksandrę Popow. Konkurs składał się z 3 etapów.

Pierwszy etap polegał na wyborze pielęgniarek z poszczególnych ZOZ i zgłoszeniu udziału zgodnie z regulaminem konkursu do wojewódzkich oddziałów PTP.

Drugi etap odbywał się również na szczeblu wojewódzkim. Uczestnicy pisali test z wiedzy ogólnej, historii pielęgniarstwa, oraz wiedzy na temat PTP składający się z 60 pytań. Ostatni etap konkursu (na szczeblu krajowym) odbywał się w Warszawie gdzie przed komisją składającą się z 7 osób wojewódzcy finaliści przedstawiają swoje prezentacje na temat podany po zakończeniu II etapu.

Do oceny wystąpienia uczestników konkursu komisja przyjęła pewne kryteria np: zgodność wystąpienia z tema-

tem, logiczność układu treści, oryginalność prezentacji, czy przestrzeganie ustalonego czasu wystąpienia. Udział w konkursie był nie tylko dla mnie, ale myślę, że także dla innych uczestników niezwykłym przeżyciem. Nie sposób opisać emocji, trzeba je przeżyć samemu, do czego zachęcam wszystkich. Zajęcie II miejsca dało mi bardzo dużo satysfakcji i zostało docenione nie tylko gratulacjami, ale także nagrodami rzeczowymi. Bardzo przyjemny okazał się także powrót do pracy, gdzie zastałam bardzo gorąco i życzliwie przywitana przez koleżanki i kolegów oraz doceniona przez Dyрекcję Szpitala. Sukces ten dodaje mi energii oraz motywuje do dalszej pracy. Zachęcam do udziału w następnych edycjach konkursu „Pielęgniarka Roku”, ponieważ udział w nim daje możliwość pogłębiania wiedzy oraz poznania i integracji środowisk pielęgniarskich z różnych regionów naszego kraju.

III miejsce zdobyła mgr MARZENA SLENDAK

specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej terapii, z Łódzkiego Oddziału PTP, zatrudniona w Oddziale Intensywnej Terapii i Anestezjologii dla Dzieci w SP ZOZ Centralnym Szpitalu Klinicznym UM w Łodzi, Ośrodku Pediatrycznym im. Marii Konopnickiej ale także pielęgniarka neonatologicznego zespołu wyjazdowego SN.

Szanowni Państwo,

Chciałabym serdecznie jeszcze raz podziękować wszystkim Finalistkom XI Konkursu Pielęgniarka Roku za udział w tak ważnym wydarzeniu dla naszego środowiska.

Bardzo dziękuję i zapraszam do udziału w XXIV konkursie pielęgniarka roku

dr. n. o zdr. Grażyna Wójcik

Prezes ZG Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego

Pani Przewodnicząca Katarzyna Florek wraz z Laureatką Renatą Grabowską na Gali

UCZESTNICZKI TEGOROCZNEJ EDYCJI O SOBIE...

BARBARA KACZOREK

Jestem pielęgniarką z 22-letnim stażem. Moja praca zawodowa od chwili uzyskaniu dyplomu i prawa wykonywania zawodu w 1994r związana jest z pielęgniarstwem chirurgicznym (Chirurgia Ogólna oraz Izba Przyjęć w Szpitalu Uniwersyteckim nr 2 im. dr. J. Bizuela). Od 1999 r. pracuję w Centrum Onkologii im. Prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy, obecnie - na Oddziale Klinicznym Nowotworów Piersi i Chirurgii Rekonstrukcyjnej. Studia magisterskie ukończyłam w roku 2009 na UMK CM w Bydgoszczy. Podnosząc swoje kwalifikacje i kompetencje zawodowe w 2015r. ukończyłam również specjalizację onkologiczną uzyskując tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa onkologicznego. W dalszym ciągu staram się pogłębiać swoją wiedzę czytając literaturę specjalistyczną oraz poszerzać kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w kursach (ukończony kurs Leczenia ran) i konferencjach (czynny udział w konferencji pt. „Wskaźniki jakości opieki pielęgniarskiej”).

Pielęgniarstwo traktuję jak zawód i profesję. Uważam że wykonuję najpiękniejszy zawód na świecie, który wynika z potrzeby pomagania i towarzyszenia drugiej osobie szczególnie osobie chorej onkologicznie.

Prywatnie jestem szczęśliwą żoną i mamą 2 dorosłych synów. Lubię podróżować i spędzać czas z rodziną. Uwielbiam otaczać się kwiatami i chętnie je uprawiam w swoim malowniczym ogródku. Życia nie wyobrażam sobie bez mojej rodziny, codziennego uśmiechu, innych ludzi i muzyki.

Udział w konkursie „Pielęgniarka Roku 2015” jest dla mnie wyróżnieniem oraz cennym doświadczeniem.

ANNA RASZKA

mgr pielęgniarstwa
Klinika Neurochirurgii
10 Wojskowy Szpital Kliniczny
z Polikliniką.

Czym był dla mnie udział w konkursie „Pielęgniarka Roku 2015”?

Inspiracją...

Swoją wypowiedź uzasadnię odnosząc się do mojego artykułu, który napisałam po zakończonym konkursie.

Żyjemy w XXI wieku. Zmieniły się oczekiwania pacjenta, który obecnie nie chce być biernym lecz aktywnym uczestnikiem całego procesu terapeutycznego, a uwikłany w medyczny system diagnostyczno-leczniczy to właśnie od pielęgniarki, która pozostaje z nim w stałym i najbliższym kontakcie oczekuje wiarygodnej informacji

oraz kompetencji, fachowości i profesjonalnej opieki w podejmowanych działaniach związanych z realizacją procesu pielęgnowania.

Aby w taki właśnie sposób, w jaki oczekuje od nas pacjent można było wykonywać swoje zadania pielęgniarskie istnieje konieczność szeroko pojętej edukacji, zdobywania kwalifikacji i nowych doświadczeń w pracy zawodowej, postępowania według przyjętych zasad etycznych oraz właściwej postawy i zachowania wobec innych członków zespołu terapeutycznego.

Wymaga to samodzielności i niezależności ze strony pielęgniarki w zakresie swoich kompetencji oraz inwencji w sprawowaniu opieki i zdolności perspektywistycznego myślenia.

Musimy mieć głęboką świadomość faktu, że każda niekompetencja uderzy bezpośrednio w dobro pacjenta. Dlatego tak właściwa i zasadna jest samodzielność zawodowa, która zobowiązuje nas do ponoszenia odpowiedzialności za pacjenta.

Pacjent będący podmiotem naszej opieki musi być objęty holistyczną opieką scalającą jego potrzeby i komponenty biologiczne, psychiczne i społeczne.

We współczesnym pielęgniarstwie profesjonalizm jest jedną z podstawowych cech odbieranych jako wizerunek jakości działania i wiąże się z ustawicznym podnoszeniem kwalifikacji oraz doskonaleniem zawodowym. Budując profesjonalizm nie możemy pozwolić sobie na rutynę, schematyzm i trwanie w niewiedzy.

Potrzeba i nawyk aktualizowania, weryfikowania czy też poszerzania wiedzy jest nierozłącznym elementem profesjonalnej opieki. Pielęgniarki powinny nadążać za rozwojem, specjalizacją medycyny, symptomem pozytywnych zmian czy też podejmować pełnienie nowych funkcji, stare natomiast realizować po nowemu, inaczej, profesjonalnie. Należałoby wykreować wizję pielęgniarki dobrze wyedukowanej oraz samodzielnej w działaniu w zakresie swoich kompetencji a priorytetem we wspólnym działaniu powinno być umacnianie roli zawodowej, gdzie najwyższą wartością będzie dobro pacjenta.

Można by powiedzieć, że w pracy pielęgniarki profesjonalizm nie jest tak zwyczajnie, po prostu nam dany lecz zadany i być może jest bardziej wyzwaniem niż przywilejem, które należy podejmować i ciągle doskonalić a każdy bowiem dzień pracy zawodowej jest ku temu niepowtarzalną okazją.

Uważam, że każda forma rozwoju własnych kompetencji ma swoją niepowtarzalną wartość i cenę. Zdobywanie wiedzy poprzez kształcenie na poziomie wyższym czy też uczestnictwo w jakże rozbudowanym w dzisiejszych czasach kształceniu podyplomowym nie umniejsza roli równie ważnym szkoleniom wewnętrznym oraz samokształceniu. Nie zastępują ich, lecz wzbogacają o nowe doświadczenia będąc tylko namiastką szeroko pojętej edukacji.

Udział w konkursie pobudził we mnie głód wiedzy powodując, że poszukuję jej dalej, na zewnątrz... podejmuję nowe wyzwania.

WIOLETTA BANAŚ

Dyplom pielęgniarki otrzymałam w 1996 roku po ukończeniu nauki w Liceum Medycznym w Bydgoszczy. W 2009 roku ukończyłam studia licencjackie w Wyższej Szkole Humanistyczno – Ekonomicznej we Włocławku na kierunku pielęgniarstwo. W 2011 uzyskałam tytuł magistra pielęgniarstwa na UMK Collegium Medicum w Bydgoszczy, a w 2015 roku tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego. Aktualnie kontynuuję moją drogę edukacyjną na pierwszym roku studiów III stopnia na Wydziale Nauk o Zdrowiu - UMK Collegium Medicum w Bydgoszczy.

Pracę zawodową rozpoczęłam w obecnym Szpitalu Uniwersyteckim nr 2 im. dr J. Biziela w Bydgoszczy, gdzie aktualnie pracuję w Klinice Chorób Naczyń i Chorób Wewnętrznych.

Swoją wiedzę pogłębiam uczestnicząc w wielu kursach, szkoleniach i konferencjach. Jestem pielęgniarką z dwudziestoletnim stażem.

Prowadzę wykłady na kursach dla pielęgniarek i położnych oraz wykonuję obowiązki opiekuna zajęć stażowych.

ANNA GUMIŃSKA

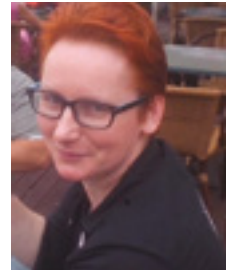
Ukończyłam Liceum Medyczne w Radziejowie Kujawski i rozpoczęłam pracę w Centrum Onkologii w Bydgoszczy.

Wiedziałam, że praca w tym szpitalu wymaga dużej cierpliwości, wyrozumiałości, empatii, ale i wiedzy. Było bardzo ciężko, nie mogłam, i do tej pory nie potrafię zaakceptować śmierci moich pacjentów. Postanowiłam dalej kształcić się w swoim zawodzie, tym bardziej, że pojawiły się możliwości. Ukończyłam licencjat, następnie studia magisterskie, oraz specjalizację onkologiczną.

Dzisiaj pełnię stanowisko starszego asystenta pielęgniarstwa ze stażem 22 letnim. Medycyna i pielęgniarstwo rozwija się, dlatego uważam, że przez cały czas należy się kształcić.

Do konkursu „Pielęgniarka roku” przystąpiłam zachęcona i wyznaczona przez Panią kierownik mojego oddziału - Chirurgii Klatki Piersiowej i Nowotworów w Centrum Onkologii - Panią Ewę Madajewską. Dziękuję jej za to, gdyż był to sprawdzian mojej wiedzy i doświadczenia. Zabrakło zaledwie kilku punktów by przejść do następnego etapu.

W przyszłym roku ponownie planuję przystąpić do tego egzaminu, by wykazać się wiedzą i swoim doświadczeniem.

Dnia 8 maja 2016 r. na zaproszenie Przewodniczącej ORPiP odbyło się uroczyste spotkanie z uczestniczkami Konkursu Pielęgniarka roku 2015. Było co wspominać.

**Wszystkim uczestniczkom i laureatce II miejsca w kraju
Przewodnicząca Katarzyna Florek
wręczyła w imieniu ORPiP gratulacje, upominki i różę.**

Tekst: Halina Idczak, Wiesława Stefaniak-Gromadka na podstawie str int PTP

Foto: Wiesława Stefaniak-Gromadka

SPOTKANIE SZKOLENIOWE PIEŁĘGNIAREK EPIDEMIOLOGICZNYCH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

W dniach 10-11.06.2016 r. w Rybakówce położonej nad Zalewem Koronowskim odbyło się po raz kolejny spotkanie szkoleniowe pielęgniarek epidemiologicznych województwa kujawsko-pomorskiego zorganizowane i prowadzone przez Panią Marlenę Karwacką. Patronat nad spotkaniem objęły Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy, Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Toruniu oraz Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych we Włocławku. Honorowymi gośćmi szkolenia byli przewodniczący Okręgowych Izb Pielęgniarek i Położnych: Pani Katarzyna Florek, Pani Małgorzata Zawiroska oraz Pan Tomasz Krzysztyniak.

Sponsorami szkolenia były Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy oraz firma MEDILAB i firma Schülke.

W trakcie spotkania odbyły się bardzo ciekawe wykłady na temat zakażeń szpitalnych. Szkolenie obejmowało trzy sesje naukowo-szkoleniowe dotyczące:

1. Nowelizacji Ustawy o Prawie Zamówień Publicznych
2. Wpływu środków dezynfekcyjnych na redukcję zakażeń
3. Monitorowania zakażeń w systemach jakości - aktualne wytyczne.

Pierwszą sesję poprowadziła Pani Stanisława Masłowska. Przedstawiła przyczyny i cel nowelizacji Ustawy, omówiła najważniejsze zmiany oraz kluczowe definicje. W czasie wykładu podkreślono, że przyczyną nowelizacji Ustawy są zapisy w Dyrektywach Europejskich, które mówią o pełnej cyfryzacji Zamówień Publicznych oraz wprowadzeniu jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia (JEDZ) do 2018 r. Głównymi celami nowelizacji Ustawy są m.in. uproszczenie i uelastycznienie postępowania, zmniejszenie obciążeń administracyjnych po stronie instytucji zamawiających jak i wykonawców, zapewnienie przejrzystości postępowań, zwiększenie dostępu do rynku zamówień małych i średnich przedsiębiorstw, strategiczne wykorzystanie zamówień do prowadzenia polityki wspierania innowacji oraz integracji społecznej.

W drugiej sesji wystąpili przedstawiciele firm sponsorujących szkolenie. Pani Barbara Podsadna – Konsultant Naukowy firmy MEDILAB wystąpiła z prezentacją „Elementy ewolucji bakterii związane z nieprawidłową terapią antybiotykową”. Pan Łukasz Bartkowski przedstawiciel firmy Schülke omówił tematykę leczenia ran przewlekłych natomiast Pan Łukasz Ciechoński przedstawiciel firmy MEDILAB przedstawił prezentację dotyczącą preparatów o potwierdzonej skuteczności na wielooporne szczepy. Osoby obecne na szkoleniu mogły zapoznać się z ofertą firm oraz z nowościami jakie wpro-

wadziły na rynek.

Trzecią sesję prowadziły Pani Marlena Karwacka, Pani Sylwia Gliszczyńska oraz Pani Aleksandra Bochniak.

Pani Marlena Karwacka wystąpiła z prezentacją „Wyniki nadzoru nad zakażeniami w Polsce południowej – model czynny wg European Centre for Diseases Prevention and Control (ECDC)”, w czasie której omówiła główne założenia programu. Przedstawiła również swoje doświadczenia z wykorzystaniem programu czynnej rejestracji zakażeń (opracowanego przez Polskie Towarzystwo Zakażeń Szpitalnych) do nadzoru nad zakażeniami miejsca

od lewej Przewodniczący OIPIP w Toruniu, Tomasz Krzysztyniak, Przewodnicząca OIPIP w Bydgoszczy, Katarzyna Florek, Naczelna Pielęgniarka Nowy Szpital w Nakle i Szubinie, Elżbieta Lorenc

operowanego w przypadku cięć cesarskich. Podkreśliła wagę zbieranych danych, które mogą i powinny być wykorzystane do oszacowania ryzyka zakażenia dla poszczególnych procedur medycznych.

Panie Aleksandra Bochniak i Sylwia Gliszczyńska, pielęgniarki ds. epidemiologii z Kujawsko-Pomorskiego Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy podzieliły się wiedzą na temat prowadzonej w szpitalu dokumentacji epidemiologicznej. Przedstawiły następujące tematy: „Karty monitorowania celowanego: podejrzenia ZMO – zakażenia miejsca operowanego, podejrzenia ZLN – zakażenia linii naczyniowej” oraz „Księga rejestru chorych gorączkujących”. W trakcie prezentacji omówiły budowę dokumentów, przedstawiły dane które są otrzymywane z kart oraz zaprezentowały i omówiły raporty dotyczące ZMO oraz ZLN.

**Organizatorom spotkania
w imieniu koleżanek
składam
serdeczne podziękowania**

Renata Jakobi

Spotkanie edukacyjne dla Pielęgniarek i Położnych

17.05.2016 r.

PIERWSZA POMOC DLA NOWORODKÓW I NIEMOWLĄT

Wykład wygłosiła pielęgniarka Anna Czajkowska

PORÓD W POZYCJACH WERTYKALNYCH

Wykład wygłosiła położna Barbara Dobosz

Wszystkie uczestniczki otrzymały: certyfikat uczestnictwa, skrypty tematyczne, interesujące materiały informacyjne. W przerwie pomiędzy wykładami zaproszono na poczęstunek.

tekst, foto. Wiesława Stefaniak-Gromadka

I OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWO-SZKOLENIOWA „RATOWNICTWO – WYZWANIA I MOŻLIWOŚCI”

AUTOR: ANNA BURAK

KONSULTANT WOJEWÓDKI W DZIEDZINIE PIELĘGNIARSTWA RATUNKOWEGO

W dniu 13 maja 2016 r., w Pieczyskach, nad Zalewem Koronowskim, odbyła się I Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Ratownictwo – wyzwania i możliwości”. Organizatorem konferencji był Oddział Kliniczny Medycyny Ratunkowej Szpitala Uniwersyteckiego nr 2 im. dr. Jana Bizuela UMK Collegium Medicum w Bydgoszczy oraz Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy.

W konferencji udział wzięli praktycy związani z systemem ratownictwa medycznego: pielęgniarki, ratownicy, lekarze a także studenci ratownictwa medycznego.

Uczestnicy konferencji

Tematyka konferencji została przedstawiona w dwóch sesjach.

W I sesji pt. „Diagnostyka w ratownictwie – nie bójmy się jej” dominowały zagadnienia z szeroko pojętej medycyny ratunkowej. Na początek dygresje historyczne na temat medycyny ratunkowej przybliżyły uczestnikom sylwetkę Jędrzeja Śniadeckiego, urodzonego w Żninie, polskiego współtwórcę medycyny ratunkowej. W dalszej części poruszono niezwykle istotną problematykę błędów segregacyjnych, diagnostycznych i terapeutycznych na poziomie SOR a także algorytmy postępowania i badanie fizykalne pacjentów z urazami jamy brzusznej. Sesja zakończyła się przedstawieniem możliwości praktycznego wykorzystania sonostetoskopu na poziomie przedszpitalnym oraz badań w diagnostyce urazów.

W II sesji pt. „Czasami proste rzeczy są najtrudniejsze”, mieliśmy okazję przekonać się, że proste rzeczy są naprawdę trudne. Segregacja pacjentów w SOR, techniki EKG, przenoszenie, ewakuacja i transport pacjentów a także kluczowa rola komunikacji wśród personelu medycznego. Poruszono także problem dyskryminacji pacjentów w podeszłym wieku przez personel medyczny.

W części warsztatowej konferencji zatytułowanej „Diagnostyka na żywo” uczestnicy zmierzili się z praktycznym wykonywaniem EKG, USG Fast oraz zaopatrywaniem i szyciem ran.

mgr Anna Burak, foto: Waldemar Ciechanowski

Temat przewodni konferencji, „Ratownictwo - Możliwości i wyzwania”, pokazał nam jak wielki potencjał niesie ze sobą ratownictwo medyczne. I to wszystko jeszcze przed nami.

Uczestnicy konferencji

Organizację konferencji, jako oficjalni partnerzy wspomogli: Starosta Bydgoski, Gmina Koronowo, Bank Spółdzielczy w Koronowie, Domy Wczasowe WAM, Grupa Medyczna, Internetowy Sklep Ratowniczy Trzy Pióra, Oddział Kliniczny Chirurgii Ogólnej Gastroenterologicznej Kolorektalnej i Onkologicznej oraz SKN Dydaktyki Ratownictwa i Fizjoterapii Pourazowej.

Foto: Waldemar Ciechanowski, Foto: Anna Burak

Z PRAC KOMISJI DO SPRAW PIELĘGNIARSTWA RATUNKOWEGO

AUTOR: WALDEMAR CIECHANOWSKI
PRZEWODNICZĄCY KOMISJI

BEZPŁATNE KURSY DOKSZTAŁCAJĄCE W ZAKRESIE PODSTAWOWYCH ZABIEGÓW RESUSCYTACYJNYCH DLA PIELĘGNIAREK

Na przełomie maja i czerwca odbyła się pierwsza edycja jednodniowych kursów doształcających dla pielęgniarek w ramach projektu bezpłatnych szkoleń obejmujących podstawowe zabiegi resuscytacyjne.

Projekt ten został zainicjowany przez Komisję do spraw pielęgniarstwa ratunkowego działającą przy OIPiP w Bydgoszczy. Powstał on po konsultacjach z przedstawicielami placówek POZ i DPS, którzy zwracali uwagę na brak odpowiednich szkoleń w tym zakresie dla zatrudnionych tam pielęgniarek. Liczba zgłoszeń do projektu przeszła oczekiwania organizatorów co dobitnie wykazało, że istnieje olbrzymie zapotrzebowanie na tego typu szkolenia.

W ramach pierwszej edycji projektu przeszkolono ponad sto pielęgniarek z kilkunastu placówek. Każde ze szkoleń obejmowało część wykładową oraz ćwiczenia ze szczególnym naciskiem na zdobycie umiejętności praktycznych.

Zajęcia praktyczne obejmowały podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci oraz niemowląt, także z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego, postępowanie z osobą nieprzytomną oraz pierwszą pomoc w zadławieniach w każdej grupie wiekowej. Zostały przeprowadzone w warunkach symulowanych na fantomach umożliwiających również komputerową ocenę przeprowadzanych czynności. Na zakończenie każdego ze szkoleń wszyscy uczestnicy otrzymali certyfikaty ukończenia kursu, ale co najważniejsze zyskali odpowiednią wiedzę i umiejętności, co niewątpliwie wpłynie na poprawę bezpieczeństwa ich pacjentów w sytuacji zagrożenia życia. W związku z dużym zainteresowaniem przewidziano kolejne szkolenia w ramach projektu w okresie powakacyjnym, o czym będziemy informować na stronie internetowej.

Foto: Waldemar Ciechanowski

PIERWSZA POMOC W WARUNKACH DOMOWYCH PRZED PRZYJAZDEM KARETKI POGOTOWIA RATUNKOWEGO

AUTOR: BEATA MOŁDOCH
CZŁONEK KOMISJI DO SPRAW PIELĘGNIARSTWA RATUNKOWEGO

oto: Waldemar Ciechanowski

Zbliża się cieplejsza pora roku czas na wypoczynek, relaks na działce, spacer po lesie, ale oprócz przyjemności czyhają na nas zagrożenia.

Proste porady które mam nadzieje pomoga.

KLESZCZE

Można spotkać je w całej Polsce w lasach, parkach, łąkach, działce, od połowy marca do późnej jesieni. Najbardziej aktywne są wczesnym rankiem i późnym popołudniem do północy niektóre tylko nocą. Kleszcze są nosicielami groźnych zarazków krętków boreliozy.

JAK SIĘ PRZED NIMI BRONIĆ.

Jeśli spacerujemy w miejscach gdzie mogą być róbmy to w godzinach od 9:00 do 15:00, chodźmy środkiem ścieżek, nośmy długie spodnie, długie rękawy, czapkę. Jeśli zbieramy zioła lub grzyby najlepiej róbmy to po opadnięciu rosy, stosujemy preparaty odstraszające kleszcze. Po powrocie do domu dokładnie obejrzymy całe ciało. Jeśli już znajdziemy kleszcza wyciągniemy go chwytając pesetą

tuż przy skórze ruchem obrotowym energicznie ciągnąc do góry, zdezynfekujemy i obserwujemy miejsce wkłucia. Jeżeli od 1-5 tygodni pojawi się rumień, gorączka, bóle mięśni, głowy natychmiast zgłośmy się do lekarza.

Jeśli objawy nie wystąpią a chcemy mieć pewność że nic nam nie grozi możemy zbadać krew wykonując test na obecność krętków boreliozy.

PSZCZOŁY, SZERSZENIE

Gdy mamy do czynienia z niegroźnymi owadami takimi jak: komary, pszczoły, osy. Postępowanie w przypadku ukąszenia przez te owady polega przede wszystkim na łagodzeniu bólu, swędzenia, opuchlizny. Niezwykle ważne jest obserwowanie miejsca ukąszenia i towarzyszących mu objawów takich jak wysypka, opuchlizna, duszność. Coraz więcej osób jest uczulonych na ich jady nawet o tym niewiedzą dlatego taka ważna jest obserwacja. U osób uczulonych może dojść do wstrząsu anafilaktycznego. Gdy do tego dojdzie należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe.

DOMOWE SPOSOBY na ukąszenia owadów polegają na; oczyszczeniu miejsca ukąszenia wodą z mydłem, można przyłożyć wodę z octem (1 łyżkę stołową octu na szklanek zimnej wody) złagodzi ból, zmniejszy opuchliznę.

Jeśli pszczoła pozostawiła żądło należy je usunąć pesetą i dokładnie zdezynfekować miejsce użądlenia. Można także przyłożyć lód, zastosować różne środki farmakologiczne dostępne w aptekach na ukąszenia.

ŻMIJA ZYGZAKOWATA

Żmija zygzakowata jest jedynym gatunkiem węża jadowitego w Polsce. Znane są trzy barwne odmiany: szara, czarna i brązowa.

Bezpośrednio po kontakcie z żmiją trzeba poszukać na ciele śladów po ukąszeniu dwóch ranek klutych jak po ukłuciu igłą w odległości 1 cm od siebie. Jeśli w ciągu 10 min od ukąszenia nie wystąpi zaczerwienienie i obrzęk można przypuszczać że jad nie został wpuuszczony .ale mimo to powinniśmy zgłosić się do lekarza.

Objawy po ukąszeniu;

- ból w miejscu ukąszenia
- zaczerwienienie ,obrzęk, zsinienie
- osłabienie, senność
- nudności, wymioty, biegunka, bóle brzucha

Damian Jagielski

*mgr piel, specjalista
opieki paliatywnej,
asystent
w Katedrze i Zakładzie
Opieki Paliatywnej
CM UMK w Bydgoszczy,*

OPIEKA PALIATYWNA - PRAKTYCZNE INFORMACJE DLA PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH. CZEŚĆ 1

Wstęp:

Niniejszy artykuł jest pierwszym z cyklu artykułów, których celem jest przybliżenie zagadnień związanych z opieką paliatywną. Głównym zamierzeniem autora jest przedstawienie codziennej pracy pielęgniarki opieki paliatywnej a także omówienie postępowania z pacjentem i jego rodziną. Treści zawarte w artykule kierowane są zarówno do pielęgniarek jak i położnych i mają charakter praktyczny.

Tematyka kolejnych artykułów wynikać będzie przede wszystkim z zapotrzebowania naszego środowiska na informacje z dziedziny opieki paliatywnej, dlatego w zamyśle autora jest kontakt e-mailowy w celu sugestii odnośnie poszczególnych artykułów.

Definicja.

Opieka paliatywna to wszechstronna, specjalistyczna opieka nad chorym nieuleczalnie i jego rodziną. Celem niniejszej opieki jest zapewnienie i utrzymanie możliwie najwyższej jakości życia pacjenta i jego rodziny poprzez łagodzenie dolegliwości a także zaspokajanie pozostałych potrzeb: somatycznych, psychicznych, socjalnych oraz duchowych. Rodzina może być objęta opieką także w okresie osierocenia.

Krótki rys historyczny.

Opieka nad chorymi nieuleczalnie i umierającymi znana była już w pierwszych wiekach po narodzeniu Chrystusa (hospicjum św. Błażeja - IV w., hospicjum - szpital drewniany przy Katedrze Poznańskiej - X w.).

Za początek ruchu pomocy chorym i umierającym uważa się rok 325, gdzie podczas Synodu Nicejskiego ustalono uchwały zalecające każdemu miastu posiadanie przytułku dla umierających. Przytułki te były nadzorowane przez zakonnice. Najśłynniejszym średniowiecznym hospicjum było hospicjum św. Bernarda położone w Alpach Pennińskich. Współczesna opieka nad ludźmi nieuleczalnie chorymi i umierającymi została zapoczątkowana przez ruch hospicyjny w Wielkiej Brytanii w latach 60-tych ubiegłego wieku nadając jej nazwę opieki hospicyjnej. W latach 80-tych XX wieku Światowa Organizacja Zdrowia zaleciła model postępowania mającego na celu łagodzenie cierpienia nieuleczalnie chorych i umierają-

-cych nazywając go opieką paliatywną. Pierwsze nowoczesne hospicjum powstało w Londynie w 1967 roku z inicjatywy Cicely Saunders. W Polsce za prekursorkę opieki terminalnej uważa się Hannę Chrzanowską, organizatorkę krakowskiego pielęgniarstwa domowego (I połowa XX w.). Nawiązując do tego w 1981 roku w Krakowie powstało Towarzystwo Przyjaciół Chorych - Hospicjum. Kolejne ośrodki pojawiały się w całej Polsce. W 1987 roku utworzono w Poznaniu Klinikę Opieki Paliatywnej, której kierownikiem został profesor Jacek Łuczak - pierwszy konsultant krajowy. Dalszy rozwój opieki paliatywnej w Polsce umożliwiła ustawa o Zakładach Służby Zdrowia (paragraf 19, artykuł 5, ustęp 1), wydana w dniu 26.07.1991r. przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, zgodnie z którą każdy chory ma prawo do umierania w spokoju i godności.

Opieka paliatywna a hospicyjna.

Opieka paliatywna i hospicyjna oznaczają ten sam rodzaj opieki. Różnice w nazewnictwie mają tylko podłoże historyczne. Współcześnie opieka hospicyjna jest sprawowana przez organizacje kościelne (parafie, zgromadzenia, katolickie organizacje charytatywne np. Caritas) podczas gdy opieka paliatywna jest zorganizowana i sprawowana przez instytucje świeckie (publiczna i niepubliczna służba zdrowia). Zasady kierowania pacjentów jak i sama opieka pozostają jednakowe bez względu organ założycielski.

Opieka paliatywna w Polsce sprawowana jest przez następujące komórki organizacyjne:

1. opiekę domową (tzw. hospicja domowe),
2. opiekę stacjonarną (oddział opieki/medycyny paliatywnej, hospicja stacjonarne),
3. poradnię medycyny paliatywnej,
4. centra wsparcia dla chorych i /lub ich rodzin.

Opieka domowa, stacjonarna jak i ambulatoryjna (poradnia medycyny paliatywnej) jest w całości finansowana przez Narodowy Fundusz Zdrowia, czyli jest bezpłatna.

UWAGA! Należy upewnić się czy dana jednostka posiada stosowną umowę z NFZ.

Zasady kierowania pacjentów do opieki paliatywnej.

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29.10.2013 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej do opieki paliatywnej mogą być kierowani pacjenci:

1. Osoby dorosłe:

Lp.	Kod ICD-10	Jednostki chorobowe kwalifikujące do leczenia
1	B20-B24	Choroba wywołana przez ludzki wirus upośledzenia odporności (HIV)
2	C00-D48	Nowotwory
3	G09	Następstwa zapalnych chorób ośrodkowego układu nerwowego
4	G10-G13	Układowe zaniki pierwotne zajmujące ośrodkowy układ nerwowy
5	I42-I43	Kardiomiopatia
6	J96	Niewydolność oddechowa niesklasyfikowana gdzie indziej
7	L89	Owrzodzenie odleżynowe

2. Dzieci do ukończenia 18 roku życia:

Lp.	Kod ICD-10	Jednostki chorobowe kwalifikujące do leczenia
1	A81	Atypowe wirusowe zakażenia ośrodkowego układu nerwowego
2	B20-B24	Choroba wywołana przez ludzki wirus upośledzenia odporności (HIV)
3	B90-B94	Następstwa chorób zakaźnych i pasożytniczych
4	C00-C14	Nowotwory złośliwe wargi, jamy ustnej i gardła
5	C15-C26	Nowotwory złośliwe narządów układu pokarmowego
6	C30-C39	Nowotwory złośliwe układu oddechowego i narządów klatki piersiowej
7	C40-C41	Nowotwór złośliwy kości i chrząstki stawowej
8	C43-C44	Czerniak i inne nowotwory złośliwe skóry
9	C45-C49	Nowotwory złośliwe mezotelium i tkanek miękkich
10	C50	Nowotwór złośliwy piersi
11	C51-C58	Nowotwory złośliwe żeńskich narządów płciowych
12	C60-C63	Nowotwory złośliwe męskich narządów płciowych
13	C64-C68	Nowotwory złośliwe układu moczowego

14	C69-C72	Nowotwory złośliwe oka, mózgu i innych części ośrodkowego układu nerwowego
15	C73-C75	Nowotwory złośliwe tarczycy i innych gruczołów wydzielania wewnętrznego
16	C76-C80	Nowotwory złośliwe niedokładnie określone, wtórne i o nieokreślonym umiejscowieniu
17	C81-C96	Nowotwory złośliwe, o potwierdzonym lub przypuszczalnym pierwotnym charakterze, tkanki limfatycznej, układu krwiotwórczego i tkanek pokrewnych
18	C97	Nowotwory złośliwe o niezależnym (pierwotnym) mnogim umiejscowieniu
19	D00-D09	Nowotwory in situ
20	D32	Nowotwór niezłośliwy opon mózgowo-rdzeniowych,
21	D33	Nowotwór niezłośliwy mózgu i innych części ośrodkowego układu nerwowego
22	D37-D48	Nowotwory o niepewnym lub nieznanym charakterze
23	E70-E90	Choroby metaboliczne
24	F84	Całościowe zaburzenia rozwojowe
25	G09	Następstwa zapalnych chorób ośrodkowego układu nerwowego
26	G10-G13	Układowe zaniki pierwotnie zajmujące ośrodkowy układ nerwowy
27	G23	Inne choroby zwyrodnieniowe zwojów podstawnych (w szczególności choroba Hellervordena-Spatza)
28	G70-G73	Choroby połączeń nerwowo-mięśniowych i mięśni (w szczególności G71.0 Dystrofia mięśniowa, w tym ciężka [Duchenne'a], G71.2 Miopatie wrodzone, G71.3 Miopatia mitochondrialna niesklasyfikowana gdzie indziej)
29	G80-G83	Mózgowe porażenie dziecięce i inne zespoły porażenne (w szczególności G80 Mózgowe porażenie dziecięce)
30	G90-G99	Inne zaburzenia układu nerwowego
31	I50	Niewydolność serca
32	I69	Następstwa chorób naczyniowych mózgu
33	J96.1	Przewlekła niewydolność oddechowa
34	K72	Niewydolność wątroby, niesklasyfikowana gdzie indziej
35	K74	Zwłóknienie i marskość wątroby
36	N18.0	Schyłkowa niewydolność nerek
37	P10	Uszkodzenie struktur śródczaszkowych i krwotok spowodowany urazem porodowym

38	P11	Inne porodowe urazy ośrodkowego układu nerwowego
39	P21	Zamartwica urodzeniowa
40	P27	Przewlekła choroba oddechowa rozpoczynająca się w okresie okołoporodowym (w szczególności P27.1 Dysplazja oskrzelowo-płucna rozpoczynająca się w okresie okołoporodowym)
41	P35	Wrodzone choroby wirusowe
42	P91	Inne zaburzenia mózgowe noworodka (w szczególności P91.0 Niedokrwienie mózgu noworodkowe)
43	Q00-Q07	Wrodzone wady rozwojowe układu nerwowego (w szczególności Q03 Wodogłowie wrodzone, Q03.1 Zespół Dandy-Walkera, Q04.2 Przodomózgowie jednokomorowe - holoprosencephalia, Q04.3 Inne wady mózgu z ubytkiem tkanek np. gładkomózgowie - lissencephalia, Q04.8 Inne określone wrodzone wady rozwojowe mózgu, Q04.9 Wrodzone wady rozwojowe mózgu, nieokreślone, Q05 Rozszczep kręgosłupa, Q05.0 Rozszczep kręgosłupa szyjnego ze współistniejącym wodogłowiem, Q05.2 Rozszczep kręgosłupa lędźwiowego ze współistniejącym wodogłowiem, Q07 Inne wrodzone wady rozwojowe układu nerwowego, Q07.0 Zespół Arnolda-Chiariego)
44	Q20-Q25	Wrodzone wady rozwojowe serca i dużych naczyń - dotyczy dzieci niezakwalifikowanych do leczenia operacyjnego
45	Q31	Wrodzone wady rozwojowe krtani
46	Q32	Wrodzone wady rozwojowe tchawicy i oskrzeli
47	Q44	Wrodzone wady rozwojowe pęcherzyka żółciowego, przewodów żółciowych i wątroby (w szczególności Q44.2 Zarośnięcie przewodów żółciowych, Q44.7 Zespół Alagille'a)
48	Q60	Niewytworzenie się nerki i inne zaburzenia związane z niedorozwojem nerki (w szczególności Q60.4 Niedorozwój nerek, obustronny)
49	Q61.1	Wielotorbielowatość nerek, dziedziczna autosomalnie recesywnie
50	Q77	Dysplazja kostno-chrzęstna z upośledzeniem wzrostu kości długich i kręgosłupa (w szczególności Q77.4 Achondroplazja - chondrodystrofia płodowa)
51	Q78	Inne osteochondrodysplazje (w szczególności Q78.0 Kostnienie niedoskonałe - łamliwość kości wrodzona - osteogenesis imperfecta)

52	Q79	Wrodzone wady rozwojowe układu mięśniowo-szkieletowego, niesklasyfikowane gdzie indziej
53	Q81	Pęcherzowe oddzielanie naskórka
54	Q85	Fakomatozy nie sklasyfikowane gdzie indziej
55	Q87	Inne określone zespoły wrodzonych wad rozwojowych dotyczące wielu układów
56	Q89	Inne wrodzone wady rozwojowe niesklasyfikowane gdzie indziej (w szczególności Q89.7 Mnogie wrodzone wady rozwojowe niesklasyfikowane gdzie indziej)
57	Q90-Q99	Aberracje chromosomowe, niesklasyfikowane gdzie indziej
58	R40.2	Śpiączka, nieokreślona
59	S06	Uraz śródczaszkowy (w szczególności S06.7 Uraz śródczaszkowy z długotrwałym okresem nieprzytomności)
60	T90	Następstwa urazów głowy
61	T91	Następstwa urazów szyi i tułowia
62	T94	Następstwa urazów obejmujących liczne okolice ciała i nieokreślone okolice ciała
63	T96	Następstwa zatrucia lekami, środkami farmakologicznymi i substancjami biologicznymi
64	T97	Następstwa toksycznych skutków działania substancji zazwyczaj niestosowanych w celach leczniczych
65	Y85-Y89	Następstwa zewnętrznych przyczyn zachorowania i zgonu (w szczególności Y85 Następstwa wypadków komunikacyjnych, Y87.0 Następstwa zamierzonego samouszkodzenia, Y88.0 Następstwa niekorzystnego działania leku, środka farmakologicznego i substancji biologicznej zastosowanych do celów leczniczych, Y88.1 Następstwa wypadku pacjenta w trakcie zabiegów chirurgicznych i medycznych, Y89 Następstwa działania innych przyczyn zewnętrznych)

Objęcie opieką następuje na podstawie aktualnie obowiązujących ogólnych zasadach ubezpieczenia społecznego oraz skierowania od lekarza specjalisty lub lekarza rodzinnego pacjenta. Nieuleczalna choroba musi być potwierdzona i opisana w dotychczasowej dokumentacji medycznej chorego, np. w przypadku choroby nowotworowej pacjent musi posiadać wynik badania histopatologicznego potwierdzający nowotwór złośliwy. Wyjątek stanowi sytuacja gdzie u pacjenta stwierdzono mnogie ogniska (przerzuty) nowotworu.

Z uwagi na stale rosnącą zachorowalność na nowotwory złośliwe a co się z tym wiąże na stale wzrastający popyt na opiekę paliatywną pierszeństwo w kwalifikacji chorych mają pacjenci z zaawansowaną chorobą nowotworową. Wynika to z:

- konieczności udzielania im stałej specjalistycznej opieki paliatywnej celem kontroli objawów,
- często szybkiej dynamiki choroby,
- opieka paliatywna to jedyna forma opieki dla tej grupy chorych, podczas gdy np. pacjenci z odłężynami mogą być objęci inną np. opieką długoterminową lub opieką sprawowaną przez inne dziedziny medycyny i pielęgniarstwa np. (chorób wewnętrznych, chirurgii, geriatry itp.).

dr n. o zdr.
Aleksandra Mazur

*Kierownik opieki medycznej
Oddział Kliniczny
Ginekologii Onkologicznej
Centrum Onkologii
w Bydgoszczy*

WIELOASPEKTOWA OPIEKA PIELĘGNIARSKA W RAKU JAJNIKA

Rak jajnika stanowi ogromny problem medyczny i społeczny ze względu na brak objawów klinicznych we wczesnym stadium choroby. W 75% przypadków nowotwór ten rozpoznawany jest w stadium zaawansowania, w którym dochodzi do przerzutów.

Na podstawie dotychczasowych doniesień naukowych, w Polsce 5 letnie przeżycia utrzymują się na poziomie 25%. Nadzieją na przedłużenie okresu przeżycia pacjentek z rakiem jajnika jest przede wszystkim leczenie chirurgiczne polegające na wykonaniu jak najbardziej radykalnego zabiegu operacyjnego jakim jest wielonarządowa pierwotna resekcja. Należy podkreślić, że wielonarządowa pierwotna resekcja to nie nowa technika operacyjna, ale złożona koncepcja leczenia skojarzonego raka jajnika. Zabieg ten swoim zakresem obejmuje nie tylko miednicę (pęcherz moczowy, narząd rodny i odbytnicę) ale także górne piętro jamy brzusznej tj. (wątrobę, trzustkę, przeponę i śledzionę). Tak więc poza miednicą jest to również chirurgia całej jamy brzusznej. W Oddziale Klinicznym Ginekologii Onkologicznej

w Centrum Onkologii w Bydgoszczy od 2011 r. wykonuje się zabiegi wielonarządowej pierwotnej resekcji, jednak tak zasadnicza zmiana postępowania chirurgicz-

nego niesie za sobą określone zmiany. Dotyczą one m.in. organizacji pracy personelu pielęgniarzkiego oddziału ginekologii onkologicznej, co umożliwiło podjęcie działań w kierunku wypracowania standardowego modelu opieki pielęgniarzkiej nad pacjentkami z rakiem jajnika. Mając na względzie interdyscyplinarną opiekę medyczną nad tą grupą chorych, chciałabym się podzielić naszymi doświadczeniami w zakresie sprawowania opieki pielęgniarzkiej mających wpływ na korzystne leczenie pacjentek z rakiem jajnika. W tym celu istotne było zidentyfikowanie działań uwzględniających udział personelu pielęgniarzkiego w zmianach pozwalających na skrócenie czasu oczekiwania pacjentek na wykonanie procedury chirurgicznej. Poprzez udział przedstawiciela personelu pielęgniarzkiego w Komisji Interdyscyplinarnej, pacjentki uzyskują informację o kolejności wykonania niezbędnych badań diagnostycznych oraz o czynnościach pielęgniarzcyjnych związanych z planowanym zabiegiem operacyjnym. Następnym obszarem umożliwiającym realizację nowej koncepcji leczenia skojarzonego raka jajnika było wypracowanie modelu postępowania pielęgniarzkiego nad pacjentkami po zabiegu operacyjnym trwającym od 8-10 godzin. Rosnąca rola personelu pielęgniarzkiego

w opiece specjalistycznej w oddziale ginekologii onkologicznej pozwoliła na podjęcie działań w kierunku zapobiegania powikłań po wielonarządowej pierwotnej resekcji tj. powikłania ze strony układu moczowego; (resekcja pęcherza moczowego, wszczepienie moczowodu, interwencja w pęcherzu moczowym), powikłania ze strony rany pooperacyjnej (zakażenie i rozejścia), układu pokarmowego (rozejście zespoleń jelitowego), powikłania zakrzepowo-zatorowe oraz na wypracowaniu schematu postępowania pielęgniarskiego jakim jest standaryzacja tej opieki. Dlatego, dzięki realizacji standardów akredytacyjnych z zakresu ciągłości opieki, pacjentki z rakiem jajnika mają zapewnioną kontynuację leczenia i opieki pielęgniarskiej. Sposób i procedury przejmowania opieki minimalizują ewentualne ryzyko niekorzystnych skutków opieki, jak również ryzyko wystąpienia zdarzeń niepożądanych. Wypracowany przez nasz zespół pielęgniarski model opieki okołoperacyjnej ukierunkowany został na działania poprawiające samopoczucie i bezpieczeństwo w tej grupie pacjentek.

Do tego celu służy wydzielona w oddziale sala pooperacyjna, pozwalająca na ścisłe monitorowanie stanu ogólnego i stanu klinicznego pacjentek bezpośrednio po zabiegu operacyjnym.

Sala Pooperacyjna

Kolejnym aspektem w kompleksowej opiece pielęgniarskiej istotne jest monitorowanie całego przebiegu leczenia żywieniowego w oparciu o ocenę stanu ogólnego, stanu odżywienia oraz miejsca wprowadzenia cewnika i monitorowania jego szczelności i drożności. Właściwa pielęgnacja cewnika obwodowego i centralnego zgodna ze standardem ma na celu zapobieganiu wystąpienia powikłań, ponieważ zakażenia cewnika obwodowego i centralnego są jednym z problemów w leczeniu pacjentek. W ramach prowadzenia procesu pielęgnowania u pacjentek objętych leczeniem żywieniowym podejmujemy działania w kierunku zapobiegania m.in. powikłań wynikających z ograniczonej aktywności ruchowej związanej z całodobowym wlewem żywieniowym przez okres od 8-10 dni. Personel pielęgniarski uczy pacjentki bezpiecznego poruszania się z pompą infuzyjną i moty-

wuje do samodzielności w zakresie samoobsługi m.in. przystosowane są do tego sale chorych z łazienkami. W opiece pielęgniarskiej istotna jest edukacja pacjentek i ich rodzin w zakresie prowadzonego żywienia parenteralnego, a następnie przestrzegania zaleceń dietetycznych.

Od lewej; mgr Patryk Korpal, lic Grażyna Żurawska, mgr Adrianna Marjanowska, dr n. o zdr. Aleksandra Mazur

W tym celu podejmuje się szereg działań edukacyjnych podnoszących poziom wiedzy pacjentek na temat całej terapii żywieniowej w okresie okołoperacyjnym. Mając na uwadze przystosowanie oddziału ginekologii onkologicznej do specjalistycznej opieki żywieniowej należało określić wymagania organizacyjne, które umożliwią prowadzenie takiej terapii. Dlatego w tym celu zapewniono łatwy dostęp do łazienek umożliwiający samodzielne poruszanie się przy całodobowej terapii żywieniowej, odpowiednią ilość pomp infuzyjnych i mobilnych stojaków oraz wyposażenie oddziału w aparaturę pozwalającą na ścisły monitoring stanu ogólnego. Ponadto personel pielęgniarski poprzez uzupełnienie wiedzy na temat leczenia żywieniowego, nabycia umiejętności i podniesienia kwalifikacji zawodowych został odpowiednio przygotowany do opieki pielęgniarskiej w terapii żywieniowej. To przygotowanie teoretyczne i praktyczne pozwoliło na podjęcie działań w kierunku zmniejszenia ilości powikłań jak również skrócenia czasu pobytu pacjentki w oddziale, co wiąże się z mniejszymi kosztami hospitalizacji.

W dalszej opiece pielęgniarskiej nad pacjentkami po wielonarządowej resekcji bardzo istotna jest obserwacja wylonionych drenów z poszczególnych obszarów jamy brzusznej. W zależności od rodzaju interwencji np. ze strony układu moczowego i pokarmowego, zespół pielęgniarski kontroluje ilość i zabarwienie wydzieliny w celu zapobiegania powikłań tj. krwawienia z jamy brzusznej, rozejścia się zespoleń jelitowego oraz zagrożenie powstania przetoki trzustkowej po splenektomii. Jeżeli zakres zabiegu operacyjnego obejmował fragmenty przepony, zespół pielęgniarski podejmuje działania w celu zmniejszenia niedogodności związanych z drenażem jamy opłucnej. Kolejnym aspektem działań pielęgniarskich jest udział personelu w terapii przeciwbólowej.

W Oddziale Klinicznym Ginekologii Onkologicznej do oceny bólu korzystamy ze skali numerycznej NRS (ang. numerical rating scale). Skala ta jest łatwa w zastosowaniu, ponadto jak wykazano charakteryzuje się wysoką czułością i rzetelnością w porównaniu z innymi skalami pomiaru bólu. Wiarygodnym narzędziem umożliwiającym określenie natężenia bólu przez pacjentki jest skala wzrokowo-analogowa VAS. Dlatego w celu lepszej oceny skuteczności leczenia przeciwbólowego, pacjentka przed zabiegiem operacyjnym jest poinformowana o korzystaniu ze skali wzrokowo-analogowej. W trakcie opieki okołoperacyjnej skala bólu jest odpowiednio dokumentowana w „Karcie dokumentacji postępowania przeciwbólowego”.

W ten sposób personel pielęgniarski na bieżąco monitoruje dolegliwości bólowe i w razie potrzeby modyfikuje leczenie farmakologiczne, jeżeli nie odnosi ono pożądanego skutku.

W naszych działaniach dążymy do zniwelowania lub całkowitego zlikwidowania bólu jeszcze w czasie hospitalizacji pacjentek w oddziale, gdyż przetrwały ból pooperacyjny prowadzi do powstania bólu przewlekłego, który to z kolei powoduje obniżenie jakości życia, zaburzenia fizjologiczne, psychologiczne i społeczne. Skuteczność naszego postępowania w istotny sposób zależy od prowadzonej przez cały zespół terapeutyczny analgezji pooperacyjnej, ponieważ u pacjentek po wielonarządowej resekcji mamy do czynienia z przedłużonym czasem gojenia się rany i dłuższym okresem rehabilitacji chorych. Właśnie na wdrożenie rehabilitacji pooperacyjnej znaczący wpływ ma ocena skali bólu i leczenie farmako-

logiczne pozwalające pacjentkom na większą aktywność ruchową. Odpowiednia rehabilitacja okołoperacyjna pozwala na zmniejszenie ryzyka rozwinięcia się powikłań do których należy zaliczyć ryzyko powstania odleżyn. Wiedza i umiejętności personelu pielęgniarskiego pozwalają poprzez ocenę stopnia odleżyny za pomocą skali wg Douglasa oraz stosowanie nowoczesnych metod profilaktyki przeciwoleżynowej zapobiegać powstaniu odleżyn w grupie pacjentek po wielonarządowej resekcji. W kompleksowej opiece pielęgniarskiej bardzo ważne jest wsparcie psychiczne i prowadzenie działań edukacyjnych w całym okresie pobytu pacjentek w oddziale. Pacjentki mające odpowiedni zakres informacji odzyskują kontrolę nad swoim zachowaniem i przyjmują postawę sprawczą, która pomaga odbudować utracone poczucie bezpieczeństwa. Personel pielęgniarski musi pamiętać o prowadzeniu edukacji na każdym etapie leczenia, ponieważ brak tej edukacji może stanowić poważny problem psychofizyczny. W Oddziale Klinicznym Ginekologii Onkologicznej opiekę pielęgniarską sprawuje personel posiadający wyższe wykształcenie pielęgniarskie i położnicze, tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa onkologicznego, ginekologicznego oraz w dziedzinie promocji zdrowia. Istotne jest, aby codzienna praca zespołu pielęgniarskiego pozwalała na prowadzenie wieloetapowej i wielospecjalistycznej opieki w okresie okołoperacyjnym pacjentek po wielonarządowej pierwotnej resekcji. Dlatego uwzględniając specyfikę oddziału zajmującego się leczeniem pacjentek z rakiem jajnika, minimalne normy zatrudnienia personelu pielęgniarskiego zostały określone w sposób gwarantujący zapewnienie opieki pielęgniarskiej na bardzo wysokim poziomie.

Elżbieta Holec

*magister pielęgniarstwa
Szpital Uniwersytecki
Nr 1 im. dra. A. Jurasza
w Bydgoszczy,
Izba Przyjęć Kliniki
Psychiatrii.*

OSOBOWOŚĆ POGRANICZNA (BORDERLINE PERSONALITY) – KRÓTKA HISTORIA PRÓB DEFINIOWANIA I WYODRĘBNIENIA ZABURZENIA

Uczestniczka III roku studiów doktoranckich na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, na Wydziale Lekarskim Collegium Medicum w Bydgoszczy. Doktorantka Zakładu Pielęgniarstwa Psychiatrycznego Collegium Medicum w Bydgoszczy.

Kierownik projektu badawczego: „Ocena zachowań agresywnych u osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych a różnice polimorfizmu genów: HTTLPR, COMT i DRD2”.

Schyłek XIX wieku

Po raz pierwszy pojęcia borderline użyto w 1884 roku. Początkowo nie traktowano zaburzeń osobowości typu borderline jako odrębnego zjawiska. Zygmunt Freud (1856-1939), który był pierwszy badaczem rozwoju osobowości i jej zaburzeń twierdził, iż zaburzenia osobowości z pogranicza należy postrzegać jako poważniejsze formy hysterii, przy czym nie posługiwał się pojęciem borderline.

Pierwsza połowa XX wieku

Początkowo używano pojęć takich jak: „borderland” (ang. „pogranicza”) i „borderline insanity” tak jak to czynił Kraepelin (1915) i Bleuler (1916). Przy czym Kraepelin, podobnie jak Freud, zaliczał tego rodzaju zaburzenia do hysterii, a Bleuler do psychopatii.

W latach późniejszych próbowano zaklasyfikować zachowania charakterystyczne dla osobowości borderline poprzez zaliczanie ich do istniejących jednostek chorobowych.

Psychoanalityk Stern, uważany za twórcę terminu „zaburzenia z pogranicza” (borderline), w 1938 roku jako pierwszy wprowadził do psychopatologii termin „pograniczny” opisując tzw. „pograniczną grupę nerwic”. Stern wyodrębnił dziesięć charakterystycznych cech określających zjawisko „zaburzeń z pogranicza”, takich jak: ból psychiczny, narcyzm, nadwrażliwość, sztywność psychiki i ciała, brak poczucia bezpieczeństwa, masochizm, mechanizmy projekcyjne i zaburzenia w badaniu rzeczywistości.

Pojęcie „pogranicza” z czasem zdobyło uznanie wśród klinicystów i wyparło ostatecznie inne rozpoznania. Z czasem, doszło do nadmiernego rozszerzenia pojęcia „osobowości z pogranicza” i używania go w miejsce takich rozpoznań jak np. schizofrenia subkliniczna, schizofrenia uboga objawowa, czy charakter psychotyczny. Przyczyną był brak jasnych kryteriów diagnostycznych. W praktyce klinicznej, tam gdzie nie można było rozpoznać z całą pewnością psychozy albo obraz kliniczny wychodził poza zwykłe objawy neurotyczne, rozpoznawano borderline.

Druga połowa ubiegłego wieku

W 1953 roku, badacz Robert Knight, ponownie użył pojęcia „zaburzenia osobowości z pogranicza” (borderline) w stosunku do chorego, który nie był jeszcze ewidentnie schizofreniczny i jednocześnie nie spełniał kryteriów diagnostycznych typowych dla osób z cechami neurotycznymi. Jako pierwszy próbował zastosować odkrycia psychologii ego i twierdził, iż podłożem tych zaburzeń jest słabość ego.

Otto Kenberg (1967), zwrócił uwagę, że istotnym wskaźnikiem osobowości z zaburzeniami typu „pogranicznego” jest depersonalizacja ego oraz depresyjno - masochistyczny rys charakteru.

Wreszcie, stało się rzeczą oczywistą, że zaburzeń osobowości typu „borderline” nie można tłumaczyć, odwołując się do nerwic lub psychoz. Podjęto próby rozdzielania „pogranicznych zaburzeń osobowości” od innych zaburzeń psychicznych. Wczesne badania „zaburzeń z pogranicza” wskazywały na genetyczne powiązanie ze schizofrenią (Kety i in., 1968). Ostatecznie oddzielenie zaburzeń osobowości typu borderline od schizotypowych zaburzeń osobowości nastąpiło w podręcznikach DSM III i DSM-III-R. Od tej pory przestano postrzegać osobowość „typu borderline” jako pewnego rodzaju od-

mianę schizofrenii.

Badacze Akiskal (1981) i Klein (1977) badali związek między osobowością z zaburzeniami „typu borderline” a chorobą afektywną. Hipoteza ta powstała kiedy zauważono skuteczność leczenia farmakologicznego „zaburzeń z pogranicza”, szczególnie w zakresie towarzyszących im zaburzeń nastroju.

Podsumowania dowodów potwierdzających związek między osobowością „pograniczną” a depresją dokonał w 1988 roku Kroll, który ostatecznie stwierdził, że pomimo istnienia dowodów potwierdzających związek tego zaburzenia z depresją, sedno zaburzeń pozostaje niewyjaśnione. Natomiast na znaczenie uszkodzeń neuropoznawczych wskazywał Palombo (1982, 1987).

W oficjalnej nomenklaturze medycznej, przez wiele lat, nie uwzględniano „zaburzeń z pogranicza”. Do zmiany doszło dzięki naciskom klinicystów z American Psychiatric Association, kiedy to wydano „Diagnostyczny i Statystyczny Podręcznik Zaburzeń Psychiczych” DSM-III (1980) i DSM-III-R (1987), w którym po raz pierwszy umieszczono pojęcie zaburzeń osobowości „z pogranicza” (borderline). Badacze Gunderson i Singier (1975) stworzyli pierwszą zoperacjonalizowaną definicję osobowości borderline na podstawie badań empirycznych, która spełniała warunki wymagane przez naukę i pozwoliła na włączenie zaburzeń osobowości „z pogranicza” do oficjalnej klasyfikacji DSM.

Według klasyfikacji dostępnej |w DSM-IV-TR istotą osobowości borderline jest niestabilność ujawniająca się pod postacią silnej impulsywności, zaburzonych relacji interpersonalnych oraz wizerunku własnej osoby.

Pomimo wieloletnich badań brakuje jednoznacznych wykładników dla klinicystów i nadal podejmowane są próby definiowania pojęcia „osobowości z pogranicza”. Przykładem jest definicja osobowości pogranicznej (borderline) jaką podał „Amerykański Słownik Psychiatryczny”, według którego osobowość borderline „charakteryzuje się niestabilnością związków interpersonalnych, obrazu własnej osoby, emocji oraz kontroli impulsów. Przejawia się między innymi takimi cechami jak: podejmowanie rozpaczliwych wysiłków, aby uniknąć realnego lub wyobrażonego porzucenia; intensywne związki interpersonalne zmieniające się od skrajnej idealizacji do dewaluacji; powtarzające się samouszkodzenia lub groźby samobójstwa; nieadekwatna do sytuacji silna i niekontrolowana złość”.

Czasy najnowsze

Śledząc piśmiennictwo, można wyraźnie dostrzec, iż nie wyczerpuje to problematyki zaburzeń osobowości pogranicznej. Temat jest nadal otwarty. W ostatnich latach, szczególnie w Stanach Zjednoczonych pojawiło się pięć głównych stanowisk: 1) model konfliktu, ujmujący patologię z pogranicza jako pewnego typu wewnątrz psychiczną strukturę obronną mającą związek z nieprawidłową integracją afektów, popędów oraz relacji

z obiektem; 2) model deficytu, odzwierciedlający zaburzenia rozwojowe, które prowadzą do deficytów self lub ego; 3) model badań opisowych, określający zaburzenia osobowości typu borderline jako pewien zespół cech opisywanych na dużej liczbie chorych; 4) model DSM-III opierający się na zaobserwowanych klinicznie objawach; 5) model biologiczny, postrzegający patologię z pogranicza jako rodzaj zaburzeń o charakterze afektywnym

Pod koniec XX pojawiło się pojęcie „dysregulacji emocjonalnej”. Nawiązuje do niego Marsh Linehan, która stworzyła nową koncepcję zaburzeń osobowości typu borderline opierając się na różnicach w emocjonalnym funkcjonowaniu poszczególnych jednostek. Zwróciła uwagę na znaczenie konstytucjonalnych i wrodzonych

czynników warunkujących biologiczne deficyty osobowości, które łącznie z niewłaściwymi oddziaływaniami społecznymi predysponują do powstawania zaburzeń typu borderline.

Pojęcia „zaburzenia z pogranicza” (borderline) ma zatem szczególnie złożony charakter. Celem nadrzędnym przedstawionych poszukiwań jest skuteczne niesienie pomocy osobom z zaburzeniami osobowości z pogranicza w oparciu o rzetelne, to znaczy poparte badaniami naukowymi, kryteria. Pielęgniarki należą do zespołu terapeutycznego, a znajomość kryteriów diagnostycznej ułatwi zapewne zrozumienie i współpracę wszystkich członków owego zespołu dla dobra chorego.

*„Zatrzymaj upływający czas we wspomnieniach,
a przede wszystkim pamiętaj o pięknych chwilach,
by nigdy nie poszły w zapomnienie...”*

PODZIĘKOWANIA

Koleżance

ELŻBIECIE SZYMAŃSKIEJ

**Pielęgniarce - specjalistce pielęgniarstwa chirurgicznego
przechodzącej na emeryturę po 40 latach pracy**

Serdeczne podziękowania
za wieloletnią współpracę, zaangażowanie i życzliwość
wraz z życzeniami zdrowia i wszelkiej pomyślności

składają
Dyrekcja, Naczelna Pielęgniarka, koleżanki i koledzy
z Pałuckiego Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Żninie

**OŚRODEK KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO
OKRĘGOWEJ IZBY PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH W BYDGOSZCZY
INFORMUJE,
że zakończyło się szkolenie
specjalizacyjne w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego.**

NOWE SPECJALISTKI W DZIEDZINIE PIELĘGNIARSTWA PSYCHIATRYCZNEGO:

Adrych Aleksandra, Baszak Beata, Bębnista Grażyna, Bielaszewska Agnieszka, Czajkowska-Fesio Jolanta, Czechowska Aneta, Deja Anna, Dolińska Joanna, Fiałkowska Małgorzata, Glander Aleksandra, Gołębiwska Ewa, Grabska Małgorzata, Halak Natasza, Hałabuda Anita, Jasiewicz Izabela, Kępczyk Michalina, Kotecka Dorota, Liszkiewicz Angelika, Makowska Monika, Miętkiewicz Jolanta, Moszczyńska Dorota, Nita Marlena, Obrebska Aleksandra, Paczkowska Alicja, Pazdro Małgorzata, Płaczek Grażyna, Sionkowska Iwona, Słowińska Aleksandra, Szmudanowska Beata, Szudarska Małgorzata, Wesołowska Ewa, Witt Katarzyna, Zastawna Beata.

**Szanowne Panie
Specjalistki Pielęgniarstwa Psychiatrycznego**

Przyjmijcie moje najserdeczniejsze gratulacje z okazji zdania egzaminu państwowego z Pielęgniarstwa Psychiatrycznego, który odbył się 11 kwietnia 2016 roku w Warszawie. Sukces zależy nie tylko od wiedzy, ale również od szczęścia. Wam nie zabrakło ani jednego ani drugiego. Cieszę się i ogromnie gratuluję. Osiągnęłyście drogie Panie niezwykle Sukces, jest on nagrodą za Wasze zaangażowanie i pracowitość. Cieszę się, że Wasza codzienna determinacja, poświęcenia, nieustanna nauka i pokonane przeciwności zaowocowały osiągnięciem świetnych wyników z egzaminu. Czerpcie z tego dużo satysfakcji za każdym razem, gdy o tym pomyślicie. Poszerzajcie swoje horyzonty i inwestujcie dalej w siebie.

Życzę powodzenia oraz dalszych sukcesów i zadowolenia w pracy zawodowej oraz spełnienia najskrytszych marzeń.

**Kierownik Specjalizacji
Anna Stosik**

**Szanowne Panie
Specjalistki Pielęgniarstwa Psychiatrycznego**

Składam

w imieniu Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych

**serdeczne gratulacje
z okazji ukończenia szkolenia specjalizacyjnego i uzyskania tytułu Specjalisty**

**Przewodnicząca ORPiP
Katarzyna Florek**

**W kwietniu 2016 r.
tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego
uzyskały pielęgniarki
z Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Świeciu.**

Serdeczne gratulacje paniom:

**Glander Aleksandrze, Bielaszewskiej Agnieszce, Gołębiewskiej Ewie, Grabskiej Małgorzacie,
Hałabudzie Anicie, Jasiewicz Izabeli, Kępczyk Michalinie, Moszczyńskiej Dorocie, Pazdro Małgorzacie,
Wesołowskiej Ewie, Witt Katarzynie i Zastawnej Beacie**

**składa
Przełożona Pielęgniarek
oraz koleżanki i koledzy**

*„Jak nikt inny na zawsze zapisałaś się
w naszych sercach i wciąż będziesz przy nas -
- Twoja miłością, Twoją troską, Twoim oddaniem”*

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że dnia 11 czerwca po ciężkiej chorobie,
odeszła od nas nasza koleżanka

**Położna z Oddziału Ginekologicznego Szpitala w Tucholi
ŚP. MAŁGORZATA KŁOSOWSKA**

pozostawiając po sobie wspomnienie dobrego człowieka.

Pogrążeni w smutku
koleżanki i koledzy z oddziałów
Szpitala Tucholskiego

---

*„Odeszłaś cicho, bez słów pożegnania,
tak jakbyś nie chciała swym odejściem smucić...”*

Z głębokim żalem żegnamy

**Pielęgniarkę
ŚP. ELŻBIETĘ KUJAWĘ-PAWLIKOWSKĄ**

naszą emerytowaną Przełożoną, ciepłego, szlachetnego Człowieka

Odeszła w dniu 06.06.2016r.,
pozostawiając po sobie dobre wspomnienia
pogrążeni w smutku Pracownicy
NZOZ „CEGIELNA” INOWROCŁAW

„Nie umiera ten kto pozostaje w naszej pamięci”

W dniu 10 czerwca 2016 r. odeszła od nas w wieku 59 lat po długiej i ciężkiej chorobie

**Pielęgniarka
ŚP. MARIA GRACZYK**

Serdeczne wyrazy współczucia rodzinie

Pogrążeniu w smutku pracownicy
Przychodni Rejonowej w Strzelnie

Nigdy nie zapomnimy lat spędzonych z Tobą
Pielęgniarka Naczelna oraz pielęgniarki i położne z SP ZOZ w Mogilnie

koleżance
**mgr DOROCIE
JUSZCZAK**

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci Taty

składają koleżanki i koledzy
z 10 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SPZOZ
w Bydgoszczy

koleżance
**MARLENIE
OWSIŃSKIEJ**

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci Męża

składają Koleżanki i Koledzy
z Oddziału Neurochirurgii i Neurotraumatologii Szpitala
Uniwersyteckiego nr 2 im. dra. Jana Bizuela w Bydgoszczy

koleżance
**WIESŁAWIE
JAGODZIŃSKIEJ**

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci Taty

składają koleżanki i koledzy
z 10 Wojskowego Szpitala Klinicznego
z Polikliniką SPZOZ w Bydgoszczy

koleżance
**piel. spec.
MARI HAJOST**

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci Taty

składają koleżanki i koledzy
z 10 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SPZOZ
w Bydgoszczy

koleżance
**mgr BEACIE
TOMASZEWSKIEJ**

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci Taty

składają koleżanki i koledzy
z 10 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SPZOZ
w Bydgoszczy

koleżance
**ALEKSANDRZE
MIKOŁAJEC**

„Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą”

serdeczne wyrazy współczucia

z powodu śmierci Mamy

składają Współpracownicy Oddziału Położnictwa,
Patologii Ciąży, Ginekologii i Neonatologii
Pielęgniarka Naczelna SP WZOZ MSW w Bydgoszczy

koleżance
**RENACIE
GERC**

serdeczne wyrazy współczucia

z powodu śmierci męża Piotra

składają
koleżanki z Oddziału Intensywnej Terapii Noworodka
Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego w Bydgoszczy

koleżance
**GRAŻYNIE
OSTOJSKIEJ**

wyrazy głębokiego współczucia

z powodu śmierci Mamy

składają koleżanki i koledzy
z Domu Pomocy Społecznej „Jesień Życia”
w Bydgoszczy

*„Każdy człowiek, nawet najskromniejszy,
zostawia ślad po sobie,
jego życie zahacza o przeszłość i sięga w przyszłość...”*

*w imieniu Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych
w Bydgoszczy*

*składam
wyrazy głębokiego współczucia i słowa otuchy
z powodu śmierci Naszych Koleżanek
oraz członków ich Rodzin*

*Przewodnicząca ORPiP
Katarzyna Florek*

**Ośrodek Kształcenia Podyplomowego Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy
ORGANIZUJE:**

KURSY SPECJALISTYCZNE DLA PIEŁĘGNIAREK

Nazwa kursu	Liczba godzin dydaktycznych	Wymogi kwalifikacyjne	Cena
Dializoterapia	165	PWZ	465 zł
Endoskopia	133	PWZ	410 zł
Kompresjoterapia	110	PWZ	510 zł
Leczenie ran	200	PWZ	560 zł
Opieka nad dzieckiem z chorobą nowotworową	75	PWZ	275 zł
Opieka nad dzieckiem ze schorzeniami otorynolaryngologicznymi	120	PWZ	340 zł
Opieka nad dziećmi i młodzieżą z cukrzycą	105	PWZ	328 zł
Opieka nad pacjentem poddawany procedurom diagnostycznym i terapeutycznym z użyciem otwartych źródeł promieniowania	67	PWZ	231 zł
Opieka nad pacjentem ze stomią jelitową	173	PWZ	417 zł
Pielęgnowanie pacjenta dorosłego wentylowanego mechanicznie	105	PWZ	307 zł
Rehabilitacja osób z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi	164	PWZ	380 zł
Szczepienia ochronne	80	PWZ	291 zł
Wykonanie badania spirometrycznego	86	PWZ	280 zł
Wykonanie i ocena testów skórnych	45	PWZ	192 zł
Wykonanie konikopunkcji, odbarczenie odmy prężnej oraz wykonanie dojścia doszypikowego	40	PWZ	293 zł
Żywienie dojelitowe i pozajelitowe	200	PWZ	450 zł

*Terminy rozpoczęcia kursów uwarunkowane są ilością złożonych podań
* kursy w kwocie powyżej 400 zł można opłacać w dwóch ratach*

KURSY SPECJALISTYCZNE DLA PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Nazwa kursu	Liczba godzin dydaktycznych	Wymogi kwalifikacyjne	Cena
Edukator w cukrzycy	160	PWZ	432 zł
Opieka pielęgniarska nad chorymi dorosłymi w leczeniu systemowym nowotworów	70	PWZ	264 zł
Resuscytacja krążeniowo-oddechowa	90	PWZ	440 zł*
Resuscytacja oddechowo-krążeniowa noworodka	57	PWZ	334 zł
Terapia bólu ostrego u dorosłych	84	PWZ	263 zł
Wykonanie i interpretacja zapisu elektrokardiograficznego	108	PWZ	327 zł
Wywiad i badanie fizykalne	100	PWZ	540 zł
Ordynowanie leków i wypisywanie recept cz. I	65	PWZ	452 zł
Ordynowanie leków i wypisywanie recept cz. II	45	PWZ	343 zł

*Terminy rozpoczęcia kursów uwarunkowane są ilością złożonych podań
* kursy w kwocie powyżej 400 zł można opłacać w dwóch ratach*

KURSY SPECJALISTYCZNE DLA POŁOŻNYCH

Nazwa kursu	Liczba godzin dydaktycznych	Wymogi kwalifikacyjne	Cena
Edukacja i wsparcie kobiety w okresie laktacji	62	PWZ	292 zł
Leczenie ran	115	PWZ	360 zł
Monitorowanie dobrostanu płodu w czasie ciąży i podczas porodu	90	PWZ	335 zł
Opieka nad kobietą z cukrzycą w okresie okołoporodowym	180	PWZ	430 zł
Szczepienia ochronne	52	PWZ	208 zł

*Terminy rozpoczęcia kursów uwarunkowane są ilością złożonych podań
* kursy w kwocie powyżej 400 zł można opłacać w dwóch ratach*

KURSY KWALIFIKACYJNE DLA PIELĘGNIAREK

Nazwa kursu	Liczba godzin dydaktycznych	Wymogi kwalifikacyjne	Cena
Pielęgniarstwo anestezyjologiczne i intensywnej opieki	445	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ - zaświadczenie o ukończeniu kursu EKG - zaświadczenie o ukończeniu kursu RKO	1.066 zł
Pielęgniarstwo chirurgiczne	309	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ - zaświadczenie o ukończeniu kursu EKG - zaświadczenie o ukończeniu kursu RKO	786 zł
Pielęgniarstwo diabetologiczne	338	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ	853 zł
Pielęgniarstwo geriatryczne	305	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ - zaświadczenie o ukończeniu kursu leczenie ran	815 zł
Pielęgniarstwo internistyczne	391	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ - zaświadczenie o ukończeniu kursu EKG - zaświadczenie o ukończeniu kursu RKO	925 zł
Pielęgniarstwo kardiologiczne	438	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ - zaświadczenie o ukończeniu kursu EKG - zaświadczenie o ukończeniu kursu RKO	1.060 zł
Pielęgniarstwo nefrologiczne z dializoterapią	305	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ - zaświadczenie o ukończeniu kursu RKO	1.049 zł
Pielęgniarstwo neonatologiczne	290	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ	720 zł
Pielęgniarstwo neurologiczne	390	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ - zaświadczenie o ukończeniu kursu RKO	890 zł
Pielęgniarstwo onkologiczne	240	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ	674 zł
Pielęgniarstwo operacyjne	365	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ	877 zł
Pielęgniarstwo opieki długoterminowej	360	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ	877 zł
Pielęgniarstwo pediatryczne	240	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ - zaświadczenie o ukończeniu kursu EKG - zaświadczenie o ukończeniu kursu RKO	635 zł
Pielęgniarstwo psychiatryczne	310	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ	791 zł
Pielęgniarstwo ratunkowe	470	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ - zaświadczenie o ukończeniu kursu RKO noworodka - zaświadczenie o ukończeniu kursu RKO	1.145 zł
Pielęgniarstwo rodzinne	325	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ	840 zł
Pielęgniarstwo w środowisku nauczania i wychowania	395	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ	950 zł
Pielęgniarstwo w ochronie zdrowia pracujących	325	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ	860 zł

KURSY KWALIFIKACYJNE DLA POŁOŻNYCH

Nazwa kursu	Liczba godzin dydaktycznych	Wymogi kwalifikacyjne	Cena
Pielęgniarstwo anestezyjologiczne i intensywnej opieki w położnictwie i ginekologii	377	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ - zaświadczenie o ukończeniu kursu EKG - zaświadczenie o ukończeniu kursu RKO	900 zł
Pielęgniarstwo operacyjne	325	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ	833 zł
Pielęgniarstwo rodzinne	321	- 6 miesięcy stażu pracy w zawodzie - PWZ - zaświadczenie o ukończeniu kursu RKO noworodka - zaświadczenie o ukończeniu kursu RKO	810 zł

*Terminy rozpoczęcia kursów uwarunkowane są ilością złożonych podań
* opłatę za szkolenie można opłacać w ratach.*